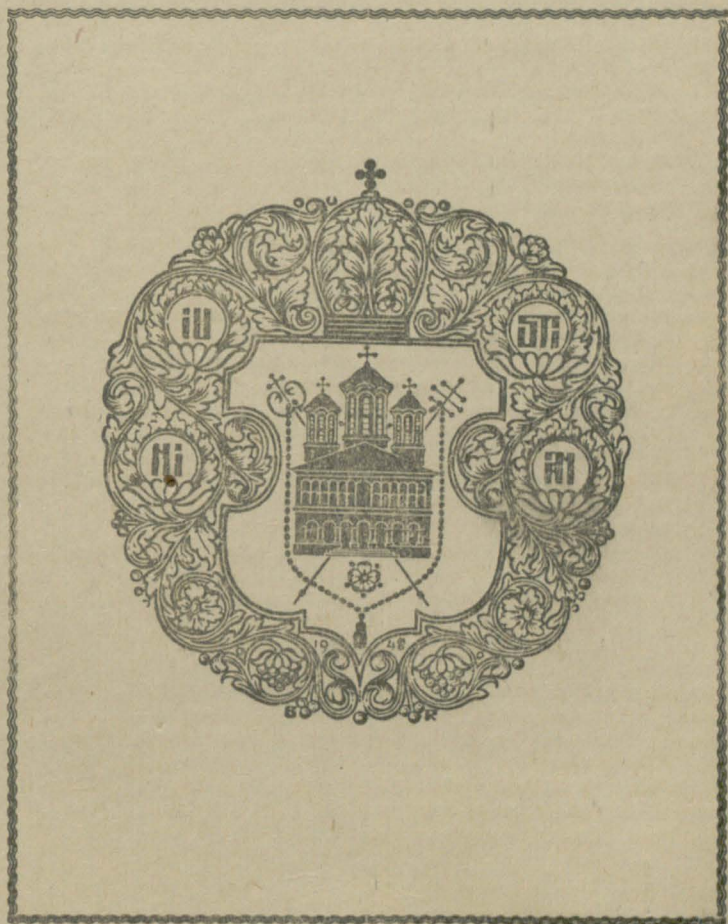

ANUL IX Nr. 9-10

SEPTEMVRIE-OCTOMVRIE 1950

GLASUL BISERICII

REVISTA OFICIALA A SF. ARHIEPISCOPII A BUCUREȘTILOR ȘI A SF. EPISCOPII A BUZĂULUI
APARE CU BINECUVÂNTAREA ȘI INDRUMAREA I. P. S. PATRIARH JUSTINIAN

Redacția și Administrația : Secția Culturală a Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor

CUPRINSUL :

	Pagine
1. SFANTUL SINOD AL BISERICII ORTODOXE ROMANE A SARBA-TORIT IMPLINIREA A DOI ANI DELA REINTREGIREA SFINTEI NOASTRE BISERICI	3—8
2. DOI ANI DELA REINTREGIREA ORTODOXIEI ROMANEȘTI... <i>Redacția</i>	9—13
3. BISERICA ORTODOXA ROMANA ȘI NOUA IMPARTIRE ADMI-NISTRATIVA A ȚĂRII... de <i>Secția Culturală</i>	14—15
4. ASPECTE DIN PSIHLOGIA SECTELOR... de <i>† Antim Episcopul Bu-zăului</i>	16—19
5. UN CAPITOL DE SECTOLOGIE de <i>Pr. Dr. Ion Săndulescu</i>	20—24
6. II ȘI CHILIMURI LA MĂNASTIREA ZAMFIRA... de <i>Pr. Nicolae M. Popescu</i>	25—27
7. PREDICA LA DUMINECA XXII-A DUPA RUSALII... de <i>Pr. Dr. Tr. Gogoncea</i>	28—32
8. MITROPOLITUL ANANIA... de <i>Pr. Dr. N. Șerbănescu</i>	33—46
9. INSEMNARI, — FAPTE ȘI INDEMNURI... de <i>Secția Culturală</i>	
a) <i>I. P. S. Patriarh Justinian</i> distins cu ordinul Sf. Apostoli Petru și Pavel de Prea Fericitul Patriarh al Antiohiei	47
b) Pentru buna gospodărire și pentru înflorirea satelor și orașelor Țării noastre	47—48
c) Congresul Comitetelor de luptă pentru pace din R. P. R.	49—52
d) Fondul de ajutor mutual al personalului bisericesc	52—53
e) Deschiderea cursurilor pentru anul școlar 1950—1951 și a cursu-rilor de îndrumare misionară la Institutul Teologic din Bu-curești	53—71
f) Vizite canonice în Eparhia Buzăului	71—73
g) Redeschiderea bisericii din Maxineni-Grădiștea (Ilfov)	73—74
h) Înființarea Mănăstirii Sfânta Treime (R. Sărat)	74
i) Sfințirea Bisericii din Valea Puțului Cernătești, Raionul Cărpiniștea Buzău	75—76
j) Redeschiderea Bisericii din Parohia Tisău de Sus	76—77

PARTEA OFICIALA

1. Hotărârile Sfântului Sinod privitoare la problema catehizării	78—80
2. Măsurile pregătitoare pentru tipărirea unui tipic bisericesc	80—81
3. Hotărârile Sf. Sinod privitoare la întregirea salariilor preoților și diaconilor	81—83
4. Hotărârile Sf. Sinod privitoare la viața de obște în mănăstiri	84
5. Sancțiuni disciplinare, mișcare în personal	85—88
6. Dispozițiuni, circulări, comunicări etc.	88—104

ANUL IX Nr. 9-10

SEPTEMVRIE-OCTOMVRIE 1950

GLASUL BISERICII

REVISTA OFICIALA A SF. ARHIEPISCOPII A BUCUREȘTILOR ȘI A SF. EPISCOPII A BUZĂULUI
APARE CU BINECUVÂNTAREA ȘI INDRUMAREA I. P. S. PATRIARH JUSTINIAN

Redacția și Administrația : Secția Culturală a Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor

SFÂNTUL SINOD AL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE A SĂRBĂTORIT IMPLINIREA A DOI ANI DELA REINTREGIREA SFINTEI NOASTRE BISERICI

Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, în ședința sa din 3 Octombrie a. c., a sărbătorit — în cadrul unei ședințe festive, la care a luat parte și dl. Profesor Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor — împlinirea a doi ani dela reîntregirea Bisericii noastre, prin revenirea foștilor greco-catolici la vatra credinței străbune.

În cuvântul de deschidere, I. P. S. Patriarh Justinian, președintele Sf. Sinod, a amintit condițiile în care s'a putut săvârși, în toamna anului 1948, această mult dorită revenire a tuturor dreptcredincioșilor din țara noastră, sub bolta cuprinzătoare a Ortodoxiei românești, rostind următoarea cuvântare.

Prea Onorați Membri ai Sfântului Sinod,

Salutându-vă cu dragoste frățească, astăzi, la începutul acestei ședințe prorogate a Sf. Sinod, — în care probleme de o deosebită importanță vom avea de desbătut, — sufletul meu este stăpânit de mare bucurie pentru fericita coincidență, că în această zi sărbătorim împlinirea a doi ani dela săvârșirea mărețului act al reîntregirii Bisericii Ortodoxe Române din Transilvania.

Această împrejurare îmi dă plăcutul prilej de a evoca, în câteva cuvinte, acea atmosferă de neasemănată sărbătoare de acum doi ani, când, tot în această sală a reședinței vechi a Mitropoliei a Tării Românești — astăzi a Patriarhiei întregii Biserici Ortodoxe Române — cei 38 proto-popi greco-catolici au prezentat Sf. Sinod, hotărîrea și declarația preoților și protopopilor adunați la Cluj în ziua de 1 Octombrie 1948, de a se smulge însfârșit din legăturile nefirești și nedorite de nimeni ale unirii cu Roma papistașe și a se întoarce la răsi la sânul Bisericii Ortodoxe mame, după 250 de ani de dureroasă despărțire.

Nu va putea fi uitată niciodată, sunt sigur, de niciunul dintre cei ce au fost atunci de față, starea sufletească de rară fericire și părintească emoție, pe care au trăit-o membrii Sf. Sinod în ziua acela de 3 Oct. 1948, când au primit pe cei dintâi reprezentanți ai fraților noștri reveniți și le-au ascultat declarațiile calde și mișcătoare.

Eu personal îmi voiu aminti întotdeauna expresia de fericită transfigurare a Decanului nostru de vârstă — I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului — care, parcă nu-i venea să-și creadă ochilor și urechilor, că îl învrednicise Dumnezeu să trăiască acele clipe, după care dorise și pentru care muncise în tot timpul celor 30 de ani de rodnică și neobosită arhipăstorire.

«Au căzut pcețile»... «suntem iarăși una»... și atâtea alte exclamații și expresii fericite țâsneau spontan din gura I. P. S. Mitropolit Nicolae și a celorlalți Vlădici ardeleni, în acele zile de sărbătoare ale Bisericii strămoșești, din Transilvania și de pretutindeni.

Chipurile primilor soli ai reintregirii, cei 36 protopopi, sunt vii în amintirea noastră și numele lor s'au înscris în istoria Bisericii Ortodoxe Române.

Dar, Înalt Prea Sfințiți și Prea Sfințiți Părinți, nu voiesc să mă las prea mult furat, în cuvântul meu de acum, de evocarea stărilor sufletești ce am trăit acum doi ani.

Socotesc că este mult mai de folos pentru noi toți, să ne amintim faptele și împrejurările de istorică însemnătate, care, dacă nu s'ar fi produs și n'ar fi existat, apoi să fim încredințați că nu am fi putut asista nicio dată la mărețul act al reintregirii.

Primul fapt hotărîtor a fost anularea Concordatului cu Vaticanul, prin Deciziunea Consiliului de Miniștri, luată în ședința dela 17 Iulie 1948.

Oricât s'ar stărui asupra nedreptății și umilirii pe care Concordatul le-a impus Bisericii noastre strămoșești și suveranității noastre naționale, timp de 20 de ani, nicio dată nu va fi prea mult.

Se știe și e bine să se amintească neconținut că scaunul papistăsesc deținea, prin Concordat, drepturi mai multe decât avea Biserica noastră Ortodoxă, cu cele peste 12 milioane de credincioși ai săi. Papa avea puținta să se anestece în treburile interne ale țării noastre, căci faimosul art. 4 din Concordat spunea: «Comunicația directă a Episcopilor, a clerului și a poporului cu Sfântul Scaun, și viceversa, în materie spirituală și în afaceri bisericești, va fi absolut liberă». Ce însemna această «comunicație directă, absolut liberă» — după cum analizează dl. Profesor Stanciu Storian, Ministrul Cultelor, într-un articol al D-sale — decât comunicație fără nici un control din partea Statului, și nu numai în materie spirituală, ci și în «afaceri bisericești», adică în chestiuni de organizare, în chestiuni de disciplină, chestiuni care întotdeauna au și o față politică, și aceasta nu numai în ce privește clerul, ci și poporul. Prin această «comunicație directă, absolut liberă», se lăsa câmp deschis influențelor străine și intereselor străine de țara și poporul nostru.

Apoi, privilegiile materiale — provenite din averile imense al căror venit, în loc să aparțină Statului, Concordatul, prin art. 15, îl asigura Bisericii Romano-Catolice — dându-i acesteia puțința să-și creieze o poziție economică necontrolată de Stat, și să întrețină școli și congregații de tot felul, în care Vaticanul să facă o politică și o educație, asupra cărora Statul să fie în neputință de a executa vreun control.

Însfârșit, Concordatul — și faptul acesta trebuie relevat în chip special — nedreptățea și umilea însăși Biserica Greco-Catolică, reducând-o

dela un cult de sine stătător, dela rangul ei de Biserică de rit orietal unită cu Biserica Romei, la un simplu rit al Bisericii Catolice, în general.

De unde, după căderea Habsburgilor — în urma primului război mondial — prăpastia între cele două Biserici din Ardeal, cea Ortodoxă și cea Greco-Catolică, începea să se micșoreze, ca un rezultat al identificării tot mai depline cu aspirațiile naționale ale poporului de dincolo de munți, și de unde câștiga tot mai mult teren ideea că actul dela 1700 a fost un act politic, și că, deci, tot printr'un act politic urmează să fie anulat, Concordatul, dând lovitură mortală Bisericii Unite, încadrând-o ca o ramură minoră a Bisericii Catolice, a reușit să adâncească și să lărgască și mai mult prăpastia între cele două Biserici. Clerul greco-catolic și cu deosebire ierarhia lui superioară, începuse să se orienteze spre o mai deplină încadrare în Catholicism și să se considere tocmai catolic și aproape prin nimic deosebit în dogmă, de ceilalți catolici.

Iată dar, că, fără anularea Concordatului, săvârșită de Guvernul R. P. R., bucuria reîntregirii Bisericii Ortodoxe Române și repunerea ei în situația ce i se cuvenea celorlalte culte, nu ar fi fost posibilă niciodată.

Deaceea, toată recunoștința noastră trebuie să meargă către Guvernul Republicii noastre, care prin desființarea Concordatului, a restabilit nu numai demnitatea și suveranitatea Statului, dar a scos și Biserica Ortodoxă dintr'o situație de nedreptate și umiltoare inferioritate față de Biserica Romano-Catolică, și a dat puțința fraților români, foști greco-catolici, să revină la Biserica strămoșească.

Prea Onorați Membri ai Sfântului Sinod,

După trecere de numai doi ani dela denunțarea Concordatului, suntem înclinați să credem că desființarea acestei convenții nesuferite, a fost, în definitiv, un lucru nu tocmai greu. Aceasta nu este adevărat. Să ne gândim la greutățile de care s'ar fi isbit Guvernul, dacă ar fi încercat să facă acest lucru înainte de 30 Decembrie 1947, când în țara noastră, prin intermediul monarhiei, influența Vaticanului era atotstăpânitoare și nestingherită întru nimic.

Se știe că încheierea Concordatului cu Vaticanul, în 1927, n'ar fi fost posibilă, dacă regele Ferdinand n'ar fi fost atât de dominat de influența catolică și n'ar fi făcut presiunile cele mai puternice asupra guvernului de atunci, Vaticanul furnizându-i toate mijloacele necesare, chiar și pe cele mai josnice — căci doar este știut că pentru Roma papistase, «scopul scuză mijloacele»!

Când se va putea scrie o istorie completă asupra ingerințelor Catholicismului în țara noastră și asupra luptei de distrugere dusă de el împotriva Bisericii Ortodoxe, atunci se va putea afla cum Mitropolitii și Episcopii ortodocși aveau a se teme, mai mult ca de orice altceva, de a nu supăra în vreun fel pe catolici și de a nu-l stingheri cumva în planul lor de acțiune. Dacă nu puteau să se facă deadreptul unelte ale Catholicismului — cum, din păcate, au fost unii dintre ierarhi — apoi li se cerea ca cel puțin să nu turbure cu nimic lucrarea catolică în țara noastră, — de acapareare a clasei conducătoare, prin Institutetele de instrucție și educație și de prozelitism neobrăzat — dacă voiau să nu se pomenească cu tot felul de procese scandaloase, și să nu-și piardă scaunul.

Până atunci, avem destule dovezi de netăgăduit despre slăbiciunea monarhiei față de ingerințele Vaticanului și despre rolul ei activ în promovarea intereselor Catolicismului în țara noastră, ca să putem afirma, cu toată convingerea, că dacă monarhia nu ar fi fost înlăturată, în Decembrie 1947, nici Concordatul n'ar fi putut fi anulat și nici unitatea religioasă a Bisericii Ortodoxe n'ar fi putut fi realizată.

Încercând, acum, să aruncăm o privire asupra felului cum s'a desăvârșit reîntregirea, în cursul celor doi ani care au trecut, putem constata cu satisfacție că ea s'a cimentat definitiv, atât în rândurile credincioșilor, cât și în rândurile clerului.

Este proaspăt în amintirea noastră a tuturor, faptul că în toate Eparhiile din Ardeal, Adunările Eparhiale au fost constituite în mod egal cu membrii dintre ortodocșii vechi și dintre cei reveniți.

Deasemenea, că preoții reveniți au fost în mod echitabil rânduiți la parohii și în posturi de Protopopi și Consilieri Eparhiali, iar la Centrele Eparhiale din Sibiu, Cluj și Oradea, Vicari au fost aleși dintre Protopopii reveniți.

Am avut, însă, una din cele mai mari bucurii, pentru încununarea acestei desăvârșiri a reîntregirii, când un preot modest, dar vrednic și înzestrat cu rare însușiri de păstor de suflete, a fost promovat la treapta Episcopatului, — vorbesc de Prea Sfințitul Teofil Herineanu, Episcopul Romanului și Hușilor, colegul nostru.

Sărbătorirea solemnă ce va avea loc la 21 Octombrie în Alba Iulia, va arăta și anul acesta, așa cum a făcut cea de anul trecut, cât de întărită este unitatea Bisericii noastre din Transilvania și câtă mângâiere și liniște stăpânesc sufletele fraților români credincioși, regăsiți, după 250 de ani de desbinare silnică, sub bolta Bisericii strămoșești.

Suntem încredințați că Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Nicolae al Ardealului și Vasile al Banatului, în colaborare frățască cu Prea Sfinții Episcopi ai Clujului, Aradului și Oradiei, și Veniamin Nistor, dela Catedrala Reîntregirii din Alba Iulia, vor fi și stabilii programul cel mai potrivit, pentru ca sărbătorirea de anul acesta să fie săvârșită într-o atmosferă de adevărată înălțare sufletească, și să constituie o reafirmare a unității religioase din Transilvania, iar prin hirotonia noului Episcop al Românilor din America, săvârșită cu acel prilej, — se va restabili legătura cu frații noștri de peste ocean. Trebuie arătat cu acest prilej, — acum când sărbătorim împlinirea celor doi ani dela primii pași ai reîntregirii Bisericii Ortodoxe Române — că smulgerea acestor frați de sub ascultarea Romei papale, ne-a îngăduit să aducem un mare număr de credincioși în marele front al păcii. Lupta aceasta de apărare a păcii, în care s'a înrolat cu hotărâre întregul nostru popor — alături de toate popoarele pașnice din lume — a dat puțință Bisericii Ortodoxe Române să-și dovedească încă odată profundul ei patriotism și consecvența ei pe drumul adevăratei doctrine creștine.

Căci lupta noastră pentru apărarea păcii este dusă conform cu învățătura Evangheliei și în deplin acord cu Bisericele Ortodoxe surori, în frunte cu marea Biserică Ortodoxă Rusă. Apelul nostru comun, lansat la Moscova în vara anului 1948, către creștinii din întreaga lume, prin care atrăgeam atenția asupra primejdiei unui nou război, s'a dovedit justificat în întregime.

Am bucuria să vă anunț că, în strădania sa pentru pace, Prea Fericitul Patriarh Alexei al Moscovei, a stabilit de curând un deplin acord între Biserica Ortodoxă Rusă, Biserica Georgiană și Biserica Armeană, pentru intensificarea acestei lupte de apărare a păcii. Patriarhii celor trei Biserici și-au îndreptat glasul și spre celelalte Biserici surori, chemându-le să-și unească eforturile lor, în vederea înlăturării unui nou măcel mondial.

Biserica Ortodoxă Română — care, încă din primăvara acestui an, a încheiat un acord cu Biserica Ortodoxă Rusă, pentru a desfășura în comun lupta pentru pace —, este fericită să constate că începutul făcut de Bisericile noastre, s'a arătat rodnic și că tot mai multe Biserici Ortodoxe se alătură frontului păcii. Noul Apel adresat de cei trei Patriarhi, ne dă prilejul să mărturisim iarăși hotărîrea noastră de a continua și în viitor străduințele noastre pentru a face din fiecare slujitor și închinător al altarelor Bisericii noastre, un luptător dârz pentru apărarea păcii.

Prea Onorați Membri ai Sfântului Sinod,

Am anunțat în treacăt, la începutul cuvântului meu, că în sesiunea prorogată de acum, vom avea foarte importante chestiuni de desbătut. Într'adevăr, așa cum ați putut vedea în ordinea de zi, comunicată tuturor, vom avea între altele de discutat: chestiunea confiniilor Eparhiilor, în urma raionării administrative-economice a teritoriului R. P. R., apoi chestiunea definitivării numirilor profesorilor la cele trei Institute Teologice Universitare și aprobării programelor de învățământ, și manualelor prezentate, după doi ani de experiență. Deasemenea, chestiunea definitivării programelor și aceia a aprobării manualelor pentru seminariile monahale și școlilor de cântăreți bisericești. Vom lua cunoștință de Regulamentul pentru organizarea, funcționarea institutelor de învățământ și recrutarea personalului didactic. Vom avea de hotărît asupra chestiunii completării salariilor preoților, așa ca să fie cât mai corespunzătoare nevoilor vieții clerului.

Aceste chestiuni cer toată atenția și toată colaborarea noastră. Este nevoie să fim cu toții prezenți și să ne dăm contribuția noastră întreagă, cu înțelepciune și cu deplină chibzuință, având pururea înaintea promovarea intereselor mari și permanente ale Bisericii noastre strămoșești.

Sunt fericit să constat că dl. Ministru al Cultelor a dovedit și de data aceasta interesul deosebit pe care-l poartă desbaterilor și hotărîrilor Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, ținând să ia parte personal la ședințele noastre.

Salut cu toată căldura prezența Domniei Sale în mijlocul nostru, și mulțumindu-i pentru tot concursul prețios ce-l dă pentru rezolvarea fericită a tuturor problemelor ce se pun Bisericii noastre, îl rog să transmită Onoratului Guvern recunoștința Sfântului Sinod, pentru tot sprijinul acordat Bisericii Ortodoxe, ierarhilor, clerului de mir și instituțiilor sale, în trecut și în prezent, precum și asigurarea că Sf. Sinod va colabora activ și loial, în lupta pentru menținerea și apărarea păcii și pentru deplina reușită a tuturor măsurilor pe care Guvernul le ia spre dezvoltarea și înflorirea Patriei noastre scumpe, Republica Populară Română.

Cu aceste cuvinte, Prea Onorați Membri ai Sf. Sinod, rog pe Bunul Dumnezeu să ne ajute în lucrările noastre, și din toată inima vă spun: Bine ați venit, și spor la lucru!

Cerând îngăduința Sf. Sinod, pentru a exprima recunoștința clericilor reveniți la matca vechei credințe, P. C. Prot. Train Belasçu, Vicarul Mitropoliei Ardealului, a înfățișat campania de amenințări, desfășurată de Vatican, prin agenții săi, pentru intimidarea credincioșilor și preoților foști greco-catolici. Manevrela papalității s'au dovedit însă neputincioase, în fața voinței dârze a clerului și credincioșilor, de a ieși din robia spirituală în care fuseseră târați prin teroare, și de a nu mai rămâne sub ascultarea unei Biserici, care — îndepărtându-se cât mai mult dela țelurile ei religioase, a devenit slugă supusă și ascultătoare a instigatorilor la noi războaie. P. C. Prot. Traian Belasçu a mărturisit apoi hotărîrea foștilor greco-catolici de a rămâne fii credincioși ai Bisericii Ortodoxe Române, și de a lupta alături de întregul nostru popor, pentru dobândirea unei vieți fericite, pentru apărarea libertății și independenței patriei, precum și pentru întronarea dreptății și păcii în întreaga lume.

Ședința festivă a Sf. Sinod s'a încheiat prin cuvântarea rostită de dl. Profesor Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor, care a felicitat Biserica Ortodoxă Română pentru înțelepciunea cu care -- aplicând învățăturile sale dogmatice -- a știut să rămână alături de popor și de năzuințele sale, încadrându-se în marele front al păcii, în care se află toate popoarele libere și toți oamenii cinstiți din lumea întreagă.

DOI ANI DELA REÎNTREGIREA ORTODOXIEI-ROMÂNEȘTI

Sfântul nostru Sinod și-a început lucrările din sesiunea de toamnă a acestui an, sub semnul unei fericite aniversări. Chiar în ziua de 3 Octombrie a. c., când s'au deschis ședințele, se împlineau tocmai doi ani dela data când solia celor 36 de protopopi și preoți greco-catolici soseau la București, ca să înfățișeze Înalt Prea Sfîntului Patriarh Justinian și Vlădicilor din Sinodul Permanent, hotărîrea luată la Cluj, în ziua de 1 Octombrie 1948, de cei 431 clerici ai Bisericii Unite din Ardeal, Banat, Crișana și Maramureș, pentru revenirea lor în sânul Bisericii Ortodoxe Române și ruperea legăturilor de orice fel cu scaunul papal.

Intr'adevăr, dreptatea dumnezeiască a înscris în toamna anului 1948, pe răbojul istoriei noastre bisericești, o sfîntă mult dorită biruință, pentru reîntoarcerea la dreapta credință a fraților răzlețiți cu 250 de ani în urmă. Și precum 36 de protopopi au iscălit la 1698 actul dureros de unire, tot 36 de preoți și protopopi s'au întîmplat să fie crainicii Adunării bisericești dela Cluj, care au adus Părintelui duhovnicesc al țării, vestea cea bună a revenirii clerului poporului unit la altarul Ortodoxiei strămoșești. Și iarăși, după cum în luna Octombrie 1698 s'a săvârșit ruperea pravoslavnicilor Români dela sânul Bisericii Ortodoxe, tot asemenea în ziua de 21 Octombrie 1948, s'a consfințit la Alba Iulia, în fața a zeci de mii de credincioși și preoți, reîntoarcerea pentru vecie la dreapta credință a fraților desbinați acum 250 de ani, prin vitergia vremurilor de iobăgie și din urgia cumplită a stăpînitorilor haini de atunci. Dar pe când actul unirii a fost un act silnic, smuls în chip năprasnic, cu umiliri și amenințări și cu fâgădueli deșarte, actul reîntoarcerii la Ortodoxie a fost un act liber, făcut în chip sincer, pe temeiul drepturilor și sub scutul ocrotitor al legilor, prin care se cărmuește țara și poporul nostru, astăzi.

Cît de fircască este starea întocmită prin reîntregire, și cît de neferică a fost desbinarea noastră bisericească acum 250 ani, se vede mai ales din faptul că «unirea» dela 1698 n'a isbutit să sfîșie cu adevărat unitatea credinței, iar revenirea la Ortodoxie n'a fost urmată de neînțelegeri și greutăți, când preoții și credincioșii celor două Biserici au început să se roage din nou împreună, mărturisind aceeași dreaptă credință. Și aproape uimiți au văzut fiecare că nimic nu deosebește pe unii de ceilalți,

și atunci se întrebau nedumeriți: Unde sunt toate acele lucruri scornite, care i-au ținut răslețiți și în vrajbă, vreme de două veacuri și jumătate? Se știe însă, că, din fericire, la noi nu s'a putut înlăptui o desbinare religioasă adâncă. Legătura strânsă dintre Biserică și credincioși a împiedecat o asemenea prăpastie sufletească. Așa dar, despărțirea bisericească a credincioșilor ardeleni, n'a fost propriu zis o desbinare religioasă, pentru că n'a fost rodul unei lucrări adânci de răscolire a sufletelor, ci a rămas doar un act politic-administrativ, plăsmuit de iezuiți în cancelariile imperiale ale Statului austriac. Numai în nădejdea că oropsitul popor român va putea frânge lanțurile de iobăgie, o parte din credincioșii ardeleni au făcut, la anul 1700, unirea cu Biserica Romană. Dar câte lacrimi și cât sbucium sufletească au pricinuit neamului nostru blajin, această desbimare bisericească, o mărturisește istoria celor 250 de ani, în care timp poporul român din Transilvania a fost împărțit în cele două tabere: ortodocși și uniți. Iată de ce trebuia să înceteze această stare nefirească pentru frații de aceeași obârșie, cu aceleași datini străbune, la aceleași nădejdi mântuitoare și cu aceleași slujbe bisericești.

Este un adevăr netăgăduit de istorie, că poporul român s'a născut, a crescut și a trăit, dealungul veacurilor, sub ocrotirea Sfintei noastre Biserici Ortodoxe, care l-a ocrotit în clipele grele, și l-a povățuit în vremurile de restriște. Prin aceleași îndemnuri și sfaturi, prin aceleași rugăciuni și datini, prin aceeași credință și pravilă ea a ajutat pe fiii săi pravoslavnici să-și închege acea unire trainică, pe temelia căruia s'a putut clădi, la plinirea vremii, unirea politică, la care au ajutat cu nespus avânt toți slujitorii săi. De aceea, poate, în tot trecutul nostru, nu s'au ivit împrejurări în care poporul să-și arate neîncrederea ori nemulțumirea față de Biserica sa Ortodoxă. Dimpotrivă, ori de câte ori Biserica papală a încercat să surpe dreapta credință și să se vâre, sub diferite chipuri, în sufletul neamului nostru, fie prin nenumăratele cete de misionari, fie prin înființări de biserici și episcopii catolice, fie prin mijlocirea curților domnești, și sub ocrotirea unor voievozi mai slabi, totdeauna poporul nostru a știut să se lepede de asemenea ademeniri silnice și încercări șirete, cari din această pricină nici n'au putut rodi.

Dar dovada cea mai puternică, precum că sufletul poporului nostru pravoslavnic a rămas neatins de propaganda catolică, este tocmai unirea din anul 1698, căci după 250 de ani de necontenită străduință, n'au isbitit să vâre, în credința fraților răpiți dela sânul Bisericii noastre Ortodoxe, nici măcar cele patru puncte de temelie ale legii lor, despre filioque, azimă, purgatoriu și primatul papal. Într'adevăr, în toate cărțile de slujbă, tipărite de uniți la Blaj, la Buda ori la Viena, n'au putut să adauge la Crez purcederea Sf. Duh și «dela Fiul». Credincioșii și preoții uniți, s'au cuminecat numai cu vin și pâine dospită din grâu curat, din același potir, ca și noi, iar între rai și iad n'au recunoscut niciun alt loc mijlocitor, de ispășire a păcatelor. Cât privește supunerea față de scaunul papal, credincioșii uniți nu s'au simțit cu nimic legați de papa dela Roma, pe care nu l-au recunoscut și în care n'au crezut niciodată că este vicarul Mântuitorului Iisus Hristos pe pământ. Deaceia, înțelepciunea poporului român din Ardeal se descoperă minunat de bine din cuvintele scrise în Mărturia de unirea din anul 1698, în care nu se face nicio pomenire despre ce'e patru puncte

dogmatice, ci, dimpotrivă, ei cer: «...Din obiceiul bisericii noastre a răsăritului să nu se clătească, ci toate țărâmoniile, sărbătorile, posturile, cum până acum, așa și de acum înainte să fie slobozi a le ținea după călindariul vechiu... și așa ne unim, cu toată legea noastră, slujba Besearicii, liturghia... să stea pe loc. Iară când n'ar sta preloc, acealea,... pecețile și iscăliturile noastre care am dat, să n'aibă nicio țârie». Cele patru puncte se găsesc doar în tălmăcirea latinească a actului, într'adins măsluită de ieziuți și care nu este iscălită de niciun protopop.

De bună seamă, numai dușmanii poporului nostru ortodox au făcut această desbinare sufletească a credincioșilor ardeleni. Habsburgii ajunși stăpâni în Transilvania, au voit să aibă și aici un reazim puternic. Șașii erau luterani, iar o bună parte din secui și unguri erau reformați. Catolici pe care să se bazeze în chip temeinic în orice împrejurare, erau puțini. Și atunci, prin uneltirea ieziuților, s'au gândit să atragă la Catholicism marea obște a poporului român, care era cel mai numeros în Transilvania. Acesta a fost interesul pe care l-au urmărit întâi. Însă au mai năzuit ceva, și anume: să despartă pe Românii din Ardeal de cei din Mo'dova și Țara Românească, rupând orice legături cu ei. Acest gând ascuns l-au pus în gura lui Atanasie Anghel, care, cu prilejul jurământului de credință făcut la Viena în anul 1700, făgăduiește să se lepede de orice legături cu schismaticii și cu craiul Țării Românești, iar pe Mitropolitul din București să nu-l mai cunoască.

Deosebit de acestea, chiar felul cum s'a înfăptuit unirea, dovedește că ea n'a putut pătrunde în suflete, ci a fost impusă prin uneltiri și făgădueli deșarte, prin umiliri și prigoniri, ori prin gurile de foc ale flintelor și tunurilor îndreptate spre satele care se împotriveau. Aproape un veac a durat războiul stăpânirii habsburgice, prăvălit împotriva unui popor lipsit de orice putere și ocrotire, până a isbutit să câștige o parte din el, pentru ca apoi un alt veac și jumătate să dureze vrajba necurmată între frații de aceeași limbă și obârșie, pentru închipuirea unei deosebiri de credință, aruncată de străini între ei.

Astăzi, când pecețile s'au rupt, când cărțile s'au desfăcut, iar vâlul de pe ochii multora a căzut, putem să ne dăm mai bine seama ce a putut să însemne unirea cu Roma și care au fost urmările ei pentru neamul nostru românesc. Ea nu s'a făcut din îndemnul poporului și n'a adus decât numai desbinarea fraților din două tabere, pentrucă, împărțiți, să poată fi mai ușor robiți de către asupritori. Când la puțină vreme după unire au înțeles aceasta, înaintașii nu s'au lăsat amăgiți. Adeseori ei au trecut peste frântura adusă de unirea cu Roma și pe care poporul de jos, rămas mai departe legat de altarele și datinile străbune, mult timp n'a înțeles-o.

Desbinarea sufletească dintre credincioșii ardeleni aparține de-acum trecutului. Actul dela 1 Octombrie 1948, hotărât la Cluj, urmat de cel dela 21 Octombrie 1948, statornicit la Alba Iulia, sunt cele mai de seamă acte istorice, petrecute dela 1918 încoace, când neamul românesc și-a putut făuri unitatea națională și politică. Este drept că reintregirea Ortodoxiei românești trebuia să se facă de mult. Au dorit-o și au așteptat-o toți, în ceasul izbăvirii din 1918, dar oamenii politici din trecut n'au vrut să înțeleagă rostul, și ca atare n'au sprijinit unirea sufletească a poporu-

lui. Dumnezeu ne-a hărăzit această bucurie, sub fericita păstorie a Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, când ne-am învrednicit să trăim clipa mult dorită de a vedea frații întorcându-se de bună voie și cu inima deschisă, la sânul cald al Bisericii strămoșești.

Apelul lansat de I. P. S. Justinian, în ziua înălțării sale în scaunul de Patriarh al Bisericii Ortodoxe Române, cuprindea această chemare caldă și plină de iubire, printre frații greco-catolici: «Nu vă mai lăsați amăgiți de vrăjmașii noștri... Fiți Români vrednici ca și înaintașii voștri. Ce ne mai desparte? Nimic altceva decât credințioșia pe care încă o mai acordați, cu temătoare supunere, Romei. Intoarceți-vă această credințioșie către Biserica neamului nostru, a strămoșilor noștri și ai voștri».

Era pentru întâia oară în istoria Bisericii noastre, când Părintele duhovnicesc al țării, pornind dela grija păstorului bun și dela pomenirea jertfelor, de care atâția păstori buni ai turmei românești le-au adus pentru păstrarea ei întreagă în staulul dreptei credințe, arată deschis rana adâncă de care suferea viața religioasă a poporului nostru, de 250 ani încoace, și cerea fără șovăire ca ea să fie tămăduită cu un ceas mai devreme.

Ascultând glasul sfătuitoare și chemarea părintească a Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, foștii păstori duhovnicești și credincioșii Bisericii Unite din Ardeal, Banat, Crișana și Maramureș, s'au întors la altarul Ortodoxiei străbune, legându-se cu jurământ de a da ascultarea întru toate Sfântului nostru Sinod și tuturor învățăturilor de credință și canoanelor Bisericii Răsăritene. Au făgăduit apoi să lupte cu toată râvna și satornicia pentru înfăptuirea năzuințelor poporului nostru, fiind următori ai poruncilor Sf. Scripturi, pentru pacea a toată lumea și pentru înfrățirea tuturor popoarelor pământului.

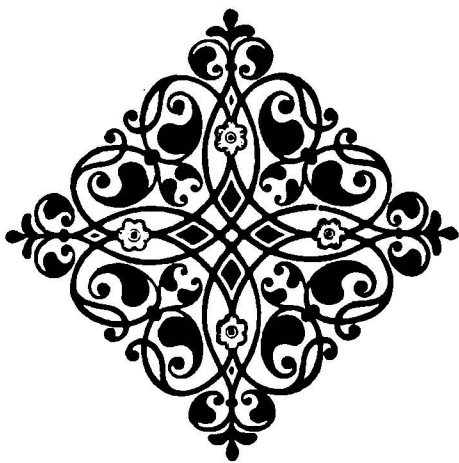
Hotărârea aceasta este rodul suferințelor înaintașilor, este pârga durerilor preoților și țăranilor iobagi, care au îndurat chinuri și dureri cumplite pentru credința lor, este plinirea rugăciunilor strămoșilor care au adormit în dorul acestui mare vis. S'au luminat de bucurie sufletele mucenicilor ardeleni din veacul XVIII, văzând cum dreapta credință, pentru care ei au răbdat moartea sau temnița pe viață, nu mai este primejduită, iar toți frații se întorc de bună voie la Biserica Ortodoxă, împreună cu toate lăcașurile sfinte, răpite prin uneltiri și silnicie. Și s'au liniștit deplin sufletele vechilor mitropolii ai Bălgradului, văzându-și turma reintregită și adunată toată în staulul aceleiași Sfinte dreptmăritoare Biserici a Răsăritului, cum era pe vremea lor. Iar în făptura I. P. S. Patriarh Justinian, a tresăltat de bucurie toată ceata veșnică a fericitilor săi înaintași în scaunul Mitropoliei Ungro-Vlahiei, începând cu bătrânul Vlădică Teodosie din Veștemul Ardealului și sfârșind cu Miron Patriarhul, feciorul de țăran din Toplița Mureșului, care au năzuit și au dorit cu nesațiu mult așteptată clipă a reîntoarcerii fraților răslețiți, la sânul duios al Bisericii Ortodoxe. Căci, așa cum grăia I. P. S. Patriarh Justinian la Alba Iulia, în ziua de 21 Octombrie 1948: «În Ortodoxie zac vistierii nesecate de învățătură mântuitoare, de credință mutătoare de munți, de nădejdi mângăietoare, de dragoste iertătoare a toată greșala și ajutătoarea de orice frate căzut în nevoi ori în păcat».

Într'adevăr, fericiti suntem noi, cărora ni s'a dat să trăim înfăptuirea acestui vis scump, să vedem cum se strâng rândurile fiilor poporului nos-

tru în jurul altarelor românești și ortodoxe. Precum a spus I. P. S. Patriarh Justinian: «Văpaia dorului sfânt de înfrățire a mistuit destul sufletul nostru și a coplesit, dealungul celor 250 de ani, inima ce a sângerat de durere și de suferință».

Precum avem o limbă, așa se cade să ne închinăm la același altar, în același duh și să mărturisim cu toții același adevăr nestrămutat al înfrățirii prin credință, una, sfântă și nedespărțită, să înălțăm poporul nostru la o viață tot mai bună și mai fericită, în scumpa noastră Patrie, Republica Populară Română. Cu aceste gânduri alese pecetluim prăznuirea celor doi ani împliniți dela reîntregirea Ortodoxiei Românești, mărturisind nestăvilitul nostru avânt în lupta pentru pace, care unește azi pe toți fiii țării.

REDACTIA

BISERICA ORTODOXĂ ROMÂNĂ ȘI NOUA ÎMPĂRȚIRE ADMINISTRATIVĂ A ȚĂRII

Marea Adunare Națională a votat în toamna acestui an legea pentru noua împărțire administrativă a teritoriului Republicii Populare Române. Potrivit acestei legi — în locul multelor județe, creiate în trecut după bunul plac al cărmuitorilor, care nesocoteau cele mai vitale interese ale poporului — întreg teritoriul țării este împărțit în 28 de regiuni. Noua împărțire nu s'a făcut însă în mod arbitrar, prin contopirea mecanică a fostelor județe, ci s'au avut în vedere, în primul rând, nevoile și vrerile populației, căutându-se ca fiecare regiune să fie o unitate economică și administrativă, capabilă să ducă, în limita posibilităților, o existență autonomă economică.

Raionul este o parte a regiunii și el constituie o unitate operativă, pe plan economic, politic și administrativ. În întreaga țară sunt astăzi 177 de raioane, împărțite, la rândul lor, în 4052 comune. Noua împărțire administrativă a teritoriului țării noastre cheazășuește, în viitor, o rodnică activitate economică și administrativă, care va duce la înflorirea satelor și orașelor Republicii noastre Populare.

Biserica Ortodoxă Română, — care a fost și este strâns legată de popor, împletindu-și strădanile pentru mântuirea sufletească a credincioșilor ei, cu munca pentru fericirea și propășirea lor — nu putea rămâne străină de această realitate, izvorită din dorința poporului nostru de a înlătura toate stavilele pe care trecutul le mai pune încă în calea năzuințelor sale spre progres. De aceea, Sfântul Sinod al Bisericii noastre a cercetat — în sesiunea sa din 3-5 Octombrie 1950 — această nouă împărțire administrativă a țării și constatând că ea răspunde într'adevăr intereselor poporului, a hotărât ca și Episcopțiile din cuprinsul Bisericii Ortodoxe Române să-și schimbe întinderea teritorială, ținând seamă de nouile regiuni. Incepând dela 1 Ianuarie 1951, toate Episcopțiile vor cuprinde câte două regiuni, cu excepția Arhiepiscopiilor Iașilor și Sibiului care vor cuprinde câte trei regiuni, și Arhiepiscopiei Bucureștilor, care va cuprinde patru

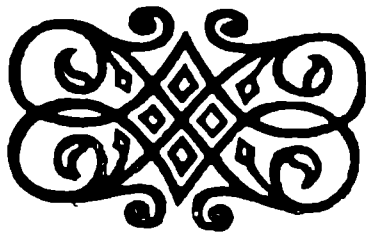
regiuni, și anume: București, Prahova, Teleorman, Ialomița, precum și Capitala Țării.

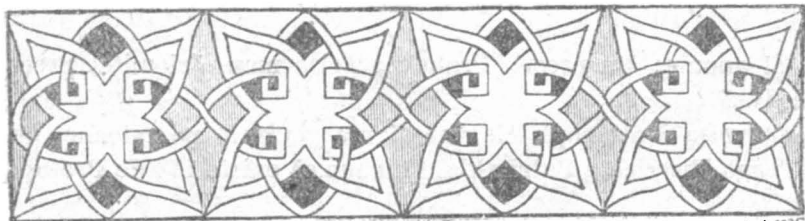
Deasemenea Protopopiatele vor fi reorganizate pe raioane, urmând ca în întreaga Biserică a Patriarhiei Române să existe 177 de Protopopiate raionale.

Indemnând pe Cucernicii Preoți să nu precupețească nicio osteneală pentru a lămuri credincioșilor marilor foloase ce vor decurge din noua împărțire administrativă a teritoriului țării, revista noastră salută cu entuziasm această înfăptuire. Totodată atragem luarea aminte a Prea Cucernicilor Protopopi de Plasă, că pe aceeași dată vor trebui să predea întreaga gestiune și arhiva Protopopiatelor raionale, potrivit dispozițiilor ce se vor trimite la timp. Pentru aceea, este de datoria Prea Cucernicilor Lor să se îngrijească din vreme ca lucrările de cancelarie și cele economice să fie pe deplin încheiate la 31 Decembrie, spre a putea intra fără întârziere în rânduiala statornicită de Sfântul Sinod.

Biserica Ortodoxă Română — care colaborează loial cu Guvernul Republicii Populare Române, sprijinind toate bunele sale măsuri, menite să asigure propășirea poporului și Patriei noastre — își va dovedi și cu acest prilej deplina ei încredere în legile și orânduirile așezate de conducătorii țării.

SECȚIA CULTURALĂ

D. G. S. 1925

ASPECTE DIN PSIHOLOGIA SECTELOR

În decursul veacurilor, fenomenul sectelor religioase a fost și este totdeauna frecvent. Sf. Apostol Pavel ne grăiește, chiar, de o necesitate a acestor secte, pentru ca cei tari în credință să se adeverească printre noi. Aceasta nu înseamnă că problema sectară să nu ne preocupe. Recunoaștem însă, că ea este foarte complexă și scapă, de cele mai multe ori, oricărei previziuni sau oricărui calcul. Preoțimea este răspunzătoare înaintea lui Dumnezeu pentru păstrarea tezaurului credinței ortodoxe, în toată integritatea ei. Ne vom asemăna cu păstorii năimiți, când am da bir cu fugiții, ori de câte ori sectele religioase se năpustesc ca niște lupi asupra turmei noastre de credincioși.

Lupta împotriva sectelor își are diferitele ei aspecte și metode. S'a vorbit mult, prin presa bisericească, și nu lipsesc nici adevărate tratate de teologie pastorală, care ne-au dat și ne dau sugestii cu privire la lucrul nostru în această privință.

Socotim de prisos să repetăm ceea ce s'a scris și s'a realizat în acest domeniu!

În vremurile noastre de adânci prefaceri sociale, când o lume veche dispare și alta nouă îi ia locul, în vremuri de mari comotțiuni sociale, fenomenul sectant religios intră pe ordinea de zi. Preoții noștri ni se plâng că nu au material de combatere, în lupta contra sectelor. Cu câtă melancolie îmi povestea un preot de pe Valea Buzăului, că mai deunăzi, cea mai pioasă și cea mai credincioasă creștină din parohie a trecut la secta «Mărtorii lui Iehova». Întrebându-l cum înțelege să acționeze în acest caz, mi-a mărturisit că se vede foarte incurcat. La promisiunea că o va vizita cât mai des, pentru a o lămuri asupra rătăcirii în care a căzut, aceasta i-a răspuns că zadarnic își va rupe încălțăminte pe la casa ei.

Cazuri de acestea sunt sute și chiar mii. Odată căzut în mreaja sectei, greu este ca cineva să fie întors la drumul cel drept. Totuși, nu trebuie să ne arătăm atât de pesimiști, în această privință. S'au înregistrat și se înregistrează chiar multe cazuri de revenire la Ortodoxism a unor indivizi și chiar a unor întregi familii, după o lungă pribegie prin țara sectelor religioase de tot soiul. În orice caz, nu putem ignora că îngroșarea rândurilor sectanților este o primejdie reală pentru Biserică. În același timp este și una pentru țară. Aceasta, cu atât mai mult cu cât s'a dovedit că ele au sprijin de peste hotare și servesc de instrument orb pentru ruperea legăturii și slăbirea coeziunii noastre sociale.

Revenind acum la justificarea subiectului, așa cum l-am formulat, ținem să observăm că este de o imperioasă necesitate să cunoaștem câteva

trăsături sufletești, care caracterizează pe sectantul religios, pentru a ne desluși și mai bine în metoda cea mai sigură pe care trebuie s'o adoptăm, când este vorba de a intra în luptă cu el.

Nimic, însă, mai fragil și mai nesigur, ca în câmpul psihologiei, cu aplicare la sectele religioase. Nu putem opera numai cu psihologia religioasă, care nu se mărginește decât la manifestarea, în concret, a sentimentului religios și la efectele produse de acesta asupra activității mintale a subiectului.

De aceea, este necesar să facem apel la psihologia generală, deoarece ea ne oferă un câmp bogat de cunoaștere a stărilor sufletești — psihologic omeneste.

Dacă un sectant este într'adevăr un nou convertit, atunci psihologia convertirii ne este de cel mai mare folos. Dacă, însă, este vorba să intrăm în domeniul cauzelor ivirii sectelor, atunci contribuția psihologiei este destul de prețioasă.

Dar nu aceasta ne este intenția. Un studiu detaliat asupra psihologiei sectelor, nu intră în obiectivul vizat prin formularea articolului de față. Așteptăm aceasta dela specialiștii în materie și, mai ales, dela profesorii noștri dela Institutele Teologice.

Deși este aproape banal, totuși vom afirma că sectantul pare a fi chinat de problema mântuirii, în căutarea căreia aleargă, dar n'a ales drumul cel drept și sigur. Este un rătăcitor în cărările mântuirii; un novator, lipsit de busola unei adevărate și drepte conștiințe religioase. De cele mai multe ori, ignoranța și orbirea inimii îl împiedică să vadă adevărul religios, în toată profunzimea și limpezirea lui. Suflet slab, neliniștit și lacom de mister, sectantul întâlnește în drumul său rătăcitor pe abilul predicator, care știe bine arta vânării de suflete pentru uritul câștig bănesc sau alte interese, care-l biciuiesc. De unde până la întâlnirea cu semănătorul de crezie, sectantul era în prada celor mai multiple și mai mari contradicții, devine liniștit și asistă la propria-i metamorfoză. Acum devine rivalul și concurentul semenilor din rândul cărora s'a desprins și merge chiar până la ura față de ei. Intreaga dramă psihologică a convertirii este acum străbătută. Devenind un fanatic, este cu neputință să mai dea înapoi.

Manifestă un spirit strâmt, egoist și ermetic închis la orice influențe, care ar mai putea veni din partea colectivității bisericești din care s'a desprins. Se grupează îndată cu ceilalți în rândul cărora a intrat, și devine un exclusivist feroce față de ortodocși. Dacă vreunul dintre aceștia ar vrea să intre în gruparea lor, este socotit ca un intrus. Afășând o superioritate morală, disprețuiesc pe cei care nu le împărtășesc noua lor credință și viață.

Manifestă imediat o vanitate a propagandei și devin foarte aprinși în goana după prozeliti. În discuțiile cu ei, se observă cât venin pun în problemele religioase și cu cât zel amar, transformă Biblia — pe care n'o înțeleg defel — într'un adevărat arsenal, și rup mănunchiul solidarității religioase, apărât de Sfânta noastră Biserică. Cei ce le ies în calea lor propagandistică, sunt terorizați cu iminența unor primejdii pe care numai ei le întrevăd și cu ivirea a tot felul de catastrofe. Sectanții ne oferă exemplare tipice de suflete dezechilibrate, fantastice și chiar halucinate.

Mai ales când ignoranța și încăpățânarea se asociază, sectantul manifestă o adevărată hiperstezie morbidă, adică o sensibilitate exagerată a personalității. Unii, dornici de exaltări mistice și amatori de toate excentricitățile, chinuți de vise eshatologice, unite în multe cazuri cu unele bucurii sau desfătări sensuale, ne oferă un adevărat capitol de psihologie patologică. Aceștia dau dovada unor fenomene mintale morbide și duc o viață desorganizată din punct de vedere al afectelor. Cât privește doctrina religioasă propriu zisă, avem deaface, în câmpul mai al tuturor sectelor, cu un adevărat nihilism dogmatic. În materie de dogmă, nimic precis, nimic cercetat, ci doar echivocuri, formule vagi și retrageri strategice, în dosul subînțelegerilor. Aceasta provine de acolo, că nu recunosc Bisericii dreptul de a-și impune învățătura ei dogmatică și morală pe temeiul Sf. Tradițiuni și al scrierilor apostolice.

Din dogmatica lor atât de volatilă, decurg unele consecințe, care devin chiar imorale. Unele ne amintesc, prin atitudinea lor morală în viață, de vechii Cathari. Sunt împotriva societății organizate, refuză onoruri și alte demnități în viața socială. Sunt contra căsătoriei și-și sdrobesc trupurile prin posturi exagerate și alte mortificări. Alții merg, chiar, până a-și grăbi moartea prin abținerea dela hrană.

Sub imperiul unor fantezii extraordinare, ca vedenii sau porunci de sus, se cred iluminați și plănuiesc înființarea unei societăți secrete foarte influente. Merg până acolo, încât se cred ajunși la un așa grad de perfecțiune morală, încât pot să acorde trupului orice, acestuia, îi place.

Unele grupări sectante își raliază fecioare de partea lor, pe care le înduplecă cu anumite cântece și practici religioase exagerate. În chipul acesta, se reeditează vechii enerațiști din timpurile primare ale Bisericii, cari propovăduiau abținerea dela carne și dela vin. Un ascetism riguros și o severitate morală excesivă fac să atragă de partea lor pe mulți din desamăgii soartei.

În această privință, problema sectantă depășește pe psiholog. Ea interesează pe educator. Se știe că Biserica a osândit toată puzderia de secte și toate exagerările și extravaganțele lor. Educatorul are mult de lucru, căci sectantul întrebuițează metafore abile și procedează prin aluzii fine, care însă, din punct de vedere moral, se traduc prin ipocrizie.

Este știut că viața sentimentală nu prea se sinchisește de logică. Ar fi un lucru surprinzător de dureros ca agitațiile sentimentale, cărora le sunt pradă atâția dintre sectanți, să se soldeze chiar cu imoralitatea, Contagiunea nervoasă pe care o contractează, în adunările lor, duce la o modificare în tonul principal al vieții efective și de aceea au o altă concepție despre viață, despre semenii și chiar despre evenimente. Starea afectuoasă lucrează concomitent cu starea intelectuală. *

Iată câteva din aspectele psihologiei sectanților:

Din acestea, se pot desprinde și unele sugestii de metodă, când este vorba de atitudinea noastră față de secte. Să ne înarmăm cu toate cunoștințele și cercetările psihologiei în această privință, ca să știm cum să lucrăm. Se cuvine, în primul rând, să ducem lupta înainte de convertirea sectantului, căci după aceea este mai greu. O acțiune de lămurire a învățăturilor Sf. noastre Biserici se cuvine, cu atât mai mult, cu cât este constat, că fără adeziunea intelectuală convertirea nu apare decât ca o

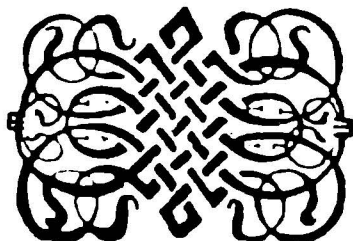
simplă amintire. Desvoltarea intelectuală are un adânc răsunet asupra personalității umane. Să ne îngrijim mai ales de mediul moral al credincioșilor noștri.

Deoarece sectanții se baricadează într'o izolare aproape ermetică și disprețuiesc pe ceilalți, urmează că și din punct de vedere social, ei alcătuiesc o problemă. Libertatea religioasă, după Constituția Republicii noastre, în materie de secte, cere o atentă supraveghere. Dacă produc divergenți religioase și distrug legătura socială, se înțelege că unele măsuri se impun și din partea autorităților laice.

Hotărârile Sf. Sinoade ecumenice și locale, precum și scrierile Sf. Părinți bisericești, să ne fie normă în privința atitudinii față de secte. Niciun compromis, chiar tactic, cu aceștia. Este greșit să se creadă, că întrebuintând unele tactici și metode, de care se folosesc sectanții, am putea avea vreun succes. Se mărește confuzia și se pregătește chiar terenul către o mentalitate sectară. Să ne orientăm, în lupta contra sectelor, potrivit normelor de teologie pastorală ortodoxă și ajutați de cunoștințe psihologice serioase.

Incheiem rândurile noastre, având deplină nădejde că vom fi reușit să atragem din nou atențiunea preoției noastre asupra primejdiei pe care sectele o prezintă pentru Sfânta noastră Biserică.

† Dr. ANTIM
Episcop al Buzăului

UN CAPITOL DE SECTOLOGIE

(ZECIUELI ȘI DARURI)

Fără îndoială că orice formă de exploatare a omului de către semenul său, este respinsă atât de religia creștină, cât și de conștiința socială, căreia îi repugnă sistemul practicat de unii, de a-și asigura existența lor din munca altora. Acest lucru e pur și simplu parazitism între oameni, așa cum există parazitism în rândul ființelor inferioare. De aceea parazitismul social e o formă degradantă de viață și semnul unei societăți decadente, care a pierdut adevăratul sens al vieții, acela ca omul să fie un mic creator, într-o continuă activitate, după modelul Mântuitorului Hristos, care a spus: «Tatăl Meu până acum lucrează și Eu lucrez» (Ioan 5, 17).

Dintre toate metodele născocite de oameni pentru a stoarce rodul muncii altora, în profitul lor, cea mai josnică, cea mai perfidă și cea mai periculoasă e aceea de a pune la baza acestei acțiuni o credință religioasă. Exploatarea sub masca religioasă face din victimă un sclav dezarmat complet, inconștient de starea lui, fără voința de a se ridica, o victimă paralizată, la discreția celui ce-i stăpânește conștiința și îi dirijează acțiunile, printr-o constrângere morală, care e mai teribilă decât constrângerea fizică.

Deși gândurile acestea parcă vizează timpuri trecute de mult, și că omenirea s'a ridicat din aceste forme inferioare de viață, totuși banul, irezistibila tentație a tuturor timpurilor, face ca și în timpurile noastre să întâlnim concepții religioase cari pretind, în teorie, că slujesc lui Hristos, în realitate însă fiind determinate de acel josnic Mamona.

Pentru a trage puțin vâlul ce acopere secretul unei astfel de propagande religioase, voi arăta mai departe ce propovăduiește despre zeciuială secta adventiștilor, și prin ce mijloace de constrângere morală scot ei acest tribut exagerat din punga celor care au avut slăbiciunea să-i creadă sfinți ai ultimelor zile. Vorbim de o problemă care are mai puțină legătură cu mântuirea, după părerea noastră, deși adventiștii condiționează mântuirea sufletelor, de felul cum își îndeplinesc credincioșii această obligație.

Este vorba anume despre porunca zeciuellii, sau a acelei obligațiuni de a da, fiecare membru al comunității adventiste, a zecea parte din orice venit al său, pentru întreținerea celor ce fac propagandă adventistă și răspândesc în lume această șectă. După cum se vede, e vorba de a aduce în Creștinism încă o poruncă din Vechiul Testament, de a pune creștinilor încă un jug, deși Mântuitorul s'a jertfit pentru noi, tocmai spre a ne scăpa de jugul Legii Vechi. Trebuie să spun dela început, și o voi dovedi cu

prisosință, că zeciuiala e un sistem ingenios al adventiștilor, de a scoate cât mai mulți bani dela credincioșii lor, făcând această necreștinească faptă, în numele lui Dumnezeu, care, spun ei, că are trebuință să I se dea a zecea parte din veniturile credincioșilor.

ADVENTISTUL. «Credincioșii, pentru întreținerea lucrării de predicare a Evangheliei, trebuie să întoarcă lui Dumnezeu partea sa — zecimea — din cele date lor de Domnul. Neîndeplinirea acestei datorii este numită furt și înșelătorii comise față de Dumnezeu, și atrage blestem. Îndeplinirea în mod conștiincios aduce binecuvântare, rodire și belșug.

Tot pentru întreținerea aceleiași lucrări, Domnul a rânduit pentru credincioși și aducerea de daruri, de bună voie. Toate acestea, pentru cuvântul Scripturii, care zice: «Se cade să înșele un om pe Dumnezeu cum Mă înșelați voi?». Dar voi întrebați: «Cu ce Te-am înșelat?». «Cu zeciuielele și darurile de mâncare. Sunteți blestemați, câtă vreme căutați să Mă înșelați, tot poporul, în întregime. Aduceți însă la cassa vistieriei toate zeciuielele, ca să fie hrana în casa Mea, puneți-mă astfel la încercare și veți vedea dacă nu vă voi deschide zăgazurile cerurilor și dacă nu voi turna peste voi belșug de binecuvântare» (Maleahi, 3, 8-10)). Deasemeni în Noul Testament citim: «Vai de voi cărturari și farisei fățarnici; pentru că voi dați zeciuială din ismă, din mărar și din chimen și lăsați nefăcute cele mai însemnate lucruri din Lege: dreptatea, mila și credințioșia; pe aceasta trebuie să le faceți și pe acelea să nu le lăsați nefăcute» (Matei 23, 23). Deasemenea Apostolul Pavel învață: «Acei ce iau zeciuială sunt niște oameni muritori, pe când acolo o ia cineva despre Care se mărturisește că este viu» (Evrei 7, 8). Chiar Apostolul Pavel îndeamnă pe credincioși să dea din avutul lor, când zice: «În ziua dintâi a săptămânii, fiecare din voi să pună deoparte acasă ce va putea, după câștigul lui, ca să nu se strângă ajutoarele când voi veni Eu» (I Cor. 16, 2) ¹⁾.

Răspunsul ortodoxului. Pentru cei care cunosc înverșunarea cu care bârfesc adventiștii pe preoții ortodocși, din cauza ajutorului material ce primesc dela credincioși, învățătura despre zeciuială apare foarte stranie și păstrată spre a-l împărtăși pe credincios cu ea, tocmai după ce l-a deslipit de Biserica Ortodoxă, după ce nu mai poate pleca dela adventiști, din cauză că a fost convins că sunt desinteresati și că nu-i urmăresc banii, ci sufletul. Curioasă explicare dau adventiștii Sfintei Scripturi, dacă numai pentru ei îngăduie să ia dela credincioși zeciuiele și felurite daruri, iar preoților ortodocși nu le îngăduie să trăiască de unde lucrează. Trebuie să afirm dela început, că nici cel mai decăzut preot n'a ajuns până acolo încât să impună credincioșilor o taxă de 10% pe venitul său, plus alte nenumărate daruri, nici în folosul său personal, nici în folosul Bisericii, așa cum au ajuns adventiștii, care mai au și pretenția că sunt sfinți. Preoții ortodocși nu primesc zeciuială, fiindcă acest sistem negustoresc de a lua venitul credincioșilor, nu este îngăduit de învățătura Mântuitorului Hristos.

Zeciuiala a fost o poruncă din legea ceremonială a Vechiului Testament, care însă în Creștinism nu mai trebuie aplicată, fiindcă legea ceremonială s'a desființat, odată cu desființarea preoției Vechiului Testa-

1. O scurtă expunere a principiilor adventiste... art. 14 al. f, nota 7.

ment. Cei ce spun că trebuie să dea creștinii zeciuiala, ar trebui să țină și preoția din Vechiul Testament și circumciziunea și jertfele de sânge și toată Legea. Noi știm însă că aceste legi au fost schimbate, după cuvântul Scripturii, care zice: «**Odată schimbată preoția, trebuia numaimdecât să aibă loc și o schimbare a Legii**» (Evrei 7, 12).

Cuvintele profetului Maleahi despre zeciuială, nu se referă la creștini, ci la evrei, și au căzut în desuetudine odată cu legea din care făceau parte. Adventiștii le speculează pentru interesul lor, făcând marea nelegiuire de a pretinde bani, în numele lui Dumnezeu. Pretenția adventiștilor, că și creștinii trebuie să dea zeciuială, este necreștinească, deoarece în cele două locuri aduse de ei din Noul Testament — Evanghelia după Matei, 23, 23, și Epistola către Evrei, 7, 8 — nu se recunoaște zeciuiala în Creștinism, ci se amintește din ea ca de o rânduială care exista la Evrei. Creștinii niciodată n'au dat zeciuiala și nici Hristos n-a cerut-o, fiindcă în Creștinism, valoarea morală și sufletească a omului, nu se judecă după sumele ce se vărsau în folosul predicatorilor, ca la adventiști, ci se judeca după dragostea făcută de Dumnezeu și de oameni, așa precum a zis: «Milă voiesc, iar nu jertfă» (Matei 9, 13).

Singurul lucru care este îngăduit în Creștinism, adică Noul Testament, este ca cel ce slujește Evangheliei, să trăiască din Evanghelie (II Cor. 8, 1-4). Ajutorul însă să fie dat numai de bună voie și din prisosul credinciosului, nu de silă, ca la adventiști. Acesta este cuvântul Scripturii, care zice: «In ziua dintâi a săptămânii (Duminica), fiecare din voi să pună deaparte ce va putea, din câștigul lui» (I Cor. 16, 2). Adventiștii nu se mulțumesc cu ce vor putea credincioșii, ci vor numaimdecât a zecea parte. Cine nu crede, să vadă mărturisirea lor de credință, în care au înlăturat cuvintele Apostolului «ce va putea», spre a nu se deștepta vreo victimă și a le trage socoteală pentru ce îi ia a zecea parte din tot ce are²⁾. Deși ei pretind că zeciuiala nu e obligatorie, ci benevolă, mai mare sau mică, după gradul fiecărui de credință, cu toate că de îndată ce e calculată la sută nu mai poate fi vorba de mai mare sau mai mică — voiui dovedi chiar prin cuvintele profetesei lor Elen Gh. White, că afacerea zeciuiei este obligatorie, este pedepsită nerespectarea acestei porunci prin blestemul lui Dumnezeu, și merg până acolo încât să ceară zeciuială și dela cei morți, părăd credincioșilor să nu-și lase averile copiilor, ci s'o lase celor ce răs-pândesc cuvântul, adică șefilor adventiști. Iată cum profeteasa adventistă obliga pe toți să dea zeciuială, având însă grija să spună că cei ce lucrează în câmpul misionar, adică conducătorii, să nu dea nimic. Aceștia au numai meseria de a lua dela ceilalți și de a îndemna lumea să se lepede de Biserică și să se facă adventiști cât mai degrabă. «Dacă sunt unii care nu pot face nicio efortare personală în lucrarea misionară, aceștia să trăiască economic și să dea din câștigul lor. «Puneți orice ban pe care-l puteți economisi, în banca cerului»³⁾. Câtă înjosire și câtă falsificare a cuvintelor Mântuitorului: «strângeți comori în cer», care se refereau la comorile sufletului, «pe care molile și rugina nu le strică», nu la comorile sunătoare. Această femeie rătăcită, care mai avea și pretenția de proorociță, învăța

2. O scurtă expunere ... art. 14 alin. f, nota 7.

3. Mărturie pentru comunitate ... pag. 46.

că împărăția cerurilor se capătă prin bani. Să mai vedem și alte grozăvii și mai necreștinești. Ea spune că Duhul lui Dumnezeu se dă în schimbul banilor pe care îi dau credincioșii, când zice: «**Fiți punctuali în a da Domnului ce este al Său. Motivul pentru lipsea spiritul lui Dumnezeu, este că foarte răpesc pe Dumnezeu**» (adică nu dau zeciuiala întreagă), pag. 47.

O, Doamne, care ai blestemat pe Simon, care voia să capete Duhul său cel Sfânt prin bani, cum îngădui ca acești iubitori de arginți să se numească proorocii Tăi? Blestem hotărăște Domnul asupra adventiștilor ca și asupra lui Simon, prin gura Apostolului Petru, care zice: «**Banii tăi să piară împreună cu tine, pentru că ai crezut că darul lui Dumnezeu s'ar putea căpăta cu bani**» (Fapte 8, 20).

Dacă zeciuiala e de bună voie, pentru ce atunci proorocița blestemă pe cei ce n'au adus-o? «**Prin zecimea pe care voi ați ținut-o pentru voi, ați furat fondul Domnului de rezervă, de aceea sunteți blestemați cu blestem**» (pag. 166).

În adventism nu numai că nu este îngăduit să oprești zeciuiala, dar nu e îngăduit nici să murmuri împotriva celor care o cer. «**Acei care murmură și-au adus singuri nenorocirea asupra lor. Au răpit pe Dumnezeu și lucrarea Sa a fost împiedecată, pentru că banii care trebuiau să curgă în cassa tezaurului Său, au fost întrebuințați pentru scopurile voastre**» (pag. 168).

Râvna adventiștilor pentru bani merge până acolo, încât nici chiar pe cei care sunt lipsiți, sau în nerocorie, nu-i lartă de zeciuială. «**Omul căruia i s'a întâmplat o nenorocire și s'a încurcat în datorii, nu trebuie să ia partea Domnului spre a plăti datoriile sale**». Pedepsa celui ce îndrăznește să nu dea zeciuială din cauză că n'are bani și e dator, o spune tot profeteasa: «**În cărțile cerului va fi scris în dreptul numelui său — necredincioșie față de Dumnezeu. El va trebui să dea socoteală lui Dumnezeu pentru aceasta**» (pag. 169). Unde mai este libertatea de a da sau de a nu da, când îl amenință, pe adeptul care crede că ea e sfântă, cu ștergerea numelui lui din fața lui Dumnezeu? Mijlocul de a specula credința religioasă, e cel mai josnic mijloc de a fura. Cine-l practică nu are drept să spună că e pe urmele lui Hristos, și că-I pregătește apropiata venire.

Am afirmat că adventiștii cer zeciuială și dela morți, și trebuie s'o dovedesc. Acest lucru ni-l spune deasemeni proorocița, care îndeamnă pe adventiști ca, înainte de a muri, chiar dacă nu lasă toată averea adventiștilor, să lase cel puțin a zecea parte, fiindcă copiii și nepoților nu le trebuie, averea fiind spre răul lor. «**Din lipsă de bărbăți înțelepți, frații nu iau aceste măsuri, încât la sfârșitul vieții lor, nu curge nimic în cassa tezaurului Domnului, ceea ce nu-L poate preamări. De multe ori rămân copiii și nepoților o avere, care nu e decât spre răul lor. Mijloacele pe care Dumnezeu i le-a încredințat, trebuie să le pună în mâinile oamenilor nelegiuți, care sunt rudele sale? Domnul vrea ca moartea servitorilor Săi, să fie privită ca o pagubă, pentru influența cea bună pe care ei au exercitat-o și pentru multele jertfe de bună voie pe care ei le-au adus, spre a umple tezaurul lui Dumnezeu. Moștenirile lăsate la moartea cuiva, sunt o sărmană compensație, pentru binefacerea care ar fi trebuit săvârșită în viață**» (pp. 171-173). Așa dar, adventiștii regretă pe cei care au murit, fiindcă pierd ocazia de a le mai lua a zecea parte din munca lor.

Pentru ca paguba însă să nu fie prea mare, îi sfătuiesc să-și lase copiii și soțiile pe drumuri, și să lase averea comunității adventiste. Câtă deosebire de Hristos, care trimitea pe bogați să-și vândă averea și s'o dea săracilor, și apoi să vină la El, și adventiștii care spun: «dă-ne nouă averea și după aceea poți să mori», sau, cu alte cuvinte: «nu vă vrem pe voi, ci avutul vostru»⁴).

Credeți oare că adventiștii se mulțumesc numai cu zeciuală? Nesațitul lor merge și mai departe. Au și alte daruri în afară de zeciuală, al căror număr nu e mai mic de 20. Au mai inventat deci peste 20 de prilejuri de a scoate banii bieților credincioși, câștigați cu sudoarea frunții. Voiu enumera numai câteva, mărturisite chiar de un adventist: «**Dar de prima zi a săptămânii, dar pentru școala de sabbat, dar pentru al treisprezecelea sabbat, dar pentru fonduri misionare, dar pentru fonduri de educație, darul săptămânii de abnegație, al săptămânii de rugăciune, dar la ieșirea din adunare**»⁵).

Dar pentru ce oare atâta alergare după bani, la acești oameni care vor să facă impresia că sunt urmașii lui Hristos, cu atât mai mult cu cât propovăduiesc că sfârșitul este aproape, și că deci strângerea de averi pământești este o nebunie? Pentru ce? O spune tot proorocița, zicând: «**Fiindcă servii Domnului nu trebuie să fie mărginiți la o întreținere sărăcăcioasă. Zecimea a hotărât-o Domnul pentru întreținerea servilor Săi, în lucrarea lor de a lămurii Sfânta Scriptură, la cei care trăiesc în întuneric**» (pag. 164-166). Cu acestea am deslegat marea taină a dragostei ce o arată adventiștii pentru a atrage cât mai mulți creștini în secta lor. Cu cât sunt mai mulți adepți, cu atâta curg mai mulți bani în «tezaurul lui Dumnezeu». Sunt deci la mijloc arginții, din care trebuie să trăiască cât mai bine predicatorii și conducătorii adventiștilor, fără a duce grija zilei de mâine, cum o duc nenorociții care îi cred că sunt sfinți, fiindcă doar așa a zis proorocița: «**Servii Domnului nu trebuie să trăiască sărăcăcios**». Noi nu le mai aducem nicio acuzație, în afară de cele pe care singuri și le aduc prin învățătura lor despre zeciuală.

În fața acestor adevăruri atât de triste, vom reaminti tuturor celor ce au urechi de auzit, cuvintele Sfintei Scripturi, care ne învață: «In norod s'au ridicat și prooroci mincinoși, care vor strecura pe furis erezii nimicitoare; se vor lepăda de Stăpânul care i-a răscumpărat, și vor face să cadă asupra lor o pierzanie năprasnică. Mulți îi vor urma în destrăbălările lor, calea adevărului va fi vorbită de rău. In lăcomia lor vor căuta ca prin cuvântări înșelătoare săi aibă un câștig dela voi. Dar osânda îi paște de multă vreme și pierzarea lor nu dormitează» (II Petru, 2, 1-2).

Și iarăși: «Dacă învață cineva pe oameni învățături deosebite..., aceștia sunt stricați la minte, lipsiți de adevăr, oameni care cred că evlavია e un izvor de câștig. Ferește-te de astfel de oameni» (I Tim. 6, 3-5).

Pr. Dr. Ion Săndulescu

4. Citați după E. G. Dihte, *Mărturii pentru comunitate*) vol. prima ediție românească, București 1924.

5. C. Ouatu «Cine sunt și ce urmăresc adventiștii?» pag. 125-126, București 1930.

II ȘI CHILIMURI LA MÂNĂSTIREA ZAMFIRA

Amintirile, ce mă tot cheamă în trecut, mi-au dat prilej să ajung de data aceasta, pe un drum când plin de praf, când lustruit, de ciment, la mănăstirea Zamfira, de pe Valea Teleajenului, ctitorie a Mitropolitului Nifon († 1875), unde am slujit întâi diaconia. Sunt acum 42 de ani împliniți.

Ca și atunci, în mijlocul curții netede, cu iarbă uscată de toamnă, secetoasă, se înalță biserica zidită în anii 1855-1857, prin osârdia starețului Eftimie dela Ghighiu, și zugrăvită tot atunci de «Nicu Grigorescu», care este vestitul pictor de mai târziu Nicolae Grigorescu. Afară, lângă biserică, în partea dreaptă, sunt morminte cu cruci căzute, ale familiei Iorga, iar în partea stângă, în dreptul stranei, este mormântul vestitului psaltist Ștefănaș Popescu (1824—1911). Cutremurele au crăpat zidurile bisericii pe la bolți, dar nu i-au sdruncinat temeliele de piatră bună. Zugrăveala lui Nicolae Grigorescu a fost prefăcută în parte de Toma Vintilescu, în anul 1904, după îndemnul fostului Mitropolit Ghenadie Petrescu († 1918), care a dorit să ajungă ctitor nou aici¹⁾.

Dar au rămas neatinse icoanele împărătești din tâmplă. Maica Domnului din icoana împărătească, pe care se află iscălitura picturală a lui «Nicu Grigorescu», mă privește și acum cu aceeași ochi buni ca și atunci când, diacon tânăr, mă rugam, spunând ecteniile sub ocrotirea Ei și a Fiului Său, Mântuitorul lumii.

Același altar larg, cu aceeași proscomidie ca atunci, îmi amintește pomenirile viilor și morților, mătăniile dela prefacerea darurilor, podurile palmelor întinse în cruce pentru prinierea «cinstiului Trup și Sânge al Domnului și Mântuitorului nostru Iisus Hristos, «care se dă ție, diacone Nicolae, spre iertarea păcatelor și spre viața de veci». Sunt aceleași strane în care cântau atunci cântărețele vârstnice, între ele: maica Agri-

1. În ziua de Luni 9 Octombrie 1950, aflu că, din îndemnul și cu ajutorul I. P. S. Patriarh Justinian, se începe la mănăstirea Zamfira restaurarea zugrăvelii lui N. Grigorescu, prin pictorii: Vânătoru și Călinescu. Dele Domnul să iasă lucru bun.

pina cu glas puternic și maica Magdalena, cu glas frumos și cu simțire aleasă, a cărei vioară, fără ccarde acum, întovărășea atunci în școala de muzichie glasurile plăpânde ale surorilor. Parcă o văd stând smerită în strana ei pe stareța Marina, sprijinită în toiagul cel vechiu, semnul igumeniei. Mi-i amintesc pe preoții slujitori de atunci, ai mănăstirii, pe răposatul popa Iordan și pe popa Ioan, care trăește încă; ei mă poșteau: «apropie-te, diacone, de Sfintele Taine», iar eu n'aveam cuvânt să-mi amintesc, după apolis, de nevinovata glumă diaconească: «depărtează-te, diacone», căci prinoase de împărțit nu li se aduceau bieților preoți, la proscomidie.

În curte, nucul cel mare din colț își întinde și acum crengile-i umbroase. Casele maicilor sunt luminate de aceeași albeață a varului și umbrite de verdele florilor agățătoare. Iată, casa maicii Marina este neschimbată, ca atunci; iată casa din colț, cu pălimar de stâlpi, unde până de curând s'au păstrat ulcelele și condeiele de zugrav ale lui Nicu Grigorescu. Dar a căzut de cutremur clopotnița înaltă, care da fiori noaptea surorilor tinere, la tragerea clopotelor de mezonoptică; nu mai este vechea arhondărie, clădită așa că se potrivea cu felul de clădire al caselor monahale. Acum se înalță în locul ei o clădire de cărămidă și de ciment, cu scări înălțute, cu odăi multisoare, cu pridvor pe stâlpi arcuiți în sus, ridicată din dania unei mame îndurerate de pierderea timpurie a singurei sale fiice.

În pridvorul acestei arhondării noi primim vizita maicilor care mai trăiesc, din cele de acum 42 de ani. Sunt numai două: maica Filofteia și maica Porfirie; pe maica Emilia, slăbănoagă, o cercetăm noi în chilia ei. Toate celelalte s'au dus la Domnul să-și primească plata nevoițelor pentru mântuirea sufletului, începând cu stareța Marina și sfârșind cu ascultătoarea Pelaghia și cu smerita Serafima, cea dăruită cu darul cântării și cu darul țesutului, ucenică a Domnichi și a lui Ștefănaș. Cade-se a pomeni printre ele și pe monahia gătuia de năvălitorii din războiul cel mare (1916), și îngropată de ei în nisipul Teleajenului.

Dar are Domnul grije de locașul Său. Căci iată alte rânduri de călugărițe au luat locul celor adormite în Domnul. Unele, mai vârstnice, printre ele sârguincioasa stareță de acum, maica Singlitichia, au grija bisericii și a cârmuirii, iar altele mai tinere se nevoiesc întru dobândirea învățaturii călugărești și a rocodelei potrivite cu firea lor și cu predania mănăstirească. Iar rocodele potrivită și predanită în mănăstirea Zamfira este țesutul de velințe, de covoare și de chilimuri, întovărășit de cusutul ilor cu flori. Și iată, astfel de lucru am văzut și de data aceasta.

Peste 15 măicuțe tinere, îmbrăcate cu pieptare peste anterie, negre, lungi, în cap cu cauc peste tulpan alb și sub zăbranic negru, lucrează de zor la cusut de ii și la țesut de chilimuri. Le-am văzut bughinite pe marginea pridvorului și în două chiliuțe, cu ochii țagla la lucru.

Unele cos flori cu fire de mătase, felurit colorată pe pânză de bum-bac, subțire de s'o spargi cu limba. Pânza este întinsă pe gherghefuri rotunde ca durile de plită. Degetele subțiri ale măicuțelor înfig repede acul mititel, ce'ngrădește frumusețea printre firele numărate ale pânzei, și cu migală zugrăvesc parcă flori încântătoare de mătase colorată, pe iile ce

vor învedera lumii din afară și din străinătate iscusința degetelor femeiești și subțirimea gustului românesc. Aceste însușiri femeiești și românești se îmbină aici, la mănăstire, cu jertfirea pentru Maica Domnului. Doar pe multe din icoanele Maicii Domnului, Pruncul Dumnezeuiesc este îmbrăcat cu cămășuță cusută cu flori, ca la copii țaranilor români.

Privind aceste tinere maici cusând la flori și bătând la chilimuri, îmi vine în minte povestea fetelor, care în șezătoare înșiră mărgăritare pe fire de aur. Povestea are legătură cu viața de mănăstire, deoarece Vasile Aleaxndri scrie că a auzit această poveste «în munții Moldovei, dela călugărița Megalusa, al cărei glas pătrunzător și ochire inspirată da un caracter fantastic povestirii sale». Și pe urzeala acestei povești a țesut Alecsandri duiosă lui «poemă poporană» **Inșiră-te mărgărite pe lungi fire aurite».**

Iar alte măicuțe bat cu furcuța fire de lână mătăsoasă, felurit vopsită, pe care le împletesc prin urzeala războaielor mari și mici, sprijinite de pereții chiliilor. Flori și frunze, cu păsările printre ele, ramuri și vreji, ghivece cu mușcate și cu garoafe, ies din această migăloasă bătătură a chilimurilor, — unii le zic velințe, alții macaturi, iar alții, cei mai mulți, covoare. Sub orice numire vor fi, ele vor dovedi lumii mirene hărnicia, priceperea și jertfirea măicuțelor dela mănăstirea Zamfira.

Măicuțelor, nu fiți îngrijorate. Ostenințele și iscusința voastră sunt cunoscute și prețuite acolo unde se pun la cale cele cu chibzuință treburilor Bisericii noastre. În curând vi se va îmbunătăți atelierul. Veți avea chilii mai multe și mai încăpătoare. Material bun și ales vi se va trimite. Răsplată potrivită pentru lucru vi se va da. Îngrijirea sănătății voastre va fi luată în seamă și laudă îndreptățită vi se va aduce. Iar plata cea deplină veți avea-o dela Maica Domnului, sub a cărei binecuvântare lucrați și căreia, cum spuneți voi, îi cântați Axion la sfârșitul zilei de lucru. Iar eu, preot bătrân, care mi-am început slujirea bisericească a diaconiei în mănăstirea voastră, acum 42 de ani, pun cuvânt bun pentru sânguința voastră la Inaltul nostru Părinte Patriarh, care vă cunoaște și vă prețuiește lucrul, și mă rog lui Dumnezeu să vă dea puteri și bunăvoință ca să lucrați pentru mărirea Lui și pentru bunăstarea Sfintei Biserici Române.

Preotul Nicolae M. Popescu
Profesor Universitar Onorar

14 Oct. 1950

PREDICA LA DUMINICA XXII-a DUPA RUSALII

• «Fiule adu-ți aminte, că ți-ai primit cele bune ale tale în viața ta, asemenea și Lazăr cele rele; acum el se mângâie aici, iar tu te chinuiești». (Luca XVI, 25).

Iubiți creștini,

Din oceanul de lumină din ochii Mântuitorului, potop de raze se revărsa peste sufletele mulțimii de popor, ce sorbea cu mult nesațiu din potirul fericirii învățăturii divine. Divin în sfaturi, sublim în exprimare și cunoscător al sufletelor ce-L înconjoară și al realităților sociale în deobște, Hristos, Soarele Dreptății, îmbrățișează soarta celor năpăstuiți, orientându-i spre Cetatea lui Dumnezeu, în lumina veșniciei și condamnă pentru totdeauna, pe spoliatori, bogații nemilostivi, asupritorii poporului.

«Era odată un om bogat, care se îmbrăca cu porfiră și vison, veselindu-se în toate zilele luminat. Și era și un sărac, anume Lazăr, care zăcea la poarta lui, plin de bube și dorea să se sature cu fărâmiturile ce cădeau din masa bogatului, ba chiar și câinii venind, îi lungeau bubele».

Impresionant tablou! Deoparte, bogatul—lacom, îngâmfat, luxos și în mătase — se desmeardă și benchetuește; dealtă parte, săracul — umil, bolnav, plin de bube, flămând și părăsit — suferă. Intre ei? Prăpastia urei!

Două extreme ale vieții: bogăția cu tot confortul ei și sărăcia, plină de suferinți și mizerie.

Deoparte, palat în lux, dealta, așternut-gunoii și acoperiș-cerul; deoparte, mâncări alese și din abundență; dealta, nici o fărâmitură de pâine; deoparte, risipă și lene, dealta, mizerie și durere; deoparte, purpură vison și mătase, dealta, zdrențe goliciune și boală; deoparte bucurie și petrecere, dealta tristețe și plângere.

Crud, dar real tablou al vieții noastre!

În timp ce, câinii se atingeau de trupul lui Lazăr, duhurile necurate se atingeau de sufletul bogatului, prin dezmerdări.

Mor amândoi-săracul ajunge în fericirea veșnică; iar bogatul în chinurile iadului și deacolo, ridicându-și privirile sale, a văzut pe Avraam și pe Lazăr în sânul lui și strigând el a zis: «Părinte Avraam, milostivește-te spre mine și trimite pe Lazăr, ca să-și întingă vârful degetului în apă și să-mi răcorească limba, că mă chinuesc în văpaia aceasta».

O minune de necrezut și streină de natură! Omul, care puțin mai înainte, huzurea și benchetuia, acum se chinuște jos în foc! Acela, care ieri se desfăta în strălucirea aurului, acum suferă în dogoarea focului! Acela, care pe pământ avea mulțime de slugi, astăzi nu are pe nimeni să-l ajute! Acela care avea la masă băuturi de tot felul pentru trupul său, acum nu are nici o picătură de apă pe vârful de deget, pentru a-și răcori sufletul, în văpaia focului, în timp ce Lazăr, acum este bogat și se mângâie în fericirea veșnică.

Iată deci, cealaltă parte a aceleiași tablou: deoparte bogăția materială, temporală; iar de alta, bogăția sufletească, veșnică, din care ne vom sili să scoatem învățătura necesară.

Iubiți creștini,

Ce este bogăția? Acumulare de bunuri, materiale, trecătoare, ce depășește cu mult strictul necesar pentru viață.

Este o realitate socială și pentru acest motiv, Mântuitorul cât și Biserica Sa, ne atrage atenția, cu privire la buna folosire a bunurilor materiale.

Bogăția în sine, nu e de condamnat, pentru că tot ce a făcut Dumnezeu e bun, avându-și scopul său.

De felul cum știm să o folosim, ea devine sau nu mijloc, sau o piedică pentru mântuirea sufletului. Bogăția are o valoare neutră.

Căci devine bună sau rea, după felul întrebuințării, după cum remarcă, pe lângă mulți Părinți bisericești, fericitul Augustin: «iată, aurul îl pun, între un om bun și altul rău. Dacă omul cel rău ia acest aur, el devine în mâinile sale un instrument de oprimare, corupe pe judecători, modifică legile și produce perturbare în societate. Însă, dacă-l ia omul cel bun, hrănește pe cei săraci, îmbracă pe cei goi, eliberează pe cei oprimați și răscumpără pe cei captivi. Cât mare bine se face cu aurul, când este în mâna omului bun și câte rele, dacă este în mâna celui rău!»

Bogăția luată ca mijloc, devine izvor de fericire, pentru cel care o are: dar luată ca scop, devine tiran, idol, lipsă de credință în Dumnezeu izvor de patimi, și fărădelegi, căci «iubirea de argint, este rădăcina tuturor relelor» (I Timotei VI-10).

Bogăția rău întrebuințată, este ca un șarpe, care fiind apucat de vârful cozei se încolăcește în jurul omului, îl subjugă, îl mușcă și apoi moare. Sufletul stăpânit de bogăția materială nu-și păstrează puritatea sa, ci se deformează prin imprimarea diferitelor vicii și păcate, care-l duc la pieire. În primul rând devine lacom.

Care este acel om, se întreabă sfântul Ambrozie, care având avere, să se mulțumească cu ce are? Zi și noapte se frământă, cum să-și lărgască hotarele și cum să-și mărească magazinele și casele. Micile proprietăți ce-i despart averile lui, îi stau ca ghimpi în coastă și veșnic este ocupat și obsedat de gândul de a și le însuși, indiferent prin ce mijloace, așteptând momente prielnice de a și le apropia pe nimic.

Din cauza setei nesfârșite în acumulare de averi, bogații adâncesc și mai mult prăpastia urei și a răzbunării, dintre bogați și săraci și de... să ferească Dumnezeu de răzbunarea poporului nedreptățit și în mizerie, când își va face dreptate singur! E dreptul legitim la viață. Așa se nasc

nemulțumiri, apoi certuri, supărări, lupte între indivizi și războaie între popoare.

În goana după aur, bogatul vede numai aur, valorifică totul în aur, visează și în somn numai aur și privește mai cu plăcere aurul decât soarele. Gândul, inima și întreaga lui ființă se pun în slujba aurului, așa cum ne spune dumnezeiasca scriptură: «unde e comoara voastră, acolo va fi și inima voastră» (Matei VI, 21).

Omul bogat devine cu vremea un trântor al societății, leneș și incapabil de muncă. «Suprimați pe toți bogați de pe pământ și omenirea va trăi foarte ușor: suprimați și pe săraci și atunci omenirea nu va trăi o singură zi» susține Sfântul Ioan Gură de Aur, pentru că toată munca o fac cei săraci.

Bogatul devine egoist, sufletul insensibil, față de suferințele săracului și inferiorizându-se chiar animalelor. «O cruzime a bogatului! Căinii ți-au luat înainte în cele ale medicinei prin lingere, neavând cunoștință de Dumnezeu; nici nu așteaptă învierea și se grăbesc la îngrijirea săracului. Și bogatul care știa că va fi de față la înfricoșătoarea judecată, nu a mîlțuit pe sărac. (Sf. Ioan Gură de Aur).

Este de neînchipuit pentru o minte sănătoasă și nu se poate tolera — omeneste și creștinește vorbind — ca bogații să cheltuiască sume enorme pentru lux și diferite plăceri personale, în timp ce majoritatea fraților lor își târăsc zilele în mizerie, neavând nici strictul necesar!

«Căinii voștri sunt hrăniți cu îngrijire și voi lăsați să moară de foame oamenii pe care Dumnezeu i-a făcut după chipul Său și pe când săracii aproape goi, nu au alt pat de cât grămezi de gunoi, catărul care poartă femeia voastră, este acoperit cu îmbrăcăminte magnifică și ieslea din care mănâncă este încrustată în aur! (Sf. Ioan Gură de Aur)».

Pământul cu toate ale sale, fiind un dar comun dat de Dumnezeu fiilor săi, pentru care motiv unii să posedă totul, iar cei mulți nimic?

De ce o mie de oameni să muncească bogatului, iar bogatul singur să mănânce pentru o mie de oameni? Nu este aceasta oare o nedreptate? Căci doar este un drept al fiecăruia de a se bucura de ceia ce moștenește dela părinți. Dumnezeu nu a creiat pe unii bogați, iar pe alți săraci.

Dacă facem deci o analiză mai amănunțită a bogăției, se poate afirma fără greșală, că orice acumulare de bogății, are la bază nedreptatea, Modul cum bogații își acumulează averile, ni-l arată Sfânta Scriptură: «iată plata oprită de voi dela lucrătorii, care v'au secerat țarinile voastre, strigă și strigățile secerătorilor au intrat în urcehile Domnului Savaot» (Iacov V-4).

Deci ce este prisosul bogatului, dacă nu dreptul cuvenit săracului? «O, mare durere! Oamenii sunt lezați, oamenii sunt spoliați, oamenii sunt oprimați! Și de cine? Nu de lei, nici de șerpi și nici de scorpii, ci tot de oameni!» (Fer. Augustin).

«Pe masa bogatului — afirmă Sf. Ioan Gură de Aur — eu văd întinse lacrimi de ale săracului, despoieri de ale văduvelor, eu văd acolo sângele orfanilor». Și când bogăția produce atâtea ravagii în omenire, atâtea nedreptate, atâtea lacrimi, atâtea victime, care sunt tot atâtea păcate strigătoare la cer, cum vei putea să rezisti, o bogatule, când răzbunarea Domnului se va produce, plătindu-ți după fapte? Soarta ce te așteaptă o cu-

noști; verdictul dat de Mântuitorul îl știi: «mai lesne e să treacă funia prin urechile acului, decât să intre bogatul în Impărăția lui Dumnezeu» (Matei XIX, 24).

Bogăția pământească nu poate să asigure nici viața, nici moartea. Bogăția materială nu dă omului fericirea, pentru că cele mai mari griji și frământări, bogății le au. Ea este nesigură, încurajează viciul și servește felurite pofte nefolositoare omului și fiind pământească, pe pământ o găsim și tot pe pământ o lăsăm, când plecăm. Nu le luăm cu noi în veșnicie, după cum ne spune și înțeleptul Solomon, vorbind despre om: «Gol precum a ieșit din pântecul maicii sale, va purcede înapoi cum a venit și nimic nu va primi pentru strădania lui ca să ducă în mână sa» (Ecl. V, 14), adevăr concretizat în mult grăitoarea dorință a lui Alexandru Macedon, exprimată de el pe patul de moarte, de a fi așezat în sicriu în așa fel, ca mâinile să-i rămână afară, ca să vadă toată lumea, că nimic din toate bogățiile ce a avut, nu duce cu el.

Câinele aleargă după iepure cu gândul că se va hrăni din carnea lui, însă când prinde iepurele, intervine vânătorul cu aspra poruncă: «nu te atinge, iepurile este al meu, numai alergatul a fost al tău» și bietul câine a alergat în zadar.

Așa se întâmplă și cu omul: asudă strângând bogății și peneșteptate aude: «nebulule, în această noapte îți iau sufletul și toate cele ce ai strâns, cui vor rămâne?».

Răspunsul îl dă Sfântul Vasile: «Astăzi pământul este al acestuia, mâine al altuia și mai târziu va aparține altuia» și totul este al Domnului.

Din evanghelia de astăzi, desprindem un adevăr că este și o bogăție de mare valoare, neperitoare — sufletul.

Lazăr a fost incomparabil mai bogat de cât bogatul la poarta căruia zăcea, pentru că a căpătat fericirea veșnică.

Adevărata bogăție este aceea pe care «nici moliile, nici rugina nu o strică și nici furii nu o sapă și nici nu o fură» (Matei VI, 21).

Adevărata bogăție e în Dumnezeu (Luca XII, 21), cerească și veșnică, ce se dobândește prin fapte bune și care nu apune niciodată și este izvor de fericire pentru sufletul omului.

Ceea ce este doctoria pentru rănilor trupului, aceeași este milostenia pentru păcatele sufletului. Dai bunuri pământești și dobândești comori cerești; faci bine trupului și se răsplătește sufletul; ajuti omul și împrumuți pe Dumnezeu, căci, spune dumnezeiasca Scriptură: «Cine pe sărac ajută, pe Dumnezeu împrumută» (Prov. XIX, 17).

«Dă pâine; nu ai pâine? Dă bani, dă un pahar cu apă; ce vrei dă; ce ai; totul primesc; așa cumperi paradisul». Împrăstie acum milă și ai stins focul; hrănește orfanii și ai omorât viermii neadormiți; oprește lacrimile văduvei și ai șters păcatele din sufletul tău». «Dacă vrei bogăție, apoi caută bogăția aceea care rămâne... care vine din fapte bune» (Sf. Ioan Gură de Aur).

Frumusețea bogățiilor nu este în sacul bogățiilor, ci în hrana săracilor (Sf. Ambrozie).

«Și dacă fiecare, după ce și-a luat bunurile sale de care are nevoie în viață în mod necesar, și ar ceda restul celui căruia îi lipsește necesar...

rul, atunci nu va mai fi în lume nici bogați, nici săraci» (Sf. Vasile cel Mare).

Milostenia este aceea care transportă sufletul celui care a practicat-o, sus, mai sus de îngeri, până în fața lui Dumnezeu. Este singurul mijloc prin care, încă de aici de pe pământ, omul poate să-și valorifice bunurile sale pieritoare, în comori cerești, nepieritoare.

Să nu se piardă ocazia în această viață trecătoare, de a se cumpăra cerul cu o pâine sau cu un pahar cu apă, și aceasta nu pentru că cerul ar fi, efitin, ci pentru că Dumnezeu este milostiv cu oamenii.

Iubiți creștini,

Știm cu toții ce este bogăția și că ea este bună sau rea, după felul de folosire. Am văzut, de asemenea, și consecințele nefaste ce izvorăsc din ea, când este rău întrebuințată și acumularea de bogății presupune o nedreptate, un păcat strigător la cer.

Cuvântul Mântuitorului, care este adevăr peste vremelnicie și medio-critate, imprimă cu putere în sufletele noastre un sfat cu caracter imperativ, prin stringența lui: «nu vă adunați comori pe pământ, unde moliile și rugina le strică... ci vă adunați comori în cer, unde nici moliile nici rugina nu le strică» (Matei VI, 19, 20).

Indemnurile Bisericii creștine de aproape două milenii, la fel sunt de a arvuni — încă pe pământ fiind — împărăția fericirii veșnice prin faptele milosteniei și să nu ne legăm sufletul nostru de aceste bunuri efemere, ci să le folosim în binele comun.

Toate sfaturile date de Biserică, parte din ele au fost ascultate, parte nu, de aceea Dumnezeu rânduește din nou, un alt «astăzi», zicând prin David: «Astăzi, de veți auzi glasul lui, să nu vă învârtosați inimile» (Evrei IV, 7).

Astăzi, ne strigă bogatul din Evanghelie, din văpaia focului, nouă — frații lui de pe pământ — să nu facem ca el, căci altfel la el ne vom duce. Astăzi să nu ne lipim sufletul de bunurile vremelnice, căci sau ne lasă când ne pierdem, sau ne lăsăm, când murim, și rămân tot pe pământ.

Astăzi, să înțelegem că bogăția nu se îngrijește de cel care a ajuns sclav lor, căci stăpânii nu se îngrijesc de sclavi, și să ne ușurăm sufletul de povara și grijile ei.

Astăzi barim, să fim convinși că acumularea de bogății pricinuesc suferințe, victime și nedreptate pentru alții, păcate strigătoare la cer, pentru care Domnul Savaot ne va pedepsi.

Astăzi să cumpărăm cerul, împrumutând pe Dumnezeu, care ne întinde dreapta Sa prin mâna săracului dela poarta noastră, gol, flămând, însetat, bolnav și străin, căci ce este mai bine a-L avea pe Dumnezeu: judecător sau datornic?

Făcând așa, vom moșteni fericirea veșnică, după care suspină sufletul nostru, când Domnul Hristos ne va chema, spunându-ne: «veniți, binecuvântații Tatălui Meu, de moșteniți Împărăția, gătită vouă dela întemeierea lumii» (Matei XXV, 34). Amin.

Pr. Dr. Traian Gogoncea
Biserica Domnească C.-Lung-Muscel

MITROPOLITUL ANANIA

CONTRIBUȚIE LA ISTORIA BISERICII ROMÂNE ÎN SEC. XVI

Începutul sec. XVI găsea biserica Țării Românești desorganizată ¹⁾. Domnul de atunci, Radu cel Mare (1495-1508), fiul unui fost călugăr, ajuns pe tron ²⁾ nu putu suferi această stare de lucruri și în anul 1504 ³⁾ aduse în țară pe fostul patriarh de Constantinopol, Nifon (1486-1488 și 1496-1498; † 11 August 1508) ⁴⁾, al cărui rost el îl hotăra așa: «... tu să ne îndereptezi și să ne înveți legea lui Dumnezeu și să fi tată și păstoriu mie și tuturor oamenilor și solitoriu la Dumnezeu» ⁵⁾.

Gavriil Protul Sfetagorei, biograful sfântului spune că acesta, venind în Valahia și afând «turma neplecată și neascultătoare și biserica izvrătită și cu obiceiuri rele și nesocotite», a adunat un sinod local, la care a chemat «pe toți egumenii dela toate mănăstirile țării... și tot clirosul bisericii... dinpreună cu Domnul și cu toți boierii, cu preoții și cu mirenii» și le-a vorbit «den pravilă și de lege, de tocmera bisericii și de dumnezeegile slujbe, de domnie și de boierie, de mănăstiri și de biserici și de alte rânduri de ce trebuia... și tocmi toate obiceiurile pre pravilă și pre asezământul Sfinților Apostoli». Tot odată fostul patriarh «hirotoni și doi episcupi și le deade și eparhie hotărâtă, care cât va birui și-i învăță cum vor purta grijă și cum vor paște oile cele cuvântătoare, carele sânt date-și în seamă, ca să se înderepteze toată țara dela arhieriei» ⁶⁾. Prin

1. cf. N. Iorga, *Istoria Bisericii Românești...* I, ed. II-a, București 1929, p. 117.

2. Vlad Călugărul, care a domnit între anii 1482-1495 (vezi C. C. Giurescu, *Istoria Românilor*, București (Cugetarea), (1943), p. 513.

3. Data. ap. Diaconul Dr. Nic. M. Popescu, *Nifon II, Patriarhul Constantinopolului*, (extras din Analele Academiei Române, seria II-a, Ist. t. 36), București 1914, p. 52, și același, *Patriarhii Țarigradului prin Țările Românești — sec. XVI —*, București, 1914, pp. 3 și 8.

4. Anii păstoriei, ap. Diaconul Dr. Nic. M. Popescu, *Nifon, II*, pp. 42 și 47.

5. Gavril Protul, *Viața și tritul Sfântului Nifon, Patriarhul Constantinopolului*, ed. Naniescu-Erbiceanu, București 1888, p. 35; v. și ed. Simedrea, București 1937, p. 8, precum și ed. grecească, publicată de dl. Vas. Grecu: Βίος καὶ πολιτεία τοῦ ἁγίου Νήφωνος, ἀνάρχουτος πατριάρχου, București 1944, p. 80.

6. *Viața Sf. Nifon*, ed. Naniescu-Erbiceanu, pp. 36-37; ed. Simedrea, p. 9, și Vas. Grecu, *op. cit.*, pp. 80, 82.

urmare în acest sinod s'a pus la cale un întreg plan de organizare a vieții bisericești a Țării Românești, bazată pe «pravilă» și pe sfintele canoane.

Reorganizată, biserica munteană duse în sec. XVI viață destul de înfloritoare, culminând cu introducerea tiparului, care funcționează în două rânduri, dând la lumină cărți de slujbă bisericească.

Deși în acest veac în țară a curs viață bisericească înviorată «inde-reptată dela arhieriei», totuși și acum ca și în vremurile mai vechi e foarte greu alcătuit șirul ierarhilor. Viața Sf. Nifon amintește numai că a hirotonit doi episcopi fără a le arăta numele și eparhia, iar de mitropolit nu pomeneste nici un cuvânt. Pomelnicile, în forma în care au ajuns până la noi, nu ne pot fi, pentru această vreme, aproape de nici un folos. Iar știrile date de pisanii și documente, precum și cele căpătate de aiurea — aflate până acum — nu sunt suficiente pentru ca să putem alcătui șirul ierarhilor cu timpul păstoriei și cu momente din viața lor.

Din cele ce am putut afla în condicile și documentele dela Arhive și Academie, reiese că în prima jumătate a sec. XVI vlădicii târgovișteni au păstorit în această ordine: Maxim, Macarie, Ilarion, Mitrofan și Anania.

Deocamdată prezentăm cititorilor știrile privitoare la cel din urmă, care, dealtfel, sunt și cele mai numeroase.

•

Timpul ⁷⁾ și locul ⁸⁾ nașterii mitropolitului Anania nu se cunosc, iar despre neamul său nu avem încă știri sigure. Se pot face însă presupuneri că el a fost român ⁹⁾ și că s'a înrudit cu familia lui Neagoe Basarab. Numai în această calitate el a putut să-și gătească piatra de mormânt la **mănăstirea Argeșului**, pe care Neagoe Vodă, ctitorul ei, o sorocise pentru îngroparea lui și a familiei sale. Apoi în anul 1556 el este cel ce aduce în țară și îngroapă la Argeș osemintele Doamnei Despina Milița a lui Neagoe, decedată în anul 1554 la Sibiu ca monahia Platonida. În ce calitate putea să facă aceasta, dacă nu ca rudă, fie și mai de departe, a Doamnei răposate? La aceste fapte, care ne împing să socotim pe Vlădica Anania rudă cu Neagoe, s'ar mai putea adăuga grija celui dintâi față de ctitoria minune dela Argeș a celui din urmă, căreia el i-a făcut îmbunătățiri și i-a hărăzit danii ¹⁰⁾. Apoi trecerea de care s'a bucurat ierarhul nostru în fața lui Radu Paisie și a fiului său Pătrașcu Vodă, mai ales după 1541 ¹¹⁾, când primul s'a căsătorit cu Ruxandra fiica lui Neagoe, ne fac iarăși să bănuim legături de rudenie între Anania și familia ctitorului dela Argeș.

Dacă pe temeiul descoperirilor de până acum nu se poate susține că toată siguranța că mitropolitul Anania a fost rudă cu Neagoe, totuși

7. Am admis că Anania a fost mai întâi episcop la Buzău, fiind numit aici prin 1541-42. Dacă la această dată a avut cel puțin 40 de ani, vârstă cerută de canoane pentru a putea fi episcop, înseamnă că el s'a putut naște în jurul anului 1500.

8. Proprietățile sale au fost mai mult în Dâmbovița (Sârbi, Săcuani, etc.), însă un nepot își zicea «ol Târgșor» (în jud. Prahova).

9. I. Bogdan, vorbind de epilogul scris de Anania pe o Evanghelie slavonă, afirmă că scriitorul face greșeli de gramatică «comișe sub influența limbii sau gândirii românești» (v. *Câteva manuscrise slavo-române din biblioteca imperială dela Viena*, București 1899, p. 21).

10. v. *infra*, p. 42.

11. Data căsătoriei, ap. N. Iorga, *Femeile în viața neamului nostru*, Vălenii de Munte 1911, p. 20, și C. C. Giurescu, *Istoria Românilor*, II, 1, București 1937, p. 160.

asprii cei mulți pe care i-a plătit pentru procurarea unora din bunurile sale, ne fac să credem că el se trăgea dintr'o familie înstărită. Din rudele sale mai apropiate cunoaștem astăzi numele a doi nepoți: Anania și Dragomir din Târgșor. Primul apare într'un document din 15 Septembrie 1573, prin care unchiul său, făcând danii mitropoliei din Târgoviște, cerea să se facă anual pomenire Sâmbătă după Înălțare, lui și nepotului său Anania¹²⁾; iar al doilea se întâlnește ca martor într'un act din 2 Iulie 1564, prin care ierarhul nostru hărăzea mănăstirii Argeș mai multe bunuri¹³⁾.

Pe baza știrilor, aflate până acum, nu se poate spune lămurit în ce mănăstire își va fi avut metania Anania. Menționăm că un egumen cu acest nume nu am întâlnit la niciuna din mănăstirile țării în primele decenii ale sec. XVI, când, desigur, el a fost închinoviat undeva. Deși probele lipsesc, totuși, datorită legăturilor sale cu familia lui Neagoe, precum și faptul că și înaintașul său pe scaunul mitropolitan, Varlaam, și-a avut metania la Argeș¹⁴⁾, se poate presupune că postrigul Vlădicului nostru a fost tot ctitoria lui Neagoe. Poate că aici l-a cunoscut și Paisie, care în 1535, ajungând domn al țării, s'a căsătorit precum arătarăm, în 1541, cu Ruxandra fiica lui Neagoe. Aceste legături și cunoștințe au făcut poate, ca Anania să se bucure de multă trecere în fața acestui voivod, care va face din el întâi episcop de Buzău și apoi mitropolit al țării.

Și acum amintim că prima știre care privește pe ierarhul nostru este din 17 Septembrie 1543. La această dată Radu Paisie (1535-1545), în urma unei consfătuiri cu «sfântul și marele părinte al nostru și a toată lumea patriarh kir Eremia și cu toți arhieriei și episcopii și egumenii și cu soborul bisericesc și cu toți dregătorii și boierii domniei mele mari și mici» dă «**preacinstiului părintelui episcop kir Anania**» dela Buzău, ca să-i fie «enorie și scaun de judecată, cel de folosul sufletesc după legea lui Dumnezeu și credința creștinească: județul Buzău și județul Slam Râmnic și județul Brăila și județul Săcuienii ... cu toate hirotoniile preoțești și bisericești»¹⁵⁾.

Nu se știe precis când Anania a ajuns episcop al Buzăului. În orice caz aceasta s'a întâmplat după 14 Septembrie 1539, când încă păstorea aici Paisie¹⁶⁾. Se poate ca el să fi fost pus în fruntea episcopiei buzoiene de Radu Paisie, soțul Doamnei Ruxandra, fiica lui Neagoe Basarab, cu

12. v. *infra*. p. 42.

13. v. *infra*. p. 42.

14. cf. N. Iorga, *Istoria literaturii religioase a Românilor până la 1688*, București 1904, pp. 53 și 62.

15. Arhivele Statului, Secția istorică, Nr. 493 (f. Ep. Buzău, 82/2 și *Condica Nr. 171, f. 103*; O traducere a acestui important act, făcută la 1766, se află la Acad. R. P. R., doc. CXXVI/70. N. Iorga, în art. «*Incepăturile episcopiei de Buzău*», apărut în *Revista Istorică*, IX (1923), pp. 173-177, publică acest act după o copie grecească, având data: 17 Sept. 1544. Sprijinit pe cuprinsul său, el crede că episcopia aceasta datează din vremea lui Radu Paisie. Actul s'a mai publicat de dl. A. Sacerdoțeanu, *Așezământul lui Radu Paisie pentru Episcopia Buzăului*, în *Revista Istorică*, XXII (1936), pp. 18-23, și St. Nicolaescu, *Domnia lui Radu Paisie și a fiului său Marcu Voivod*, Craiova 1938, pp. 30-31.

16. Ion-Radu Mircea, *Catalogul documentelor Țării Românești, 1569-1600*, București, 1946, p. 78, Nr. 498 (actul la Secția istorică, Nr. 467).

care: Anania se înrudea. Și dacă ridicarea sa în scaunul episcopal s'a făcut prin stăruința Ruxandrei, atunci aceasta a avut loc după 1541 când ea a devenit soția lui Radu Paisie¹⁷). Se poate ca datorită tot acestor legături familiare ierarhul nostru să se fi bucurat de multă trecere în fața lui Radu Paisie. Acest voivod, la 16 Aprilie 1542, când Anania era desigur în funcție, scutește episcopia Buzăului de vinăriciul din dealul Verneștilor¹⁸); iar în anul următor, la 17 Septembrie, îi dă așezământul amintit mai sus.

După aceasta Anania dispăre din actele episcopiei, fiind trecut, desigur, tot de acelaș Radu Paisie pe scaunul mitropolitan din Târgoviște¹⁹), rămas vacant către sfârșitul domniei sale²⁰). Pentru această trecere va fi stăruit iarăși Doamna Ruxandra, care va fi dorit să aibă lângă sine, în Capitala țării, un mitropolit din trupul familiei sale.

Când s'a făcut Anania mitropolit al Țării Românești?.

După știrile date de pomelnice²¹) și documente, Anania urcă treptele scaunului mitropolitan în urma unui Varlaam²²), care după câte se știu azi, păstorea la 28 Iulie 1536²³). Ultima dată el este amintit în prefața Molitfelnicului slavon tipărit la Târgoviște în anul 1545. Ostenitor al acestei tipăriri a fost călugărul Moise, care, în prefață, arată că a început lucrul «pe vremea preasfințitului Mitropolit al Valahiei kir Varlaam și l-a sfârșit în vremea preasfințitului mitropolit al Valahiei kir Anania...

17. v. *supra*, p. 34, nota 11. Ruxandra fusese întâi căsătorită cu Radu dela Afumați, ucis de boieri la 2 Ian. 1529 (v. C. C. Giurescu, *op. cit.*, pp. 153-154).

18. Ion-Radu Mircea, *op. cit.*, p. 80, Nr. 516. În act nu se arată numele episcopului, dar e probabil să fi fost Anania, care se întâlnește în anul următor.

19. N. Iorga, *Istoria Bisericii Românești*, I, p. 149; N. Dobrescu, *Curs de istoria Bisericii române*, sec. XVI, (litografiat), p. 112; Gheorntie al Constanței, *Lista mitropoliților Ungro-Vlahiei...*, în «*Biserica Ortodoxă Română*», XLIV (1926), pagina 241.

20. Radu Paisie și-a încheiat domnia în Martie 1545, fiind mazilit.

21. În pomelnicele, cunoscute mie, Anania apare în acest loc în următoarele: Acad. R. P. R., ms. r. Nr. 2101 (*Pomelnicul Sf. Mitropolii din 1697*), f. 12; *ibidem* ms. r. Nr. 3722 (*Pomelnicul mănăstirii Câmpul Lung din 1710-11*), f. 7; Arhivele Statului., Condica Nr. 745 (*Pomelnicul al Sf. Mitropolii*), f. 2; aceeași condică, (*Pomelnicul al mănăstirii Glavacioc din 1742*), f. 35; tot aci (*Pomelnicul bis. Curtea Veche*), f. 41. Să se vadă și: C. E(rbiceanu), *Săbornicul sau pomelnicul mitropoliei Ungro-Vlahiei*, în «*Bis. Ort. Rom.*», XIV (1890/1), p. 69, și N. Iorga, *Studii și documente*, V, 1, București 1903, p. 629, n. 1. În celelalte pomelnice, păstrate la Arhivele Statului și Academie, destul de multe de altfel, Anania nu apare deloc. Încă să se observe că el nu apare în niciunul din pomelnicele mănăstirilor oltene, ceea ce iarăși ar fi o probă, cred, că postrigul său trebuie să fi fost la o mănăstire munteană, poate la Argeș, cum am arătat mai sus.

22. După pah. Al. G. Lesvioldax, Anania urmează la păstorie după un Ilarion, poment de documente în anul 1524 (v. *Istoria bisericească pe scurt*, București 1845, p. 389); la fel prezintă lucrurile și arhiereul Filaret Scriban (v. *Istoria bisericească a Românilor pe scurt...*, ed. arh. Iosif Bobulescu, Iași, 1871, p. 184; (P. Gârboviceanu), *Biserica ortodoxă și cultele străine...*, București 1904, p. X; N. Iorga așează între Varlaam și Anania pe: Simion, Mihail și Ieremia, culeși, desigur, de prin pomelnice (v. *Istoria Bisericii Românești*, I, p. 149 și II, p. 319 (lista). Aceste aratări însă, nu se pot susține cu acte, căci ele toate sunt împotriva lor.

23. Ion-Radu Mircea, *op. cit.*, p. 73, Nr. 466.

dela zidirea lumii în anul 1545... luna Ianuarie în 10 zile»²⁴⁾. Spusele acestei predoslovii ne ajută foarte mult să ne apropiem de timpul începerii păstoriei lui Anania. Căci, dacă dela 10 Ianuarie 1545 — data isprăvirii lucrului — mergem înapoi c. 6-7 luni — timpul mijlociu necesar pentru tipărirea unei cărți²⁵⁾ — ajungem prin lunile Maiu-Iunie din anul 1544, când călugărul Moise tipograful a început să culeagă textul acestei cărți de siujbă.

Așa dar pe la jumătatea anului 1544, mitropolitul Varlaam trăia. Pristăvirea lui și deci și începutul păstoriei lui Anania s'au întâmplat în a doua jumătate — poate către sfârșitul ei — a acestui an²⁶⁾.

Numele noului vlădică apare, pentru prima dată, în aci amintita prefață din primele zile ale anului 1545. Zorile păstoriei sale cad, astfel, chiar în vremea când în Țara Românească, reinvia — prin Dimitrie Liubavici — nobila artă a tiparului. Câtă bucurie nu va simți în sufletul său mitropolitul Anania, când, după Boboteaza anului 1545, cu ajutorul și purtarea de grijă voivodului Radu Paisie, putea să pună la îndemână «celor ce citesc», prima carte ieșită din tiparnița cea nouă dela Târgoviște! Dar el nu avu parte mult timp de astfel de bucurii, căci în Martie 1545, protectorul său, Radu Paisie fu mazilit. Domnul cel nou, numit Mircea Ciobanul (1545-1554) era chiar frate cu mazilul. El petrecea în aceste timpuri la Constantinopol și acolo «ăpase domnia fratelui său²⁷⁾. Arătând Turcilor, poate, legăturile acestuia cu Imperialii și dând și bani²⁸⁾ a reușit să ia domnia și la 17 Martie 1545 își făcea intrarea în Capitala țării²⁹⁾.

Mircea, «fire sângeroasă și răz bunătoare», a început prigoana împotriva apropiatilor lui Radu Paisie. Capetele unora din aceștia cad, chiar,

23. «Н начехъ приехъ се въсприимомъ митрополантъ Кашкомъ кѣръ Карлаамъ а скръпихъ приехъ се въсприимомъ митрополантъ Кашкомъ кѣръ Іананіа, шт ѣмѣа къ аѣто знгъ а шт рождѣства... Хско т не шимъ ѣмѣ... мѣца гон. і днѣ». — Textul este luat după: I. Blănu și N. Hodoș, *Bibliografie veche românească*, I, București 1903, p. 26, clișeu 44, și traducere, p. 27. Să se observe că în traducere s'au lăsat afară cuvintele: «(am început) pe vremea preasfințitului mitropolit al Valahiei kir Varlaam și s'a sfârșit în vremea...». Același lipsă și în ed. d-lui A. Sacerdoțeanu, *Predosloviile cărților românești*, I, 1508—1647, București 1938, p. 28.

25. d. p. Coresi a tipărit: *Evanghețarul românesc din 1561*, între 3 Mai și 30 Ian. (A. Sacerdoțeanu, *op. cit.*, p. 23); *Evanghețarul slavon*, între 24 Martie și 13 Oct. 1562 (*ibidem*, p. 33); *Sbornicul slavonesc*, între 12 Maiu și 6 Dec. 1569 (*ibidem*, p. 37); *Octoiul slavon*, între 12 Mai și 20 Oct. 1570 (*ibidem*, p. 79); *Triodul slavon*, între 24 August 1577 și 26 Martie 1578 (*ibidem*, p. 42), etc...

26. Pah. Al. Lesviodax pune pe Anania episcop la Buzău, în 1544 (*op. cit.*, p. 440). El nu arată pe ce se sprijină, dar actul pe care îl va fi avut înaintă, trebuie să fi fost din prima parte a anului 1544. Ca mitropolit, el îl pune în anul 1554 (*ibidem*, p. 398). Aceasta se explică prin faptul că el nu a avut la îndemână decât acest act din vremea păstoriei lui Anania. Le fel face și Timoteiu Cipariu, *Acte și fragmente istorice bisericești*, Blaj 1885, p. 231. Alți cercetători pun începutul păstoriei lui Anania, așa: Filaret Scriban, în anul 1551, *op. cit.*, p. 184 (P. Gârboviceanu), *op. cit.*, p. X; și G. M. Ionescu, *Istoria Mitropoliei Ungro-Vlahiei*, I, București 1906, p. 99, în anul 1545; Pr. G. I. Gibescu, *Istoricul Mitropoliei Ungro-Vlahiei*, București 1907, p. 59, îl pune în 1545. N. Iorga arată că Anania e pomenit în 1545 (*Inscripții din bisericile României*, I, București 1905, p. 151, și *Istoria Bisericii Românești*, II, p. 320 (lista).

27 și 28. cf. A. D. Xenopol, *Istoria Românilor din Dacia Tratată*, ed. III, vol. V, București (1927), p. 12.

29. data, ap. C. C. Giurescu, *op. cit.*, p. 202.

în primele săptămâni de domnie³⁰). Vlădica Anania, înrudit, precum s'a arătat cu mazilul și făcut mitropolit de acesta, nu putea să fie bine văzut de Mircea Vodă. Deaceia, probabil, în cei aproape nouă ani de domnie ai acestuia el nu este amintit niciodată. Chiar cărțile ce mai ies din tiparnița lui Liubavici și care — după unii apar din îndemnul Doamnei Chiajna soția lui Mircea din 1545³¹), — nu mai fac nici o pomenire de întâi stătătorul bisericii muntene.

Lipsește, deocamdată, probele dar se poate ca Vlădica Anania, în timpul acestei crunte domnii, să fi trecut munții cu o seamă din boierii țării și cu Doamna Despina-Milita³²), soacra cea nouă a domnului mazil³³). El este poate cel ce, aici în pribegie, a tuns în monahism pe această evlavioasă, dar și nefericită Doamnă.

În învălmășagul de navele de peste munți și de rezmerițe din țară pentru scoaterea din domnie a lui Mircea Vodă³⁴), acesta nu va fi avut răgaz să puie un nou mitropolit sau poate, mai bine, va fi așteptat, cum va face mai târziu Radu Șerban cu Eftimie II, ca fugarul să se întoarcă la păstoririi săi. În lipsa lui Anania treburile mitropoliei vor fi fost rostuite de vreunul din episcopi, poate de cel dela Buzău, atestat de acte în această domnie³⁵).

În Ardeal Anania va fi petrecut fie la Sibiu lângă maica Platonida, fie la Brașov în jurul celei mai însemnate părți-a boierilor pribegi, care deseori năvăleau în țară pentru alungarea «tiranului». Și în cele câteva luni dela sfârșitul anului 1552 și începutul lui 1553, când încercarea fugărilor avu succes, înscăunând pe pretendentul Radu Ilie³⁶), Vlădica Anania va fi stat iarăși la Târgoviște lângă domnul cel nou, ieșit din rândul boierilor aflați în pribegie peste munți³⁷).

30. Radu Popescu, *Istoriile Domnilor Țării Românești 1290—1688*, ed. Simache-Cristescu, Ploiești 1943, p. 90.

31. N. Iorga, *istoria literaturii religioase până la 1688*, p. 63.

32. Doamna Despina Milita, în anii ce au urmat morții fiului său Teodosie, s'a refugiat, din pricina turburărilor din țară, la Sibiu. S'a întors sub Radu dela Afumați, ginerele său; a fugit iarăși la căderea acestuia, în 1529; a revenit sub Radu Paisie, care din 1541, devenise soțul Ruxandrei, și a fugit din nou și pentru totdeauna sub Mircea Ciobanul (v. N. Iorga, *Inscripții*, I, p. 151; același, *Femeile în viața neamului nostru*, pp. 19-20; Al. Lapedatu, *Mormântul Doamnei Despina*, în *Revista Istorică*, VII (1921), pp. 23—26.

33. Doamna Despina-Milita era soacra lui Radu Paisie (cf. N. Iorga, *Inscripții*, I, p. 151; același, *Femeile în viața neamului nostru*, p. 20; C. C. Giurescu, *op. cit.*, p. 160; St. Nicolaescu, *op. cit.*, p. 25; C. Gane, *Trecute vieți de Doamne și Domnițe*, I, ed. V, București 1943, pp. 60 și 61. Un anonim, autor al unui articol, intitulat «*Mitropolitul Anania*», care articol e mai mult o recenzie a câteva pagini d'n vol. I al *Inscripțiilor* lui N. Iorga, crede că Radu Paisie nu s'a căsătorit cu Ruxandra (vezi *Păstorul Ortodox* (Pitești), VIII (1909), p. 404, sq.

34. Vezi C. C. Giurescu, *op. cit.*, pp. 203-204.

35. În acest timp păstora la Buzău un Paisie, întâlnit în actele, știute azi, pentru prima dată la 7 Mai 1535 (I. R. Mircea, *op. cit.*, p. 69, Nr. 434), și ultima dată la 7 Iulie 1546, deci sub Mircea Vodă (*ibidem*, p. 86, Nr. 557, și Acad. R. P. R. doc. CXXIV/78). Spre sfârșitul acestei domnii, păstora la Buzău un Ieremia (I. R. Mircea, *op. cit.*, p. 92, Nr. 605, act din 10 Aprilie 1550).

36. C. C. Giurescu, *op. cit.*, p. 203.

37. D. St. Meteaș, sprijinit pe o scrisoare d'n 15 Iunie 1553, a Castelanului de Indoara, Ioan Fanchy către Sibieli, publicată în Hurmuzaki, XV, 1, p. 495, Nr. 914, prin care se arată că pr. Ioan de Peșteana, numit episcop al ardelenilor ortodocși,

După această scurtă ședere în Țara Românească, Vlădicul nostru va fi trecut iarăși munții, căci, în Maiu 1553, Mircea reușește să-și reia tronul. În Ardeal va fi rămas până prin Martie următor — 1554 — când va fi venit din nou la Târgoviște, căci crudul voivod fusese mazilit la 28 Februarie 1554.

Urmasul său este Pătrașcu cel Bun (Martie 1554-26 Decembrie 1557) fiul lui Radu Paisie. El era fire blândă și împăciuitoare și a cârmuit țara cu multă bunătate. Aflând de noua domnie, Anania vine la Târgoviște și începe să se îngrijească iarăși de rosturile bisericii Țării Românești. Noul domn l-a primit destul de bine și i-a arătat multă încredere. El îi încredințează misiuni peste hotare, îl cheamă la divan, îi face danii și-i întărește proprietăți. Aceasta face ca, în timpul domniei sale, Vlădica Anania să fie de mai multe ori pomenit de acte.

Chiar în primele luni ale domniei lui Vodă Pătrașcu, ierarhul nostru, împreună cu doi din marii dregători, este trimis de voivod «în legacione» peste munți, pentru ca, probabil, să cheme acasă pe boierii rămași încă în Ardeal. După informația scriitorului *Socotelilor orașelor Brașov și Sibiu*, trimișii au petrecut aici cinci zile ³⁵).

La întoarcerea din această misiune, Anania se întâlnește într'un act din 27 Maiu 1554, prin care Pătrașcu cel Bun îi întărește partea lui Voico Vistrierul din satul Fileani cu rumânii, viile și țiganii. Acest vistier, la o dată necunoscută, se împrumutase dela Anania 30.000 aspri și murise înainte de a-i fi restituit. Nu se știe dacă urmașii săi au vroit să recunoască această datorie și atunci Anania, neavând de unde să-și mai ia asprii, s'a adresat Domnului, cerându-i, probabil, să-i oblige ca să-i întoarcă banii. Aceștia nevoind sau neputând plăti, Voivodul a despăgubit pe mitropolit, pentru asprii împrumutați, cu proprietatea de mai sus a datornicului, făcându-i actul de față ³⁶).

Aproape două luni mai apoi, la 17 Iulie 1554, acelaș Pătrașcu Vodă întărea Sf. Mitropolii și «**cinstitului părintelui nostru arhiepiscop klr Anania**» satul Aninoasa, cu podgoriile și satul Vlăsăneștii cu morile, ce-i fuseseră hărăzite mai dinainte vreme de Basarab Voivod. Probabil că în lipsa lui Anania, aceste proprietăți vor fi fost încălcate de megiași și deaceia la înapoiere el a cerut Domnului acest act de întărire ⁴⁰).

este gata să plece în Țara Românească, pentru sfințire și întărire, crede că acesta «va fi fost sfințit de mitropolitul Anania, în Târgoviște» (v. *Istoria Bisericii și a vieții religioase a Românilor din Transilvania și Ungaria*, I, Sibiu 1935, p. 78).

38. După aceste Socoteli, data este: «*Feria secunda Pentecostes*», pe care editorul lor, N. Iorga, o socotește «14 Mai (1554)», (Hurmuzaki, XI, p. 791).

39. Arhivele Statului, *Secf. ist.*, Nr. 592 (f. Mitrop. Buc., 172/1); *Condica Nr. 127*, f. 122 și *Condica Nr. 134*, f. 115, cu data «27 Mai 7061 = 1553»; Hurmuzaki, XI, p. 888 (regist), V. Drăghiceanu, *Mitropolia Târgoviștei*, București 1933, p. 17 (amândoi li dau data după condica din urmă). Autorul anonim al art. «*Mitropolitul Anania*», îi dă data «23 Mai 7062 (1558)» (sic) și arată că Voico datora 3000 aspri și că Pătrașcu dă lui Anania satul Săcuiani (*Păstorul Ortodox*, VIII (1909), pp. 400-401).

40. Arhivele Statului, *Secf. ist.*, Nr. 594 (f. Mitrop. Buc. Nr. 34/6). Actul în original nu are trecut la «leat» cifra unităților, ci numai 34 = 7060». I. R. Mircea îl datează 706(2) = 1554 (*op. cit.*, p. 96, Nr. 637); Tot la Arhivele Statului actul se mai află în *Condica Nr. 127*, f. 272 și *Condica Nr. 134*, f. 12; v. și V. Drăghiceanu, *op. cit.*, p. 13, cu data «17 Iulie 7061 = 1553»; *Păstorul Ortodox* pe 1909, pp. 402-3.

În anul următor — 1555 —, la 26 Aprilie Pătrașcu Vodă întărește iarăși mitropoliei și Vlădicăi Anania satul Aninoasa cu tot vinărieiul⁴¹). Iar mai târziu, la 9 August același an, când Vodă Pătrașcu judeca neînțelegerea dintre mănăstirile Tismana și Bistrița, care se prigoneau pentru satul Tismana, Vlădicul nostru era prezent și în actul făcut, cu acest prilej, el este așezat la loc de cinste în fruntea divanului⁴²).

În 1556, cu știrea Domnului, desigur, mitropolitul Anania trece din nou munții și aduce în țară osemintele Doamnei lui Neagoe Vodă, Despina-Milița, care, la 30 Ianuarie 1554, se stinsese de ciumă în Sibiu, unde viețuise în ultimul timp ca monahia Platonida⁴³). El le îngropă la mănăstirea Argeșului, puindu-le deasupra o lespede de piatră cu următoarea inscripție slavonă, care în traducere românească, glăsuște așa: «† A răposat roaba lui Dumnezeu Doamna monahia Platonida și s'a săvârșit la Sibiu în anul 7062 (1554), luna Ianuarie 30 de zile, și după doi ani a adus-o preasfințitul mitropolit kir Anania»⁴⁴).

Cred că tot în vremea acestei pașnice domnii a lui Pătrașcu, Anania a cumpărat o Evanghelie slavonă în manuscris, pe care a «pus-o în noua mitropolie în Capitala noastră Târgoviște». Dintr'un epilog slavon, fără dată, aflat pe f. 352 v. și scris «poate de mâna mitropolitului Anania», aflăm că el plătiesc pentru această sfântă carte 5000 de aspri; că a «înfrumusețat-o mai mult cu argint» și că a «legat-o și cu aur a aurit-o». Apoi, așa împodobită, a dat-o mitropoliei «mama tuturor bisericilor», spre «veșnica lui amintire, iar călugărilor și popilor spre îndulcire și folos»⁴⁵).

De o jumătate de veac de când tiparul fusese adus în țară se dăduseră la lumină, în două rânduri, câteva din cărțile de slujbă bisericească⁴⁶). Nu se dăduseră însă toate și lipsa celor netipărite era mult simțită. Aceasta va fi făcut pe Anania să ceară lui Pătrașcu Vodă să ia asupra-și scoaterea unui Triod-Penticostar, care nu fusese tipărit până acum. Creștinul

41. Arhivele Statului, *Condica Nr. 706*, f. 12 r. (copie slavă).

42. Arhivele Statului, *Secf. ist.*, Nr. 606, (f. Tismana 1/3).

43. v. N. Iorga, *Inscripții*, I, p. 151; același, *Istoria Bisericii Românești*, I, p. 150; același, *Femeile în viața neamului nostru*, pp. 20-21; același, *Istoria Românilor*, V, București 1937, p. 9; Gr. Ionescu, *Curtea de Argeș*, București 1940, p. 146 (data zilei morții, greșită); V. Brătulescu, *Frescele din biserica lui Neagoe, dela Argeș*, București 1942, p. 13; Autorul anonim al articolului citat, din revista *Păstorul Ortodox*, pe 1909, nu crede că Despina-Milița s'a călugărit și respinge identificarea ei cu Platonida, de pe piatra dela Argeș. Socotește că această Platonida poate fi Zamfira, înnoitoarea mănăstirii Silvaș din Ardeal (pp. 404—415). Dar dl. Al. Lapedatu a dat la iveală mărturiile contemporane ale lui Mih. Siegler, notar în Sibiu în sec. XVI, care întăresc presupunerea lui N. Iorga, că monahia Platonida este Despina-Milița (v. *Mormântul Doamnei Despina*, în *Revista Istorică*, VII (1921), pp. 23-26).

44. † Пѣтрашкѣ си рѣка Ежиъ гжда монахиѣ Платонидѣ и сконча се къ Ченюу къ лѣтъ 7062 мѣсяца ГИ. А. ДНѣ, и по ѣ лѣтъ прише си а прѣосвѣщеннаго митрополѣнта кѣрѣ Анаѣиѣ. — Să se vadă N. Iorga, *Inscripții*, I. cit.; V. Brătulescu, *op. cit.*, p. 13, și fot. 4, p. 9.

45. Această Evanghelie, precum reiese dintr-o însemnare sârbească d'n 1651, scrisă pe f. 354 v., a fost cândva în posesia unei călugărite, Maria, care a dat-o bisericii Sf. Arhangheli din Belgrad, pe vremea unui mitropolit Ilarion. De aici a ajuns la Viena, unde a cercetat-o slavistul I. Bogdan. (I. Bogdan, *op. cit.*, pp. 19-20); v. și N. Iorga, *Istoria Literaturii religioase*, p. 105; *Păstorul Ortodox* pe 1909, p. 403.

46. Se tipăriseră până acum: Liturghia (1508), Octoiulul (1510), *Evanghelia* (1512), *Molitfelnicul* (1545) și *Apostolul* (1547).

Voivod, plin fiind de «dragostea cea către dumnezeieștile și sfintele biserici», s'a învoit la aceasta și a și purces la împlinirea nevoii de față a bisericii țării sale. La 8 Iulie 1557, el dădea în lucru tipografiei din Târgoviște, condusă acum de diaconul Coresi, «această de suflet mântuitoare carte, numită Penticostar, întru îndeplinirea cântării de laudă celei prea strălucită în unitate închinată Dumnezeire»⁴⁷).

Lui Pătrașcu Vodă însă nu-i fu dat să vadă sfârșită această lucrare, căci în sărbătorile Crăciunului (26 Dec.), din anul 1557, el muri la Târgoviște, pare-se, otrăvit de o mână ucigașe.

Nici Vlădica Anania nu a avut parte să vadă acest sfârșit — întâmplat la 1 Iulie 1558⁴⁸), — căci din nou a fost silit să apuce drumul pribegiei, deoarece urmașul blândului Pătrașcu a fost crudul Mircea Ciobanul (Ian. 1558). I-a fost dat, deci, păstoriei lui Anania să-și aibă zorile cât și amurgul în mijlocul tipăririi câte unei cărți de slujbă bisericească!...

Mircea Vodă «reveni în scaun, însufletit de patima răzbunării». De aceea, în ziua de 3 Februarie 1558, el puse la cale un complot la curte, în care pieriră mulți dintre boierii țării. Pe temeiul celor scrise în cronici, urde se spune că la această adunare a fost chemat și clerul de frunte al țării, s'a afirmat că Vlădica Anania și-a sfârșit zilele în acest măcel⁴⁹).

Dar spusele cronicilor nu se potrivesc. Într'una se scrie că la adunare au fost poftiți «vlădicii, episcopii, arhimandriți»⁵⁰), etc.; iar în altele se arată că de această cinste s'au împărțat numai «amândoi episcopii și toți egumenii, cu mulțime de călugări»⁵¹). Cronicarii trăiau la distanță de cel puțin un veac de această tristă întâmplare, așa că nu mai avea cine să-i informeze exact de cele petrecute atunci. Și-au închipuit, probabil, că la adunarea aceea trebuia să fie poftit și clerul țării, și de aceea au scris acest lucru în cronicile lor.

Chiar dacă vreunii din clericii țării, fie ei chiar și ierarhi, au avut nefericirea să cadă sub loviturile «begliilor» lui Mircea Vodă, azi este sigur că Vlădica Anania nu a făcut parte din aceștia⁵²). El nu a fost ucis în acest complot, cum s'a crezut, ci a mai trăit încă 22 de ani, ca fost mitropolit (ΕΠΙΜΗΤΡ ΠΟΛΙΤΕΥΜΕΝΟΥ). Precum se va vedea îndată, el este amintit de mai multe documente, în acest răstimp de peste două decenii.

La aflarea știrii că după moartea lui Pătrașcu, domnia s'a dat iarăși lui Mircea, și înainte ca acesta să fi sosit în Capitală, Anania, ca și

47. A. Sacerdoțeanu, *op. cit.*, p. 30; S. Pușcariu, *Istoria literaturii române. Epoca veche*, ed. II, Sibiu 1930, p. 52.

48. A. Sacerdoțeanu, *op. cit.*, pp. 30-31.

49. Hurmuzaki, XI, p. VIII. N. 7: N. Iorga, *Ist. lit. rel.*, pp. 67 și 73 *Inscriptiis*, p. I, pag. 151; *Ist. Bts. Rom.*, I, p. 150; *Ist. Rom.*, V, p. 18. G. M. Ionescu, *op. cit.*, p. 100; Pr. G. I. Gibescu, *op. cit.*, p. 59; Damian P. Bogdan, *Pomelnicul Măndritiei Bistrița*, București 1941, p. 33.

50. Radu Popescu, *Cronica*, în *Mag. ist.*, I, p. 181 (pusă sub numele lui Const. Căpitănu); v. și ed. Simache-Cristescu, p. 93.

51. *Istoria Țării Românești. (Cronica anonimă)*, în *Mag. ist.*, IV, p. 273 și ed. Simache-Cristescu, cu titlul «*Letopiseșul Cantacuzinescu*», Buzău 1942, p. 105; G. Șincal, *Cronica*, t. II, ed. II, București 1886, p. 323. De aici cred că a trecut la D. Fotino, «*Ἰστορία τῆς πάλαι Δακίας τῆς νῦν Τραπεζοβλατίας. Βλαχίας καὶ Μολδαβίας*», vol. II, Viena 1818, p. 103; și Joh.Ch. v. Engel, *Geschichte der Moldau und Wallachei*, p. I, Halle 1804, p. 222, cari, amândoi, amintesc de «*δύο ἐπίσκοποι*» și «*zwei Bischöfe*».

52. v. și *Păstorul Ortodox* pe 1909, pp. 401-402.

În prima domnie a «Ciobanului», se va fi retras cu o parte din boieri în Ardeal, așteptând acolo trecerea furtunii.

De astă dată, Mircea n'a mai așteptat întoarcerea Vlădicului fugar, ci, cred că l-a înlocuit cu Efrem, care se întâlnește în acte în timpul acestei a doua domnii a lui Mircea ⁵³).

Pribeția de acum a lui Anania a fost mai scurtă, căci la 21 Septembrie 1559, Mircea trecea către Domnul, fiind îngropat în biserica dela Curtea Veche, din București.

După aceasta, Anania poate că a mai zăbovit în Ardeal până în anul 1564, când pribeții renunțaseră să mai turbure domnia lui Petru cel Tânăr (1559—1568) ⁵⁴), și a mamei sale, vestita Doamna Chiajna (Mircioaia). În vara acestui an el era sigur în țară, căci la 2 Iulie 1564, fiind în București, da mănăstirii Argeș o carte (tocmeală- *тѣмелѣно*), în care arată lucrările ce a făcut și bunurile ce a dat acestui sf. lăcaș, ctitorit de rudele sale. Mai întâi spune că a făcut «niște chilli de piatră, și o grădină și grajduri și un șopron (*сломи*) pentru buții și căruțe», pentru care lucrări a cheltuit 18.000 aspri. Dintre bunurile adăugate la zestrea mănăstirii menționăm: două livezi, o vie la Ștefănești, o cădelniță de 5000 aspri, un stihar de fringhie neagră și o Psaltire cu Sinaxar, cu Ceasloveț (*сѣс Часословѣс*) și cu slujbele Maicii Domnului (*сѣс вѣсродично*) pe tetrapod. Toate acestea să-i fie lui spre veșnică pomenire, iar tocmeala de față să nu se strice de nimeni, căci acel om va cădea sub groaznic și înfricoșat blestem ⁵⁵). Amintim că aceasta este singura mențiune a lui Anania, în vremea lui Petru, fiul lui Mircea Ciobanul.

Sub Alexandru II, zis și «oaie seacă» (1568—1577), urmașul Tânărului Petru, Vlădicul nostru se bucură de mai multă trecere. La 31 Mai 1569, când acest nou voivod întărea mănăstirii dela Cricov (Târgșor) satul Zănoaga și alte bunuri închinat de Stana din Stăncești, se arată în act că Domnul s'a sfătuit cu «părintele mitropolit kir Eftimie și cu părintele Anania și cu părintele Efrem, foști mitropoliți» ⁵⁶). Tot în timpul lui Alexandru Voivod, Anania, care locuia, poate, într'unul din satele de mai jos, fiind destul de înaintat în vârstă și așteptându-și obștescul sfârșit, la 15 Septembrie 1573 a mers înaintea Domnului și a mitropolitului Eftimie, și de a lui bunăvoie a închinat Sf. Mitropolii din Târgoviște satele Săcuiani și Sârbi, cu rumâni și toate dobitoacele, pe care, 'din agonișita lui, le cumpăraseră cu 45.000 de aspri. În schimbul acestora, el cerea să i se facă în toți anii pomenire, Sâmbăta după Înălțare, dimpreună și nepotului său Anania, «cântându-le împreună pomenirea». Totodată el cerea ca, atâta timp cât va fi viu, «să mă odihnesc eu singur în casa mea și cu bucatele mele, iar după pristăvirea mea, să fie ale sf. mitropolii». Oricine va fi ispitit să strice acest așezământ, făcut de bună voie, să fie proclat și anatema ⁵⁷).

53. I. R. Mircea, *op. cit.*, p. 105, Nr. 699, act din 17 Sept. 1559.

54. cf. C. C. Giurescu, *op. cit.* pp. 207-208.

55. Arhivele Statului, *Secf. ist.*, Nr. 735 (f. Ep. Argeș, 19/8).

56. сѣс ѿ сѣхъ митрополитъ киръ ефѣмїи и сѣс ѿ сѣхъ ананїи и сѣс ѿ сѣхъ ефремїи бѣхшахъ митрополити (Acad. R. P. R., *doc. ist.*, XL/39).

57. Arhivele Statului, *Secf. ist.*, Nr. 945 (f. Mitrop. Buc. 173/2); tot aci: *Condiciole* Nr. 134, f. 15; și Nr. 127, f. 122-3: aceasta din urmă cu data de lună «12 Sept.»; *Hur-*

Simțindu-și apropiat sfârșitul, Vlădicul nostru s'a hotărât, în fine, pentru hărăzirea bunurilor de mai sus, precum și a locului de îngropare. La 22 Sept. 1580, el adaugă sub pecetea cărții de danie neîncheiată, de care fu acum cuvântul, următoarele fraze slavone, care, traduse liber, spun: «Și iarăși pentru a doua oară, toate aceste scrise avere (le) dau după moartea mea, Sfintei Mitropolii, care este mama bisericilor, de unde m-a fost și agoniseala; și iarăși le dau cu tot sufletul și trupul meu, unde m'am și îngropat ⁶²⁾. Și cine va întări această tocmeală să fie blagoslovit de Dumnezeu Tatăl și de mine păcătosul Andonie; iar cine va strica, să fie proclat și anatema de Dumnezeu și de Sfinții Părinți și de mine păcătosul, Amin». Și apoi: «† Să se știe că am cheltuit (eu) mitropolitul bătrânul Andonie, în locul acesta, dela început până acum, aspri 125.000» ⁶³⁾.

63. Arhivele Statului, *Secțiunea Ist.*, Nr. 1165 (f. Mitrop. Buc. 173-6); tot acolo: *Condicile* Nr. 127, f. 124-125; și Nr. 134, f. 117-118; Acad. R. P. R., *manuscris* Nr.

Din toate aceste acte, aci amintite, de după Februarie 1558, plecate în mare parte dela Anania însuși, rezultă că el nu a fost ucis în măcelul dela începutul celei de a doua domnii a lui Mircea Ciobanul. Precum s'a arătat, Vlădicul nostru a mai trăit după aceasta încă 22 ani.

Apoi vreme de peste două luni nu mai avem nicio știre despre «bătrânul mitropolit Andonie». La 5 Dec. 1580, însă, Mihnea Turcitul (1577—1583)—după ce s'a socotit cu mitropolitul Serafim —, întărea Sf. Mitropolii daniile cele noi ale lui Anania, și adăuga, în act, că toate aceste bunuri s'au cumpărat de darnicul nostru ierarh din agoniseala lui «de când au fost el în viața sa»⁶⁴), și că el le-a adăugat Sf. Mitropolii «pe când au fost viu încă, din timpul răposatului părintelui domnii mele Io Alexandru Voivod»⁶⁵).

Prin urmare, la această dată, bătrânul mitropolit murise. Când se va fi întâmplat aceasta, nu se știe. În orice caz, după știrile ce avem, ea se poate așeza în cele două luni și jumătate, cuprinse între 22 Sept. și 5 Dec. 1580. La pristăvire el va fi fost în vârstă de aproape 80 de ani, căci dacă Anania, la 1541-42, când a fost făcut episcop de Buzău, va fi avut doar vârsta canonică de 40 ani, la 1580 el a avut îndoiul anilor de atunci.

S'a arătat mai sus că Anania, ca rudenie a ctitorilor dela Argeș, își pregătise piatra de mormânt în această mănăstire. Nu se știe de ce înainte de moarte, și-a schimbat hotărîrea, căci, prin ultimul său act, aci amintit, lăsa să fie îngropat în Mitropolia dela Târgoviște, căreia în ultima parte a vieții sale, îi făcuse însemnate danii. Nu văd ce s'ar fi putut opune acestei ultime dorințe a ierarhului nostru și de aceea cred că el aici își doarme somnul de veci⁶⁶). O piatră de mormânt, care să-i amintească numele, nu s'a găsit, până acum, la Târgoviște⁶⁷). Dar se poate ca el să nu-și mai fi făcut altă piatră, ci să fi cerut să i se pună peste groapă aceea ce deja și-o pregătise la mănăstirea Argeșului. După ieșirea sa din viață, însă, ca în multe cazuri de altfel, nimeni nu va mai fi purtat grijă pentru împlinirea dorinței Vlădicăi Anania.

Textul pietrei, ce-și pregătise Anania la Argeș, însă, ridică o greutate, prin cuprinsul său, care este acesta: . † прѣстави се рабъ бжѣ гжда

5253 (*Hărțile lui I. Bogdan*) f. 278 și 279 (regist). Vezi și *Păstorul Ortodox* pe 1909, p. 402, și V. Drăghiceanu, *op. cit.*, p. 17 (regist).

64. ДѢКАИ ЕСТЪ БНА УН ЖИВѢТЪ СКОИ.

65. ДѢКАИ ЕСТЪ БНА УН ЖИВѢТЪ СКОИ ПРН ДНН ПОКОННОМЪ РОДѢТЕАЮ ГАСРАМН ІУ НАЦІАНАРЪ КОРОДА . (*Arhivele Statului, Sect. ist.*, Nr. 1168 (f. Mitrop. Buc. 173/7), și *Condicile Nr. 127*, f. 125-7; *Nr. 134*, f. 118-119; *Nr. 706*, f. 103-104 (copie slavă). V. Drăghiceanu, *op. cit.*, p. 17.

66. După condițiunile puse de Anania în actele sale de danie, el trebuie să fi stat acum la fostele sale proprietăți dela Sârbi și Săcuiani, din apropierea Târgoviștei. Așa dar, la moarte, a fost mult mai ușor să fie îngropat aici la Mitropolie, decât să facă drumul, destul de lung și anevoios în vreme de toamnă, până la Argeș. Vlădica Anania va fi știut aceasta și de aceea, înainte de moarte, și-a schimbat locul de îngropare.

67. Vezi V. Drăghiceanu, *op. cit.*, capitoul ultim.

прѣвосвѣщеннаго митрополита кир Ананія Сирокладхненског земан, кк лѣт. 3 — мецк — — кржк санѣс — — кржк лшн — — шакт — — тим — —*; adică: «† A răposat roaba lui Dumnezeu, Doamna Prea Sfințitului Mitropolit kir Anania al țării Ungro-Vlahiei, în anul 70... luna... crugul soarelui... crugul lunii... epacta... temelia...»⁶⁸).

Din text, deci, ar reieși că Anania a avut doamnă, ceea ce nu se potrivește cu regulile călugăriei. S'a presupus că el, înainte de a fi mitropolit, ar fi avut soție, care ar fi decedat anterior tunderii sale în monahism. În acest caz, însă, soțul — recte Anania — care i-a făcut, desigur, piatra, trebuia să-i știe numele și data morții⁶⁹). Încă s'a mai presupus că acești bănuți soți s'ar fi despărțit, prin bună învoială, și s'ar fi călugărit amândoi. Totuși și în acest caz, trebuia să apară în text cel puțin numele, lăsând loc gol pentru celelalte date ale decesului, care nu s'ar fi întâmpnat încă⁷⁰).

Orice presupuneri s'ar face, eu cred că această piatră este a mitropolitului Anania, care, ca monah, n'a putut fi căsătorit. El și-a pregătit-o dinainte și a lăsat-o în ctitoria rudeniilor sale, unde avea de gând să se și îngroape. Cred, iarăși, că ea a fost lucrată în Ardeal, odată cu a monahiei Platonida — recte Despina-Milița —, prin anii 1556-57, când el se îngrijea de mormântul acestei doamne decedate. Asemănarea dintre ornamentele acestor două pietre este isbitoare⁷¹), ceea ce duce la concluzia că ele au putut fi făcute în același timp și în același loc.

Se poate ca lucrătorul pietrei Vlădicăi Anania, probabil un sas din Sibiu, care nu știa slavonește, să fi luat începutul inscripției după cel al pietrei monahiei Platonida. El știa că amândouă aceste pietre sunt pentru morminte și bănuia că textul lor, în afară de nume și de data morții, trebuie să fie la fel. De aceea, nepricepând limba pisaniei și neînțelegând rostul fiecărei slove, a luat primele patru cuvinte dela piatra Platonidei, pe care cuvinte, neștiind cât va mai avea de scris, le-a îngrămădit în partea de sus a pietrii lui Anania. Această copie fidelă a începutului pisaniei pietrei Platonidei, a dus la lucrul nepotrivit din textul inscripției pietrei lui Anania.

Se mai poate ca săpătorul să nu fi primit încă textul pisaniei lui Anania, când a început să sape, și deaceia a luat începutul dela pisanie pietrei de alături. Când i-a sosit acest text, care avea alt cuprins, el nu a mai stricat ce săpase, ci a continuat scrisul dela numele și calitatea persoanei pentru care lucra piatra, în cazul de față dela «...preasfințitului mitropolit kir Anania...». Cuvintele «прѣвосвѣщеннаго митрополита» sunt la genetiv, fiindcă se poate ca textul trimis de Anania să fi avut altă formulă începătoare. De pildă: «Aici zac oasele preasfințitului...», sau: «Acest mormânt este al preasfințitului...», și atunci genetivul lor este corect.

Așa dar, lucrul nefiresc din textul pisaniei lui Anania, provine din faptul că lucrătorul, neștiind slavonește, a copiat aidoma primele patru cuvinte de pe piatra monahiei Platonida — o piatră de Doamnă.

68. N. Iorga, *Inscripții*, I, pp. 150-151; V. Brătulescu, *op. cit.*, pp. 18-19, dar mai ales fig. 11 dela p. 14, de care ne-am folosit indeosebi.

69. N. Iorga, *ibidem*.

70. Vezi *Păstorul Ortodox* pe anul 1909, p. 400.

71. Cf. fig. Nr. 4 și 11, din lucrarea aci amintită, a d-lui V. Brătulescu.

Apoi, când i-a sosit textul inscripției pietrei mitropolitului, a continuat scrisul dela numele acestuia, nemai schimbând începutul, deja dăltuit în piatră, care început vorbea de o doamnă, fiind luat de pe piatra unui personaj feminin.

Oricâte presupuneri s'ar putea face, eu cred că această piatră s'a făcut în Ardeal, pentru mormântul mitropolitului Anania, fiind adusă apoi la Argeș, unde Anania dorea să se și îngroape, și unde a stat peste 20 de ani, fără întrebuințare. La moartea lui, urmașii nu i-au mai dus-o la mormânt, în mitropolia din Târgoviște, cum va fi cerut Vlădica. La Argeș ea va fi acoperit, mai apoi, osemintele altei persoane, ce-și dormea somnul de veci la un loc cu ctitorii, în partea dreaptă a pronaosului ⁷²). La restaurarea mănăstirii, în secolul trecut, arhitectul Lecomte de Nouy, a scos-o afară din biserică, împreună cu altele, între care și cea a maicii Platonida, fiindcă le-a socotit că nu aparțin familiei lui Neagoe.

În rezumat: Mitropolitul Anania a fost român, înrudit poate cu familia lui Neagoe. S'a născut pe la începutul sec. XVI, și a fost închinoviat, probabil, în frumoasa mănăstire dela Argeș. După ce a fost episcop de Buzău, a fost făcut mitropolit al Țării Românești, de Radu Paisie, în anul 1544. A îndemnat și poate a și sprijinit tipărirea de cărți de slujbă. În vremea lui Mircea Ciobanul fuge în Ardeal, unde, probabil a călugărit pe Despina-Milița a lui Neagoe. Nu a fost ucis în măcelul frunțașilor țării, din Februarie 1558, ci după aceasta a mai trăit 22 de ani, pristăvindu-se în toamna anului 1580. A fost îngropat în Mitropolia din Târgoviște, deși fși pregătise piatră de mormânt la Argeș. Această piatră este a lui, iar lucrul nefiresc din textul pisaniei ei, se datorește, în primul rând, necunoașterii limbei slavone, de către meșterul ardelean, care a lucrat-o.

Preotul Dr. Nicolae Șerbănescu
Biserica «Albă din Postăvari»
București

72. După Gr. Tocilescu, această piatră avea dimensiunile: 1,90/0,65 m. În anul 1886, cu ocazia restaurării mănăstirii, căutându-se sub ea, s'au aflat: «două crani și un urcloruș», cosciugul ce sta «pe 6 grile de fier, la o adâncime de un metru», precum și «doi papuci (meși) și o lulea» (v *Raporturi asupra câtorva mănăstiri, schituri și biserici din țeară*, București: 1887, p. 17).

INSEMNĂRI — FAPTE ȘI INDEMNURI

**I. P. S. Patriarh Justinian distins cu
ordinul Sfinților Apostoli Petru și Pa-
vel, de Prea Fericitul Patriarh al
Antiohiei.**

În ședința sa dela 5 Octomvrie a. c., Sfântul Sinod a primit pe Prea Cuviosia Sa Arhimandrit Vasile Samaha, trimisul special al Prea Fericitului Patriarh Alexandru al III-lea al Antiohiei și Intregului Orient. Solul Bisericii surore din Antiohia a adus Sfântului nostru Sinod binecuvântarea Prea Fericitului Patriarh Alexandru al III-ea, pentru lupta bineplăcută lui Dumnezeu pe care a desfășurat-o și continuă să o desfășoare Biserica Ortodoxă Română, împotriva Vaticanului agresiv, care a trădat poruncile evanghelice ale lui Hristos.

Prea Cuviosul Arhimandrit Vasile Samaha a înmănat apoi Înalt Prea Sfințitului nostru Patriarh JUSTINIAN, ordinul Sfinților Apostoli Petru și Pavel, — cea mai înaltă distincție a Bisericii Ortodoxe Antiohiene — conferită Întăistătorului Bisericii Ortodoxe Române, de Prea Fericitul Patriarh Alexandru al III-lea, în semn de prețuire pentru înțelepciunea cu care I. P. S. PATRIARH JUSTINIAN conduce Biserica noastră, potrivit doctrinei și tradițiilor Ortodoxiei, pe calea apărării păcii și libertății, propoveduite de Hristos.

Mulțumind reprezentantului Prea Fericitului Patriarh Alexandru al III-lea pentru înalta distincțiune înmănată, — I. P. S. Patriarh JUSTINIAN a declarat că Biserica Ortodoxă Română va merge mai departe pe același drum, având convingerea că întrunește concursul deplin al tuturor Patriarhiilor, care nu se îndepărtează de adevărata învățătură creștină și nu se lasă conduse în faptele lor de interese străine Bisericii. «Sprijinind eforturile oamenilor cinstiți din lumea întreagă, pentru apărarea păcii, Biserica Ortodoxă Română își împlinește una din cele mai sfinte îndatoriri ale sale», — a spus I. P. S. JUSTINIAN.

Membrii Sfântului Sinod au felicitat apoi călduros pe I. P. S. Patriarh pentru înalta distincție primită din partea Scaunului apostolic al Antiohiei.

**Pentru buna gospodărire și pentru
înflorirea satelor și orașelor țării
noastre.**

În urma nouilor legi aprobate de Marea Adunare Națională a Republicii Populare Române, regiunile, raioanele și comunele vor fi conduse de sfaturile Populare, alese de populația respectivelor unități administrative

și economice. Pentru ca în conducerea treburilor gospodărești ale țării să fie așezați cei mai buni și mai pricepuți cetățeni, cârmuirea a hotărât ca la 3 Decembrie a. c., în întreaga țară să se țină alegeri pentru Sfaturile Populare Regionale, Raionale și Comunale.

Poporul nostru a înțeles că noua orânduire administrativă deschide largi perspective dezvoltării și propășirii satelor și orașelor noastre, întrucât prin Sfaturile Populare, poporul însuși își chivernisește avutul și își gospodărește țara. Entuziasmul cu care întregul popor se pregătește în vederea acestor alegeri, este dovadă vie că noua formă de administrație locală răspunde intereselor și năzuințelor tuturor cetățenilor harnici și cinstiți.

Biserica nu poate rămâne departe de aceste evenimente, care satornicească cadrul vieții obștești de mâine. Înalt Prea Sfințitul nostru Patriarh Justinian a spus într'una din pastoralele Sale: «Prin doctrina, predaniile și așezămintele ei canonice, Biserica Ortodoxă este Biserica poporului, cu care a suferit și a luptat, atât pentru devenirile mai bune ale traiului pământesc, cât și pentru năzuința către mântuirea sufletească a omului. Prin aceasta, Biserica Ortodoxă nu s'a împotrivit îndeplinirii democrației, în care se pot realiza din plin poruncile evanghelice. În acest înțeles, împleririle Bisericii Ortodoxe Române cu duhul democratic sunt de netăgăduit, fiindcă atât legea după care se cârmuește, cât și organele sale de conducere au fost întocmite cu voința și prin aleșii poporului».

Din acest larg suflu democratic, care stă la baza cârmuirii sobornicești a Bisericii noastre și din permanenta slujire a poporului, decurge în mod firesc «îndreptățirea Bisericii de a lămuri poporul ori de câte ori se pune la cale destinul său și de a cerceta actele mari, care hotărâsc mersul vieții populare», cum spune I. P. S. Patriarh Justinian. Biserica noastră este deci îndreptățită să-și spună cuvântul și în ceasul acesta, când se aleg gospodarii și cârmuitorii vieții obștești.

Pentru aceia, cucernicii preoți au datoria de a îndemna pe credincioșii sfintelor altare ortodoxe să-și împlinească datoria de a fi iubitori ai Patriei noastre luând parte la marele act al alegerii Sfaturilor populare, îndemnând în același timp pe toți credincioșii să-și îndeplinească această mare datorie. Cine nu dovedește grijă pentru buna chivernisire a treburilor publice, cine se preocupă numai de propriile lui interese și nu pune pe primul plan grija pentru obștea în care viețuiește, acela se îndepărtează de poruncile Sfintelor Evanghelii și de povățuirile Bisericii Ortodoxe.

Alagând în conducerea treburilor obștești pe cei mai vrednici, pe cei mai cinstiți și pe cei mai pricepuți dintre ei, cetățenii țării noastre vor asigura calea spre prosperitatea satelor și orașelor din Republica Populară Română.

Preoțimea Ortodoxă Română — care după lege are drept de a vota — trebuie să aducă și acum, ca și altă dată, aportul ei la așezarea pe temelii trainice a viitorului Patriei noastre, dovedindu-și pe această cale, legătura ei de nesdruncinat cu marile năzuințe ale poporului pe care-l păstorește.

Congresul Comitetelor de Luptă pentru pace din R. P. R.

În zilele de 9-12 Septembrie a. e., s'a ținut la București Congresul Comitetelor de luptă pentru pace din Republica Populară Română. Într-adevăr, istoria țării noastre n'a cunoscut niciodată o asemenea adunare, care să unească și să însufletească la luptă dreaptă atâția oameni și care să înmănușeze toate forțele vii ale țării spre a-și arăta hotărârea ne-strămutată de a apăra pacea. Muncitori, țărani, slujbași, intelectuali legați de popor, tineri și bătrâni, reprezentanții naționalităților conlocuitoare, slujitorii cultelor și numeroși soli de peste hotare, s'au strâns aici la o laltă, în numele celei mai sfinte și mai curate năzuinți a sufletului omenesc, care este pacea.

În fața primejdiei unui nou război, ei au dovedit cu tărie cât de mult iubește poporul nostru muncitor pacea, cum învață el din zi în zi mai bine să-i cunoască roadele și să urască pe toți aceia care doresc război. Cu acest prilej s'a făcut auzit cuvântul răspicat al tuturor oamenilor muncii din țara noastră, vajnicii ziditori ai vieții noi, însoțite, ce ne stă în față. Legământ de luptă pentru întărirea păcii au făcut în fața Congresului nemănumărate mame și văduve, tineri schilozi din războaie și bătrâni fără adăposturi, dovedind că nu-i înspăimântă greutățile, nu-i înfricoșează furiile și nu-i birue amenințările urzitorilor unui nou război. Toți acești oameni, de vârste și îndeletniciri diferite, prin unirea lor trainică, sub steagul luptei pentru pace, au înfățișat puternica unitate a poporului nostru muncitor dela sate și crașe. Ei au mărturisit deschis că oamenii muncii dela noi și de pretutindeni își înțeleg datoritiile lor față de Patrie și omenire, iar prin aceasta ei sunt o forță de nebiruit a Patriei noastre și a omenirii și sunt alăturați de luptătorii cinstiți de pe întreg pământul, pentru a aduce dreptate și bunăvoință în lume.

Cei care au luat parte la Congres au dăruit, dar au fost și dăruți cu noi învățăminte și cu noi călăuziri, ce le vor sluji în acțiunea ce desfășoară pentru câștigarea marelui biruințe a păcii. Ei n'au fost numai crainicii voinței de pacea poporului nostru, ci însuși poporul nostru, care își făurește singur soarta, sub călăuzirea cărmuitorilor săi firești de azi.

Congresul Comitetelor de luptă pentru pace a înfățișat prin toate cuvântările rostite, un prilej de lămurire pentru toți cei care își închină puterile lor de muncă pentru apărarea păcii. Și s'a stabilit că sarcina fiecăruia este ca în câmpul lui de lucru, oricare ar fi el, să-și închine păcii toată munca lui. A munci este a apăra pacea, fiindcă munca tot mai conștientă și mai avântată înseamnă sporirea puterii de împotrivire la război, înseamnă întărirea de fapt a taberei păcii.

Dela tribuna Congresului au răsunat mesagii înflăcărâte din partea mișcării mondiale pentru pace. Au adus salutul lor frățesc partizanilor păcii din țara noastră, solii veniți de peste hotare, reprezentanții Uniunii Sovietice, ai țărilor de democrație populară și ai popoarelor luptătoare pentru libertate din țările asuprite de imperialism. De fapt, la acest Congres s'a simțit alături de noi aproape jumătate din omenire, care este de pe acum angajată din toate puterile, în lupta pentru pace. «Suntem sute de milioane, — a spus marele scriitor brazilian Jorje Amando — prezenți pe toate continentele și aproape în toate țările. Și nu ne mulțumim numai

să-i demascăm, ci ridicăm mereu noi obstacole în drumul sinistru al provocatorilor la război». Așa dar, glasurile delegaților noștri și ale reprezentanților partizanilor păcii din celelalte țări au făcut să răsunе puternic glasul de înfierare și de osândire a politicei de pregătire și deslănțuire a unui nou război. «Dacă toate popoarele lumii — a spus Episcopul evanghelic Deszini Laszlo din Ungaria — vor fi unite într'o singură tabără a păcii, oamenii muncii din lumea întreagă se vor convinge că unind puterile noastre vom apăra pacea. Lupta noastră este cinstită, conștiința noastră este curată; adepții păcii sunt cei mai buni fii ai țării lor și cei mai dreپți dintre oameni. Deaceia cauza noastră va învinge».

Noi știm că pentru oamenii muncii de pretutindeni războiul înseamnă lacrimi și sânge, milioane de morți și răniți, de văduve și orfani, de orașe și sate pârjolate și nimicite. Războiul înseamnă pustiu, acolo unde a fost viață. În fața acestor primejdii necruțătoare deasupra omenirii se înalță glasul puternic și înfrățit al popoarelor, care spune războiului: Nu! El răsună tot mai tare din zeci și sute de milioane de piepturi de pe toată fața pământului, de toate vârstele și de toate rasele, ca un ecou uriaș, mărturisind totdeodată încrederea lor nestrămutată în forțele de neînvins ale marelui front al păcii.

Chemarea aceasta înflăcărată la lupta pentru pace a străbătut dela un capăt la altul al țării și pe Apelul dela Stokholm s'au depus peste zece milioane de semnături. Cu o însuflețire deosebită, preoțimea a luat parte la această campanie pentru strângerea semnăturilor pe Apelul dela Stokholm, lămurind și îndemnând pe credincioși să se alăture fără șovăire taberii luptătorilor pentru apărarea păcii. În **Darea de seamă asupra dezvoltării mișcării pentru pace din Republica Populară Română** s'a amintit la loc de frunte sprijinul dat în această privință de Biserica noastră Ortodoxă și de slujitorii ei, ierarhi și preoți, atât prin luminoasa Pastorală a Sf. Sinod, cât și prin scrisorile de adeziune ale preoților sau moțiunile exprimate în diferitele adunări și conferințe preoțești.

Popoarele lumii întregi fac azi de straje pentru apărarea păcii, fiindcă dragostea de viață este mai puternică de cât groaza de moarte iar dorința de pace mai strașnică de cât orice fel de bombe. Deaceia slujitorii Bisericii Ortodoxe Române, iubitori de pace, urmând porunca mântuitorului Hristos de a vesti și păstra pacea, s'au încadrat, alături de credincioșii pe care-i păstoresc, cu trup și suflet în lupta pentru pace. Ei înfierează și muștră pe cei ce uneltesc împotriva păcii, după cuvintele sfintei scripturi, «Osân-dește, Doamne pe cei ce vor război».

Prin participarea reprezentanților Bisericii Ortodoxe Române la Congresul Comitetelor de luptă pentru pace din R. P. R., în frunte cu delegatul I. P. S. Patriarh Justinian, I. P. S. Mitropolit Sebastian Rusan al Moldovei și Sucevei, s'a vădit în fața lumii întregi dorința și hotărârea nestrămutată a ierarhiei și a preoțimei noastre de a face parte, fără nicio șovăire, din uriașa tabără a păcii și de a nu cruța nici o osteneală, de a nu precupeți nici o jertfă, pentru apărarea măreței cauze a păcii. Astfel, I. P. S. Mitropolit Sebastian Rusan, luind cuvântul la acest Congres a spus că «Biserica Ortodoxă Română aduce Congresului Comitetelor de luptă pentru pace din scumpa noastră Republică Populară, binecuvântarea sa și roagă pe Dumnezeu să încununeze, cu grabnică și deplină biruință,

strădaniile celor ce luptă pentru statornicirea unei păci drepte și trainice în întreaga lume.

Din clipa în care orice om cinstit a văzut că peste ruinele încă fume-gânde, rămase în urma celui de al doilea război mondial, se adună norii grei și amenințători ai unui nou măcel: din ceasul în care pretenția nesă-buită a înrobitorilor de popoare de a-și însuși ei singuri roadele muncii altora, au pus la cale mișelăsca inundare a pământului cu alte valuri de sânge nevinovat; din ziua în care au început să se înfiripeze rândurile partizanilor păcii, Biserica noastră Ortodoxă s'a încadrat ca factor activ, între acești «făcători de pace» pe care Hristos îi numește «fii ai lui Dumnezeu».

I. P. S. Mitropolit Sebastian a arătat apoi că Biserica Ortodoxă Ro-mână, prin cuvântul ierarhilor săi, n'a încetat o clipă să îndemne pe toți fiii ei duhovnicești ca să se alăture frontului celor ce luptă pentru apă-rarea și consolidarea păcii.

Când Apelul dela Stockholm a determinat pe orice om să-și scruteze conștiința și să adopte o atitudine fermă --- a continuat vorbitorul --- Sân-tul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, în unanimitate, a osândit pe unel-torii de războaie și a chemat pe credincioșii săi ca, împreună cu toți oamenii cinstiți din lume, să-și alăture semnăturile pe acest Apel.

Agresiunea săvârșită de americani împotriva pașnicului popor co-rean a dovedit încă odată cât de mare este primejdia războiului, dar a arătat și cât de puternic este glasul popoarelor, cât de neînfrântă poate fi hotărârea lor. Cu toate că din primele zile ale năvalei americane în Co-reia mulți dintre instigatorii la război au cerut imediata folosire a bombei atomice, cârmuitorii imperialiștilor s'au temut s'o folosească. Ei au șovăit să arunce această bombă îngrozitoare, nu fiindcă ar nutri vreun sentiment omenesc de cruțare a populației pașnice și fără apărare, dar pentru că s'au îngrozit singuri de sutele de milioane de oameni care i-au amenințat cu mânia lor.

Cu toți ne unim glasurile pentru a mărturisi că nu putem socoti de-plină strădania noastră, de cât în ziua în care orice fel de război de cotro-pire, purtat cu orice fel de arme, va fi înlăturat. Aceasta nu înseamnă însă că osândind --- alături de oamenii cinstiți din lume --- războiul de co-tropire, Biserica Ortodoxă Română nu recunoaște sfințenia și dreptatea războiului de apărare. În fapta lui Hristos, care a alungat cu biciul pe zarafii ce cotropiseră casa Domnului noi vedem îndemn pentru a alunga cu biciul vremii noastre, pe cei care ar încerca vreodată să cotropească casa părinților noștri. Cei ce năvălesc cu silnicie asupra altor popoare, spre a le duce în robie, uită că Dumnezeu a spus prin graiul aleșilor săi: «Vai de cei ce fac hotărâri nedrepte, ca să răpească dreptatea noroadelor, ca să facă din văduve prada lor și să jefuiască pe orfani...».

Slujitorii Bisericii noastre Ortodoxe sunt fericiți că alături de toți oamenii cinstiți din lume, muncitori, țărani, oameni de artă și de știință, aduc prinosul lor de sprijin, prin lucrarea evanghelică și misiunea pasto-rală, la marea luptă pentru pacea și viața omenirii.

Alegerea de către congres a I. P. S. Patriarh Justinian ca membru în Comitetul Permanent pentru apărarea păcii din R. P. R., este o cheazăsie temeinică a încrederii deosebite ce se acordă Bisericii Ortodoxe Române

în cadrul luptei pentru pace dusă de întreaga noastră preotimie. Nu poate fi trecută cu vederea nici alegerea P. C. Preot Deputat Alex. Ionescu ca membru în delegația care urmează să ia parte la al doilea Congres mondial al partizanilor păcii care se va ține în toamna acestui an.

Noi știm cu toții că nu mai este de ajuns astăzi ca să dorim și să ne rugăm pentru pace, când ațătarile la un nou război iau forme tot mai îngrozitoare, când dușmanii omenirii vor să arunce lumea într'un nou măcel. Cu mintea luminată, cu inima dreaptă și cu brațele tari, slujitorii Bisericii noastre sunt hotărâți să stăvilească și să înfrângă orice încercare și primejdie de război. Statornici în deviza: «Gata pentru muncă și apărarea păcii», ei se străduiesc după porunca Mântuitorului să fie frunțași în lupta necruțătoare ce se duce azi de toate popoarele lumii pentru apărarea celui mai prețios bun al omenirii, care este pacea. În felul acesta ei sunt nu numai slujitori, ci și împlinitori ai poruncii sfinte de a se dovedi «făcători de pace», spre a se învrednici de chemarea de «fii ai lui Dumnezeu».

Fondul de ajutor mutual al personalului bisericesc.

Vădit lucru este pentru mulți că în cei doi ani de când Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian conduce treburile Bisericii Ortodoxe Române multe s'au schimbat în bine. Despre unele din roadele bunei sale gospodăriri de priceput organizator și chivernisitor al treburilor bisericii strămoșești s'a mai scris în această revistă. Acum va fi doar cuvântul despre ajutorul mutual în caz de boală sau de deces al slujitorilor sf. altare și al familiilor lor.

Înalt Prea Sfințitul Patriarh este fiu de plugar și a început a sluji poporului ca învățător de sat și ca preot de enorie. Se poate ca încă de atunci I. P. S. Sa să fi văzut sau să fi aflat cu câte greutatea luptă urmașii unui slujitor de biserică decedat, pentru a-l putea duce la locul de odihnă.

Mai apoi când I. P. S. Sa activa intens și cu bune rezultate la Cooperativa «Ajutorul» și Banca Clerului Vâlcean va fi fost iarăși martor la jelanile familiilor confrăților mutați către Domnul, care cereau împrumuturi pentru acoperirea cheltuelilor înmormântării.

Să pomenim încă și vremea când I. P. S. Sa era arhiereu-vicar la Iași și când ca un adevărat părinte al orfanilor și al celor din nevoi cutreiera bătrâna Moldovă, pentru a putea veni în ajutorul celor lipsiți din pricina distrugerilor războiului și a secetei. Se poate ca în vizitațiile de acum I. P. S. Sa să fi întâlnit familii de preoți și cântăreți decedați, care, din pricina lipsei și a sărăciei, să-și fi înstreinat lucruri din casă, spre a putea duce la mormânt pe cel plecat dintre ei.

Iată atâtea momente în care inima Întăistătorului bisericii noastre se va fi întristat cu întristare adâncă pentru lipsurile familiilor slujitorilor sf. altare decedați. Deaceia, prin vrerea lui Dumnezeu, ajungând în fruntea bisericii strămoșești, una din primele sale griji a fost să pună capăt acestei grele stări din sânul familiilor personalului bisericesc. În acest scop prin art. 165 din Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Or-

todoxe Române s'a prevăzut creierea fondului de ajutor «pentru personalul bisericesc în cazuri de boală sau deces». Acest fond funcționează acum și e condus și administrat de Serviciul economic al Administrației patriarhale, așa cum prevede art. 166 din Statut.

Vor obiecta unii că fondul de ajutorare a fost și mai înainte. Gândească-se însă aceștia la situația în care se afla el acum 4-5 ani în urmă. Să ne amintim că dacă atunci deceda careva din personalul bisericesc urmașii săi să sbăteau întâi cu multe greutateți ca să împlinească cele necesare. Apoi începeau să bată drumurile pela protoierie și mitropolie pentru a solicita ajutorul de care de multe ori nu aveau parte din lipsă de fonduri. În ultimul timp până la apariția noului Statut strângerea cotizațiilor fondului de față se lăsase în seama protoierilor și aceștia, cred, își amintesc cu câtă greutate le adunau. Își amintesc iarăși că după ce deceda cineva și după ce trecea destulă vreme dela această tristă întâmplare se cerea, prin parohi, cotizația respectivă, care apoi venea cu multă întârziere. În această situație urmașii decedatului nu simțeau nici o ușurare, căci toate cheltuielile de îngropăciune, de care era imediată nevoie, le suportau ei. Ajutorul dacă li se da, venea cu destulă zăbavă.

Știință având de toate aceste neajunsuri Prea Fericitul Patriarh Justinian a dispus ca fondul să se alimenteze cu o neînsemnată sumă din salariul lunar al fiecărui slujitor de biserică. Pensionarii pot vărsa această sumă la Cassiera Sf. Patriarhii și atunci se vor bucura de aceleași drepturi ca și slujitorii din activitate. În acest caz fondul are întotdeauna un disponibil și așa urmașii celor decedați pot încasa ajutorul respectiv fie personal fie prin protoieru în câteva ore dela declararea decesului. Astfel repetatele drumuri pentru obținerea ajutorului dispar.

Că este așa pot da mărturie urmașii celor doi preoți decedați în ultimul timp: Cristache Stancu dela biserica Manea Brutaru din Capitală și Vasile Popescu dela parohia Letca Nouă din raionul Giurgiu, cărora li s'au achitat imediat ajutoarele respective de câte 50.000 lei. Scriitorul acestor rânduri a fost martor al cuvintelor de mulțumire și de recunoștință față de Inalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, rostite de urmașii decedaților preoți, când își încasau ajutoarele. I-a auzit vorbind de ușurarea ce li se face prin acordarea acestor bani în cadrul fondului de ajutorare reorganizat și înșdrăvenit prin purtarea de grijă a Inalt Prea Sfințitului Patriarh.

Se menționează că 50% din ajutorul cuvenit personalului bisericesc se dă și pentru cazurile de deces ale soțiilor acestora.

Înscmnând și acest fapt creștinesc pe răbojul înfăptuirilor Inalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian, unim mulțămirile noastre cu ale celor ușurați în nevoi și rugăm pe Bunul Dumnezeu să ne păstreze Arhipăstorul întru mulți și fericiți ani.

Deschiderea cursurilor pentru anul școlar 1950-1951, și a cursurilor de îndrumare misionară la Institutul Teologic din București.

Miercuri 18 Octombrie a. c., în sala de festivități a Institutului Teologic, s'a desfășurat solemnitatea deschiderii cursurilor învățământului superior pentru anul școlar 1950-1951, precum și a cursurilor misionare

pentru preoți. Seria cuvântărilor a fost deschisă de P. S. Theoctist, Episcop-Vicar al Patriarhiei Române și Rector al Institutului Teologic din București, care a spus următoarele:

/// Înalt Prea Sfințite și Prea Fericite Stăpâne,
Domnule Ministru,
Prea Cucernici și Domnilor Profesori,
Prea Cucernici Părinți cursiști și iubiți studenți,

Institutul Teologic de grad Universitar din București inaugurează astăzi, odată cu deschiderea seriei a VIII-a a cursurilor de îndrumare misionară, și începerea cursurilor de licență și doctorat pentru anul școlar 1950-1951.

Dintru început subliniem bucuria întregului corp profesoral și administrativ, a studenților și preoților cursiști dela Institutul nostru Teologic, de a vedea în mijlocul lor pe I. P. S. Patriarh Justinian și dl. Profesor Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor.

Deasemenea salutăm cu bucurie prezența în mijlocul nostru a Înalt Prea Cuviosului Arhimandrit Vasile Samaha, care a venit în țara noastră să ne aducă un mesagiu special din partea Prea Fericitului Patriarh Alexandru al III-lea al Antiohiei, pentru ducerea și mai departe a luptei împotriva trufiei și imperialismului papal, și pentru marea bucurie pe care a rețrăit-o Prea Fericirea Sa la vestea de revenire în sânul Bisericii Ortodoxe Române a foștilor greco-catolici. Prea Fericirea Sa binecuvintează din toată inima biruința Bisericii Ortodoxe Române, concretizând aceasta prin cea mai marc decorăției a Patriarhiei Antiohiene, înmânată zilele trecute Înalt Prea Sfințitului și Prea Fericitului Patriarh Justinian, prin P. C. Arhimandrit Vasile.

Acest fapt este un semn vădit de dragoste frățească între Prea Fericitul Patriarh Alexandru al III-lea și Prea Fericitul Patriarh Justinian al Bisericii Ortodoxe Române, legătura de dragoste dintre clerul și dreptcredincioșii celor două Patriarhate.

Deaceea, rugăm pe P. C. Sa a se face tâlmaciul admirației noastre — a profesorilor, a studenților și a preoțimii românești — către Prea Fericirea Sa, încredințându-l de tot devotamentul nostru întru apărarea Ortodoxiei și având totdeauna în minte, ca o încurajare, dragostea și prețuirea scaunului apostolic dela Antiohia.

Înalt Prea Sfințite și Prea Fericite Părinte Patriarh, Domnule Ministru, Prea Cucernici și Domnilor Profesori, P. C. Părinți cursiști și dragi studenți,

Noul an școlar se începe sub semnul convingerii depline, că munca depusă va fi și mai roditoare pentru Biserica Ortodoxă Română și pentru Patria noastră, Republica Populară Română.

Încrederea noastră a tuturor, ne vine de acolo că I. P. S. Patriarh Justinian, împreună cu Sf. Sinod, au chibzuit cu înțelepciune, asigurând îndeplinirea programului de activitate în cele mai bune condițiuni, materiale și spirituale.

Deaceea, când pornim la această muncă nouă, când încercăm să tragem o brazdă nouă în ogorul vieții noastre bisericești, ne gândim în

mod firesc atât la roadele obținute până acum, cât și la roadele viitoare, spre care nădăjduim.

Cu statornicirea Institutului Teologic în această clădire, și cu renovările radicale făcute Internatului din curtea mănăstirii Radu-Vodă, s'a ajuns să se ridice nivelul condițiilor de locațiune și de trai a studenților și a preoților cursiști. Această îmbunătățire a condițiilor materiale a fost dublată și de îmbunătățirea condițiilor spirituale și culturale ale Institutului, ridicându-se nivelul vieții duhovnicești, ca și acela al muncii cărțurărești. Progresul, sub acest raport, s'a văzut atât în pregătirea studenților și a preoților care urmează cursurile de îndrumare misionară și socială, cât și în prelegerile și lucrările publicate ale profesorilor, astfel încât, cultura teologică românească a dobândit un remarcabil plus de prestigiu în Ortodoxie.

Deschiderea cursurilor însă, coincide și cu o seamă de alte înnoiri esențiale, aduse în domeniul învățământului teologic, și anume:

Definitivarea de către Sf. Sinod a programei analitice, pentru Institutele Teologice de grad Universitar; fixarea colectivelor pentru întocmirea cursurilor, supraveghiată îndeaproape această muncă a colectivelor, de Sf. Sinod; hotărârea luată de Sf. Sinod, la propunerea Prea Fericitului Patriarh Justinian, ca toți studenții teologi să fie bursieri, având deci toată întreținerea gratuită în viața ordonată de internat, dându-se posibilitatea unei adevărate selecționări a tinerelor elemente, cu chemare pentru preoție. Acordarea de către Biserica Ortodoxă Română a unui număr de 40 burse pentru cei patru ani de licență, studenților teologi, recomandați de Bisericile Ortodoxe surori, precum și prezența noastră în mijlocul profesorilor Institutului, străduindu-mă, după pricepere și putere, pentru propășirea învățământului nostru teologic, în calitate de rector, toate acestea ne îndreptățesc să credem că munca pe care o începem astăzi, o vom duce, cu ajutorul lui Dumnezeu, la bun sfârșit.

Se înțelege că toate aceste înțelepte măsuri luate de Sf. Sinod, țin-tesc la formarea clerului nostru ortodox, și ca un fapt cu totul nou, deschiderea porților Institutului Teologic, pentru tinerii teologi din țările ortodoxe surori, doritori să se adape din izvorul curat al Ortodoxiei românești, va da posibilitatea de manifestare înaltei culturi teologice românești și va duce la închegarea acelei mult dorite solidarități între Bisericile Ortodoxe.

Cu asemenea realizări, îndatoririle noastre de viitor devin din ce în ce mai mari, pentru bunul motiv că orice poziție câștigată deschide probleme noi, constituind deci un imperativ. Și aceste realizări reprezintă temelii solide, pe care ne putem rezema acum, și tot acestea cuprind în sine și linia pe care trebuie să ne mișcăm de aci înainte.

Corpul profesoral și cel administrativ, în frunte cu Rectorul Institutului, avem cinstea de a avea încrederea I. P. S. Patriarh Justinian, întru marea și importanta misiune de selecționare și formare a unui cler, cerut de vremurile noi, cerut și impus de apostolatul social, între-văzut atât de clar de Prea Fericitul nostru Patriarh, cu ani în urmă.

Profesorul de teologie trebuie să fie nu numai un harnic semănător de cunoștințe teologice, un răspânditor de lumină neînserată, ci și un

părinte apropiat, un îmbunătățit în virtuți și alese însușiri de slujitor al altarului, pe care să le răspândească din belșug ucenicilor săi. Catedra și viața sa să se îmbine în așa chip, ca ucenicul să afle pildă și îndemn în dascălul său, întru sporirea virtuților. Deaceia, învățământul teologic trebuie să fie și mai mult legat de realitățile vieții. Pentru atingerea acestui scop, trebuie, PP. CC. Părinți Profesori, să ridicăm cu fiecare zi, cu fiecare ceas de trudă, nivelul muncii noastre a tuturor.

Tot astăzi, așa cum am amintit la început, inaugurăm și cea de a VIII-a serie a cursurilor de îndrumare misionară și socială, cu un număr de 450 preoți din cuprinsul Mitropoliilor: Ungro-Vlahiei, Moldovei și Sucevei, și Olteniei. Cu fiecare serie, tot mai mult se verifică interesul și dorul preoțimii de a urma aceste cursuri speciale pentru îndrumarea clerului, inițiat de Sf. Sinod. Roadele acestor cursuri n'au întârziat a se vedea.

S'a isbitut că unei însemnate părți a preoțimii noastre să i se dea o nouă și justă orientare, o orientare realistă, antrenându-se într'o vie acțiune de însănătoșire a vieții religioase, prin combaterea superstițiilor și obscurantismului mistic, «îndepărtând din sufletele oamenilor toată sgura lăsată de păcatele trecutului și devenind vajnici apărători ai păcii și libertății omenirii».

Așa dar, toată preocuparea de seamă a cursurilor acestora, în centrul cărora s'a așezat săvârșirea Sfintei Liturghii și a celorlalte slujbe, va urmări același mare scop de «înviorare și fortificare a vocației sacerdotale; încălzirea și stimularea zelului misionar, verificarea și complectarea mijloacelor de activitate pastorală», cum a precizat Prea Fericitul nostru Patriarh, într'o împrejurare asemănătoare celei de astăzi. O altă preocupare tot așa de importantă va avea în vedere, după zisa înțeleaptă a D-lui Profesor Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor, că: «Aceste cursuri de îndrumare trebuie să facă să fie reconsiderată, în inima fiecărui preot, toată cultura pe care și-a făcut-o până acum, pentru ca fiecare să fie pus în situația de a-și potrivi pasul cu pasul vremii».

Ajunși la acest punct, nu putem să nu subliniem în chip deosebit că inaugurarea noului an are loc sub semnul binefăcător al luptei pentru pace, luptă dusă de milioanele de oameni cinstiți din lumea întreagă, pentru instaurarea unei păci drepte și durabile între toate popoarele.

Folosim și de data aceasta prilejul în a ne mărturisi toată convingerea noastră, a Teologiei Românești, în cauza dreaptă a păcii și că preoțimea ortodoxă luptă cu tragere de inimă pentru această pace, având model în însuși Întăistătorul Bisericii Ortodoxe Române și a Sf. Sinod, precum și exemplul marilor ierarhi ai Ortodoxiei Ruse.

Cu hotărîrea de a nu precupeți nici truda și nici râvna noastră, făgăduim să cinstim prin acest efort, încrederea și ajutorul care ni se acordă din partea Bisericii și a Statului nostru.

Mulțumind în chip deosebit Prea Fericitului Patriarh Justinian, pentru părinteasca dragoste cu care mereu cercetează profesorii, studenții, preoții cursiști și chiar personalul administrativ, făcându-ne ecoul recunoștinței lor, rugăm pe Bunul Dumnezeu să-l înzilească întru mulți și fericți ani.

Același colectiv de truditoresi își îndreaptă recunoștința lor și către

Dvs., Domnule Ministru, pentru toată grija și bunăvoința și mai cu seamă pentru larga înțelegere arătată de câte ori Institutul are nevoie. Pentru acestea din toată inima vă urează: să trăiți mulți și fericiți ani.

Cu aceste gânduri pornim cu dragoste la munca ce ne stă înaintea, și urăm spor deplin studenților și PP. CC. preoți cursiști. //↑

Părintele Protoiereu Ilie Dragomirescu, în numele preoților cursiști și studentul Radu, în numele studenților teologi, au mărturisit sentimentele lor de profundă recunoștință pentru I. P. S. Patriarh Justinian și Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, care au deschis orizonturi noi și luminoase învățământului teologic, scuturându-l de toată sgra greșelilor din trecut.

A luat apoi cuvântul Prea Cuvioșia Sa Părintele Arhimandrit Vasile Samaha, delegatul Prea Fericitului Patriarh Alexandru al III-lea al Antiohiei. Prea Cuvioșia Sa a adus Institutului Teologic binecuvântarea Întăistătorului Bisericii din Antiohia, și a înmănat P. S. Episcop Theoclit o înaltă distincțiune, în semn de adâncă prețuire pentru activitatea desfășurată de corpul profesoral al acestui Institut, pe ogorul culturii ortodoxe, și a rostit următoarea cuvântare:

Sanctitatea Voastră,
Prea Sfințite Rector,
Distinși Profesori, și
Iubiți Studenți,

Dau slavă Bunului Dumnezeu pentru că m'a învrednicit să trăiesc această plăcută și fericită zi.

Mulțumesc Sanctității Voastre din toată inima, pentru că mi-ați făcut cinstea a mă pofti să fiu cu Voi, în mijlocul Vostru, în această zi solemnă, ziua deschiderii cursurilor acestui renumit Institut.

Harul lui Dumnezeu a pregătit aceasta, pentru ca Biserica Antiohiei să-și unească glasul său cu glasurile Voastre și să participe la bucuria și fericirea Voastră.

Actul acela măreț, pentru proslăvirea căruia am avut o înaltă misiune de îndeplinit, este pricina pentru care mă vedeți înaintea Voastră și să ascultați glasul meu, care este glasul fraților Voștri, depărtați de Voi trupește, dar apropiați de Voi prin dragostea lor, prin credința și Ortodoxia lor.

Actul acela care a înscris în istoria Ortodoxiei o pagină de aur, în fața căreia se vor înclina veacurile viitoare, înțeleg actul revenirii greco-catolicilor în sânul Bisericii Ortodoxe mame.

Față de acest mare act, Biserica Antiohiei nu putea rămâne indiferentă și Capul ei, venerabilul Patriarh Alexandru al III-lea, nu putea să nu ia parte la bucuria Voastră și să nu trimită omagiul, felicitările și mulțumirile sale Capului și Inspiratorului acestei acțiuni, neobositul lucrător asemenea Apostolilor, primului Ierarh al Bisericii Ortodoxe Române, Kyrios Kyrios Justinian I.

Am fost trimis să prezint Sanctității Sale cea mai înaltă distincțiune a Patriarhatului nostru din Antiohia, Marele Cordon al Ordinului

Sfintilor Apostoli Petru și Pavel, întemeietorii și ocrotitorii Bisericii Apostolice a Antiohiei

Această decorație este un semn de dragoste și recunoștință pentru Sanctitatea Sa Patriarhul Justinian, care asemenea unui luptător, suflecându-și mânecile brațelor sale active, a coborât pe câmpul de luptă și nu s'a înapoiat decât după ce a văzut că victoria a fost câștigată și că oile cele cuvântătoare au recunoscut glasul său — glasul adevăratului păstor — și l-au urmat pe calea cea dreaptă, în adevăratul staul.

Se cuvenea dar, să ne bucurăm împreună cu Voi, căci fiul cel pierdut s'a întors la părintele său.

Se cuvenea dar, să ne bucurăm împreună cu Voi, căci oaia cea rătăcită a fost găsită în munți.

Se cuvenea dar, să ne bucurăm împreună cu Voi, căci drahma a fost regăsită.

Se cuvenea dar, să ne bucurăm împreună cu Voi, căci cerul însuși a participat la bucuria noastră, la veselia noastră.

Se cuvenea dar, să ne bucurăm împreună cu Voi, căci sărbătoarea aceasta a înnoit în inimile noastre dragostea, credința și nădejdea.

Dragoste pentru Ortodoxia noastră,
Credință în acțiunea, în lucrarea noastră,
Nădejde în viitorul nostru.

Sanctitatea Voastră și Iubiți Frați,

Ortodoxia, al cărei centru este Iisus Hristos, nu va pieri niciodată.

Doar El a făgăduit că porțile iadului nu o vor birui.

El a știut dinainte că porțile Vaticanului se vor deschide asupra Bisericii Sale, prin învățături contrare numelui lui Hristos și prin acțiuni care sunt urite Creștinismului.

În Apus, Vaticanul a pus temelia trufiei, egoismului și dominației, dorinței de stăpânire. Cu aceasta el a nimicit misiunea adevărată a Creștinismului.

În Răsărit, el a semănat grăunțele desbinării între frați și rudeni de același sânge și același credință și a creiat o atmosferă de calomnii și intrigi în fiecare țară și în fiecare oraș, ba chiar și în fiecare sat. Aceasta, pentru a putea avea dominația absolută și pentru a avea bielele popoare ca pe niște instrumente docile în mâinile sale, în scopul de a-și satisface dorințele sale și lăcomia sa.

Din nenorocire, Vaticanul a avut puțința să-și îndeplinească toate dorințele sale, grație colaborării sale cu monarhiile, care aveau aceleași pofte de dominație politică..

Dar o vorbă înțeleaptă spune: «Adevărul iese la lumină întotdeauna». Este ceea ce vedem în zilele noastre, când până și umbra monarhiei a pierit, și când puterea este în mâinile poporului, — a cărui voce este vocea lui Dumnezeu — a poporului, care înțelegând intriga și acțiunea papalității și ideile sale distrugătoare pentru țara și Biserica sa, s'a ridicat în întregime împotriva Vaticanului, scuturând jugul lui și cerând să se întoarcă în sânul Bisericii Ortodoxe, în mijlocul fiilor, fraților și părinților de aceeași credință.

Toate acestea le vedem, în zilele noastre, în țările de democrație populară, printre care este și tânăra Voastră Republică Populară Română.

Prea Sfințite Rector, Frații mei Profesori,

Ortodoxia trece printr'o etapă foarte grea în zilele noastre, când dușmanul ei îi trimite cu înverșunare săgețile sale.

Voi sunteți armatele ei, ale Ortodoxiei.

Să nu tăceți nicio clipă, ci glasul vostru trebuie să se ridice întotdeauna ca să spună adevărul și să combată minciuna.

Dușmanul Ortodoxiei este tare și folosește orice mijloc pentru a ne ataca: în jurnale, în reviste și în emisiunile de radio, și prin toate mijloacele încearcă să nimicească unirea noastră și să ne slăbească în acțiunea noastră pentru binele Patriilor noastre.

O astfel de propagandă și astfel de cuvinte nu trebuie să aibă nicio ureche ca să le asculte la noi.

Nu trebuie să slăbim activitatea noastră, nu trebuie să aruncăm armele noastre.

Voi sunteți zidul de apărare al Bisericii și stâlpii Ortodoxiei. Voi faceți și învățați, deaceea mari vă veți chema în împărăția cerurilor.

Voi sunteți lumina care este pusă în sfeșnic, ca să lumineze pe toți cei ce sunt în casă.

Vouă vi s'au incredințat talanții, ca să-i întoarceți înmulțiți Ortodoxiei. Voi sunteți glasul Ortodoxiei, care trebuie să răsună în toată Biserica Ecumenică.

Prea Sfințite Episcop Rector Theoctist,

Cu acest fericit și rar prilej de astăzi și în prezența acestei asistențe prea distinse, permiteți-mi să vă prezint distincțiunea din partea Prea Fericitului Patriarh Alexandru al III-lea, Ordinul Sfinților Apostoli Petru și Pavel, în gradul de Comandor, în semn de dragoste și înaltă prețuire pentru persoana Prea Sfinției Voastre, a colegilor profesori și a celor care colaborează cu Voi în munca de pregătire a slujitorilor de mâine ai Sfintei Biserici Ortodoxe Române.

Această decorație constituie un simbol pentru întărirea relațiilor frățesti și culturale între cele două Patriarhii surori, a României și a Antiohiei.

În același timp este un semn de recunoștință față de cel mai înalt așezământ de știință teologică din această țară, care a dat Bisericii Ortodoxe din Antiohia oameni care au servit-o cu mult curaj și sinceritate.

Dar mai presus de toate este o recunoaștere a serviciilor pe care Voi le aduceți Bisericii și omenirii, prin lupta pentru pacea a toată lumea, împotriva celor ce voiesc războiul.

Ce poate fi mai de cinste decât să fiți misionarii Bisericii, pentru pace.

Ce poate fi mai de cinste decât să ridicați glasul împreună cu alte glasuri iubitoare de pace, pentru a apăra pacea împotriva celor ce voiesc să aprindă un nou război? Aceia care voiesc să aprindă un nou război, când noi suntem încă înveșmântați în haine negre de dolii pentru copiii noștri, când avem lacrimile încă neuscate pe obraji pentru frații noștri și

când sunt încă proaspete mormintele cari au înghițit pe patrioții noștri morți!

Scoateți dar condeiele voastre împotriva acelor ce voiesc războiul, căci ele vor fi mai tari decât tunurile lor!

Scrieți cuvintele dragostei de aproapele și ale păcii, căci ele vor fi mai tari decât bombele lor!

Fiți strâns uniți, popor și Guvern, căci veți fi mai tari decât diviziunile lor!

Cântați imnul păcii, căci va fi mai puternic decât pulberea lor de pușcă!

Frații mei studenți,

Vă felicit pentru deschiderea cursurilor anului școlar și vă aduc binecuvântarea Prea Fericitului Patriarh Alexandru al III-lea, însoțită de urările Sale părintești, pentru ca munca voastră să fie încununată de succes deplin.

Siliți-vă și grăbiți-vă să sorbiți învățătura teologică, căci Ortodoxia vă așteaptă.

Exercitați-vă brațele pentru luptă, căci Ortodoxia vă așteaptă.

Scoateți secerile pentru seceriș, căci Ortodoxia vă așteaptă.

Înainte, o, studenți de astăzi, slujitorii de mâine, Ortodoxia vă așteaptă.

După acest cuvânt într'aripat, Prea Cuvioșia Sa a înmănat înalta distincțiune Prea Sfințitului Theoctist, Rectorul Institutului Teologic. La această deosebită prețuire pentru corpul profesoral al Institutului, P. S. Theoctist, a răspuns, rostind următorul cuvânt de mulțumire:

Înalt Prea Cuvioase Părinte Arhimandrit,

Numai în epoca fericitei arhipăstorii a I. P. S. Patriarh Justinian a devenit posibilă o reluare activă a legăturilor frățești dintre Biserica Ortodoxă Română și Bisericele Ortodoxe surori, care practic, de multă vreme, trăiau răslețite una de alta.

În rândul semnelor de colaborare vie între Bisericele Ortodoxe de pretutindeni, se înșiră și gestul decorării mele de astăzi.

Gestul Prea Fericitului Patriarh Alexandru al III-lea al Antiohiei, conferindu-mi prin Prea Cuvioșia Voastră decorația Sf. Apostoli Petru și Pavel, mă cinstește în mod neașteptat, dar prin mine cinstește mai mult vrednicia profesorilor acestui Institut Teologic.

Vă rog, Prea Cuvioase și întru Hristos iubite frate, să duceți Prea Fericitului Patriarh Alexandru al III-lea, smeritele și caldele mele mulțumiri pentru această atenție, de care m'a învrednicit, și să-l asigurați că de acum înainte, și mai mult îmi va fi la inimă colaborarea frățească dintre cele două Biserici, în câmpul cărora voi osteni neîncetat.

Bunul Dumnezeu să ne ajute să întărim frontul Ortodoxiei ecumenice, spre binele popoarelor și spre pacea a toată lumea.

Dl. Profesor Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor, a rostit următoarea cuvântare:

Sunt bucuros că pot să iau parte la deschiderea cursurilor Institutului Teologic din București, precum și la această a opta serie a cursurilor de îndrumare a preoților ortodocși din cuprinsul Mitropoliilor Ungro-Vlahiei,

Olteniei și Moldovei. Felicit, cu acest prilej, conducerea acestor cursuri și o asigur de toată sollicitudinea Ministerului.

Acum, după ce șapte serii s'au perindat la aceste cursuri, ne putem da seama, mai bine, de însemnătatea și de eficacitatea lor. Invățătura care s'a dat aici, la seriile care au precedat, nu a fost o învățătură stearpă, iar preoții care vin acum, precum și care vor veni de aci înainte, vin cu convingerea deja făcută, de eficacitatea lor. Vin, în același timp, cu un avantaj în plus: ei au a profita de toată experiența care s'a făcut.

În materie de învățământ, noi stăm pe un punct de vedere care este îndeajuns de cunoscut. Noi nu credem în știință pentru știință, în așa zisa știință pură, fără de legătură cu viața. De aceea, noi nu credem nici în învățătură pentru învățătură. Invățătura este o lumină, așa cum a fost ea adesea denumită, dar ea este acea lumină care e necesară acțiunii și atitudinii pe care omul trebuie să o aibă în viață. În orice domeniu de activitate s'ar afla el, omul are nevoie de ea și de aceea învață.

Ceea ce este adevărat pentru învățătură, în general, este adevărat și pentru învățătura necesară preotului, fie că este vorba de pregătirea pe care el o capătă înainte de a fi preot, fie că este vorba de aceea, pe care el este chemat să și-o implinească după aceea. Cursurile care s'au organizat aci, ca și în celelalte centre teologice, s'au organizat în acest spirit și de aceea au avut succesul recunoscut de toți.

Într-o cuvântare ținută anul trecut, în cadrul deschiderii cursurilor Institutului, I. P. S. Patriarh Justinian a spus: «Dorim să vedem în sfințele altare preoți conștienți de misiunea lor, iar în societate cetățeni devotați Statului și poporului... Noi nu putem să nu recunoaștem, a spus în continuare I. P. S. Sa, tot ce este bun, tot ce este izvorit din spiritul de dreptate socială, în activitatea regimului nostru, și să nu-l sprijinim din toate puterile». Acesta a fost spiritul în care s'au desfășurat cursurile aci și socotim că el merită să rămână așa și în viitor.

Așa dar, scopul cursurilor este să facă preoți și cetățeni deopotrivă devotați Bisericii și Republicii noastre Populare. Biserica însăși și-a propus acest lucru, Statul i-a creiat și promise să-i creeze condiții de liberă activitate în acest sens și mai departe.

Este posibil acest lucru? Este posibil, și aceasta nu-i greu de dovedit pentru cei de bună credință.

Să ne amintim numai, cum a fost în trecut. Vederile oamenilor, știința și filosofia, instituțiile lor, veacuri de rândul s'au dezvoltat sub influența condițiilor celor mai diferite. Ele au purtat pecetea acestor condiții de dezvoltare. Aceasta s'a petrecut cu toate instituțiile; s'a petrecut și cu Biserica. Noi știm că în trecut, Biserica a fost nu odată în rolul de luptătoare pentru cauze drepte, dar știm deasemenea de câte ori statele asupritoare au căutat să facă din ea un instrument al opresiunii lor de clasă. Dela Constantin cel Mare și până astăzi, diferitele forme de viață statală, expresie a unor orânduirii bazate pe exploatarea omului de către om, au utilizat și Biserica pentru scopurile lor. Lucrul acesta se mai petrece încă în acele părți ale lumii, unde predomină astfel de orânduirii sociale.

Lucrurile stau cu totul altfel într'un regim ca acela al nostru, sau cel din Uniunea Sovietică. Acolo unde a fost desființată exploatarea omului

de către om, sau unde se duce luptă pentru aceasta, acolo Biserica este lăsată în funcțiunea ei firească, acolo capătă un sens adevărat pozitiv și ceea ce Biserica a reclamat și reclamă de totdeauna: libertatea ei de manifestare. Este adevărat că ceea ce afirmăm noi aci, este adeseori combătut cu înverșunare de către adversarii regimului nostru. Pentru aceștia, faptul că cercurile reacționare din unele Biserici nu sunt lăsate ca să uneltească, prin Biserică, împotriva Statului și a Bisericii însăși, constituie o persecuție religioasă, iar îngăduința pentru om de a crede cum îi dictează conștiința, este socotită crimă. Rămăși pe poziții medievale, ei nu văd sau refuză să admită ceea ce văd. Adevărata democrație dă oamenilor putința să vadă altfel lucrurile. Cei care trăiesc cu noi sau gândesc ca noi, aceia au cu adevărat respect pentru om și pentru credința lui; ei înțeleg întreaga valoare a manifestărilor de orice fel, prin urmare și a manifestațiunilor religioase. Căci credința adevărată nu exclude și presupune libertatea deplină, libertatea de a alege asupra obiectului credinței. Restul este fanatism orb sau spirit de sectă, când nu este un gând ascuns și meschin. Voiți probe? Faptele vorbesc în acest sens. Ziarul «Oesterreichische Volksstimme» din 17 Septembrie a. c., relatează o întâmplare vorbitoare din acest punct de vedere. Iată faptele: Parohul Domului Sf. Ștefan din Viena, împreună cu primarul și inspectorul școlar, se consfățuiau într-o zi asupra modului cum ar putea să strângă ceva fonduri pentru repararea acestui istoric monument. În acest timp, în cabinetul lor intră un consilier comunal comunist. Pentru un motiv sau altul, primii trei au întrebat pe cel din urmă, dacă nu cumva comuniștii ar fi dispuși și ei să ia parte la această acțiune. Răspunsul a fost așteptat cu încordare, și el nu a întârziat să vină: «Evident — a spus consilierul comunist —, comuniștii vor contribui și ei cu dragă inimă la repararea unui vechiu monument cultural austriac, cu atât mai mult cu cât este vorba de acest Dom, care are atâtea legături cu viața fiecăruia dintre noi». Totodată, însă, consilierul a întrebat dacă primarul, parohul și inspectorul școlar își aduc aminte cine a adus în această stare Domul. I s'a răspuns, așa cum era și adevărul, că el a fost distrus de bombe americane și de bandele SS hitleriste. «Am de făcut o propunere, a spus atunci consilierul comunal, noi comuniștii, ne angajăm să strângem fonduri pentru repararea Domului; vă rugăm, în schimb, pe Dvs., să strângeți semnături pentru Apelul dela Stockholm, pentru a împiedeca un nou război, care ar putea să dărâme din nou Domul».

Propunerea, cum era firesc, a provocat consternare și șovăială, și cei trei au cerut un răgaz de opt zile, pentru a răspunde la propunerea făcută. Timpul a trecut, iar la sfârșit, primarul, parohul și inspectorul școlar, au răspuns că au primit dispoziții din partea partidelor lor, să nu accepte propunerea. Au plecat așa dară cei trei, să strângă fonduri pentru Domul Sf. Ștefan, iar comuniștii să strângă semnături pentru Apelul dela Stockholm. Rezultatul a fost că pe Apelul dela Stockholm, în cartierul respectiv, s'au strâns 117 semnături, în timp ce grupul celălalt a adunat 27 șilingi pentru refacerea monumentului.

Întâmplarea dela Viena este valabilă pentru oriunde, cu atât mai mult cu cât lucrul acesta se petrece într-o țară unde imperialismul are încă puternice rădăcini. De aici se poate vedea unde există libertate și unde

există constrângere pentru cultele religioase. Iată un lucru asupra cărui merită să medităm și să ne lămurim.

*

Participanții la aceste cursuri au dealtfel material suficient în programa lor, pentru meditație și lămurire. Problemele ce le stau în față sunt multe și importante. Sunt probleme care confruntă azi toate instituțiile, atât pe cele mai noi, cât și pe cele mai vechi. Confruntă și Biserica.

Cea mai importantă dintre toate, cea mai presantă astăzi, este problema păcii. Aceasta este problema asupra căreia trebuie să medităm mai mult, pe care trebuie să ne-o lămurim și pentru care trebuie să luptăm.

Cursurile de îndrumare misionară a preoților o au în programa lor. Ea va fi, desigur, tratată cum se cuvine și adâncită încă și mai mult.

Un lucru, mai ales, trebuie să înțelegem noi toți, în momentul de față. Este acela că, noțiunea de pace poate să aibă mai multe înțelesuri, dar numai unul poate să fie înțelesul adevărat. În general, experiențele dureroase ale trecutului au dat noțiunii de pace, înțelesul care reiese din expresia: «pax romana». În acest înțeles, prin pace sau și mai corect, «pacificare» se înțelege înăbușirea contradicțiilor, înăbușirea luptei dintre diferitele categorii sociale sau diferite națiuni. Este singurul sens pe care pacea putea să-l aibă în mintea claselor exploatoare de până acum și a statelor organizate de ele. Acesta este sensul pe care noțiunea de pace îl are și astăzi, în mintea unor așa ziși filosofi sau oameni de drept din Apus, care în locul acelei «pax romana» ar dori să pună «pax britanica» sau «pax americana», — de astă dată în folosul bancherilor din City sau Wall-Street.

Aceasta, însă, nu e pace. Aceasta este, pe numele ei adevărat, robie, pace nu poate să fie unde oamenii nu au pace în suflet, unde ei au motiv de dușmănie unii împotriva altora. Pace nu poate fi decât acolo unde motivele de vrajbă între oameni au încetat de a exista, acolo anume unde nu mai există exploatarea omului de către om. Pacea nu o pot susține acei care continuă să trăiască de pe urma exploatării semenilor lor. Nu este o vorbă de propagandă, ci un adevăr profund și singurul care poate exista, când spunem că regimul socialist și cel de democrație populară sunt regimuri în care cuvântul de pace are un sens adânc. Când popoarele vor ajunge toate aci și la înțelepciunea ce decurge de aci, ele vor vedea toate așa. Atunci oamenii care vor pace, nu vor mai susține paradoxul că trebuie să se pregătească de război.

Cât de adevărat este acest lucru, se vede de acolo că, dacă azi războiul este ținut în loc, aceasta e tot prin strădania acestui lagăr al socialismului și democrației. Marele Conducător de popoare, care este Iosif Visarionovici Stalin, a arătat chiar că, deși orânduirile cu contradicțiile de clasă împing la război, totuși pacea poate să fie asigurată chiar și astăzi, în condițiunile de coexistență a două sisteme economice și politice, cu o condiție: ca ambele lagăre să fie de acord în această privință. Unora li se pare poate că această afirmație ar fi greu de dovedit. Cu toate acestea, dacă gândim bine, ea are o deosebită semnificație, și ea stă de fapt la baza acestui principiu, pe care Uniunea Sovietică îl susține în momentul de față la Organizația Națiunilor Unite: principiul unanimității. Ministrul de Externe al Uniunii Sovietice, A. I. Vâșinschi, a spus în această pri-

vință: «Trebuie să se înțeleagă până la urmă, că fără acordul dintre cele cinci puteri, pacea se va afla întotdeauna într'o situație nestabilă. Prin urmare, se pune chestiunea nu că principiul unanimității nu ar fi bun de nimic, ci care este politica acestor cinci mari puteri, și dacă această politică asigură sau nu posibilitatea unor acțiuni de comun acord ale celor cinci mari puteri». Știm care sunt cele cinci puteri la care se referă delegatul sovietic. Ele sunt deoparte Uniunea Sovietică și Republica Populară Chineză, lagărul democrației și al păcii, -- de altă parte Statele Unite ale Americii, Marea Britanie și Franța, lagărul imperialist al ațâțătorilor la război. Este limpede pentru orice minte sănătoasă, că dacă aceste două lagăre cad de acord — și numai în acest —, războiul poate fi înlăturat.

*

Lucrul este limpede; rămâne însă ca oamenii să aibă și gândul curat, pentru ca să-l poată accepta. Spune undeva, profetul Isaia: «Pacea va fi lucrul dreptății». Și, în adevăr, acolo unde nu este dreptate, nu poate să fie pace; iar dreptatea cere ca fiecare om să se bucure de rodul străduințelor sale.

Bisericele creștine, în măsura în care s'au pătruns de acest adevăr, înțeleg sensul just al noțiunii de pace.

Biserica Ortodoxă, între ele, a fost la loc de cinste în această privință. Nu numai noi aci, dar chiar și în alte părți, în Asia Mică, Ortodoxia merge, în general, pe această linie. Dovadă avem în Biserica din Antiohia, al cărei reprezentant îl avem printre noi. Și să nu uităm însemnătatea istorică a acestei Biserici: ea păstrează, după cât știm, tradiția cu care se poate mândri, că ea și nu alta este prima Biserică întemeiată de Apostolul Petru. Noi putem spune chiar ceva mai mult: Bisericele Ortodoxe, Biserica Ortodoxă Rusă și Bisericele din țările cu democrație populară, în primul rând, sunt puse în situația de a înțelege și mai bine, și aceasta nu din întâmplare. Aceste Biserici trăesc și-și duc viața, în momentul de față, în condițiile unei orânduiri care se îndreaptă spre acel liman despre care vorbește cuvântul profetului Isaia. După cum am văzut însă, profetul spune că pacea «va fi», nu «este». Așa putea el spune atunci. Se coboară în actualitate acum. Că este așa, o dovedesc manifestările din ultimii ani ale Bisericii Ortodoxe, și noi suntem bucuroși să subliniem acest lucru.

În adevăr, după cel de al doilea război mondial, în momentul când lagărul păcii, al progresului și al democrației, a ridicat steag de luptă pentru apărarea păcii, Biserica Ortodoxă a fost cea dintâi dintre Biserici care s'a alăturat cu hotărîre acestui steag, încă de acum doi ani (Iulie 1948), în Consfătuirea Pan-Ortodoxă, care a avut loc la Moscova, între cele mai multe din Bisericele Ortodoxe din lume, s'a semnat un Apel comun, care chema pe credincioși la luptă pentru apărarea păcii. Anul acesta, la data de 6 August 1950, Patriarhii Bisericii Ortodoxe Ruse, Georgiană și Armeană din Uniunea Sovietică, au semnat un Apel cu același conținut și în același scop. Noi, de aci, din Republica Populară Română, suntem fericiți să constatăm că atât cu doi ani în urmă, cât și anul acesta, Biserica Ortodoxă Română a fost alături de aceste acțiuni și că I. P. S. Justinian, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române, și-a pus semnătura sa alături de Patriarhul Bisericii Ortodoxe Ruse și de ceilalți conducători ai Bisericii

Ortodoxe, aducând astfel prin aceasta aportul prețios al Bisericii Ortodoxe Române la această mare cauză.

Biserica Ortodoxă Română a făcut ceva mai mult. Pastorală semnată încă din februarie, de către membrii Sf. Sinod, prin Pastoralele date apoi de toți Vlădicii Bisericii Ortodoxe Române, atât de Paști, cât și în alte împrejurări, prin semnăturile puse de aproape unanimitatea preoților ortodocși pe Apelul dela Stockholm, prin intrarea în Comitetele locale de Luptă pentru Pace din R. P. R., prin participarea în conducerea Comitetului Permanent de Apărarea Păcii dela noi, a I. P. S. Mitropolit Sebastian Rusan, în numele I. P. S. Patriarh Justinian și al Bisericii Ortodoxe în întregimea ei, Biserica Ortodoxă Română a mobilizat toate resursele ei spirituale și le-a pus în slujba păcii, așa cum îi comandă însăși menirea ei între oameni.

O singură Biserică creștină s'a ținut până acum în rezervă mai mult. E Biserica Romano-Catolică. Așa a hotărît stăpânul de peste Ocean și așa au executat vârful ierarhiei din Roma. Și această Biserică însă, prin o bună parte din clerul său, începe să părăsească rezerva. Iar aceasta nu numai în țara noastră, dar și în celelalte țări de democrație populară și chiar în Apus. Dacă până acum lucrul acesta nu a fost deloc cu puțință, dacă acum încă credincioșii întâmpină dificultăți din acest punct de vedere, cauzele, pentru toată lumea, sunt cunoscute. Unul din participanții la marile serbări religioase, care au avut loc nu de multă vreme în Biserica Romano-Catolică din Cehoslovacia, Stanley Evans, spune lămurit în această privință: «Statul și Biserica, spune el vorbind despre Biserica Romano-Catolică, s'ar înțelege mult mai bine fără intrigile Vaticanului». Au fost și poate mai sunt dintre acei care ascultă cuvintele viclene, după care un regim ca al nostru, nu ar lăsa deplină libertate de manifestare a cultelor. Oriunde însă oamenii văd, se conving că realitatea este alta și nu mai cred acest lucru: cred, din contra, ceea ce este adevărat, cred ceea ce văd. În Biblie se spune: «Fericiți cei ce n'au văzut și au crezut». Noi nu cerem acest lucru Vaticanului. Îi cerem însă un lucru: să creadă cel puțin pe cei care au văzut, mai ales când sunt dintre ai săi. Este în interesul Bisericii și mai ales în interesul bunelor raporturi între oricare Biserică și conducerile populare din statele din care fac parte și credincioși ai Bisericii respective.

*

Popoarele lumii luptă astăzi pentru pace și în această luptă ele obțin victorii tot mai mari. Astăzi, pacea nu mai este un vis de poeți sau de oameni naivi; astăzi, pacea este organizată și își are o armată a sa, marea armată a sutelor de milioane a bărbaților și femeilor, înrolați în rândurile partizanilor păcii.

Acest front luptă cu hotărâre pentru a ține în frâu pe cei cari instigă la război, iar în timpul din urmă, pe acei care au deslănțuit deja agresiunea. Acest front va avea de partea lui și victoria, pentru că, așa cum a spus Generalissimul Stalin, iar acum în urmă conducătorul poporului coreean, Kim-Îr-Sen, victoria nu poate să fie decât de partea acelora de partea cărora este și dreptatea.

Marele front al păcii a reputat deja până acum o mare victorie de mare însemnătate. El și numai el este acela care a oprit mâna crimi-

nală a celor care ar fi putut și ar fi dorit, desigur, să deslănțuiască ravigile pe care le poate face arma atomică, armă de distrugere în masă a vieților omenesti. Truman a spus, nu de mult, cu cinism: «Noi vom avea curajul să întrebuițăm bomba atomică».

Dar n'a avut. Și, în orice caz, trist curaj. El seamănă mult cu curajul disperatului. Ceea ce este explicabil. Marele front al păcii este astăzi puternic și devine din ce în ce mai puternic. El este mai ales puternic, pentru că în fruntea lui stă puterea cea mai sigură de sine, puterea Uniunii Republicilor Socialiste Sovietice, în frunte cu marele său învățător și conducător, Iosif Vissarionovici Stalin.

Republica Populară Română, factor activ în lagărul păcii, se află în rândurile acestor luptători pentru pace. Este pentru noi o garanție că ne găsim pe drumul cel bun și pe drumul izbândei.

Biserica Ortodoxă Română poate fi și ea mândră, că se află în rândurile acestor făcători de pace, pe care învățătura ei îi binecuvântă. Iar preoții care urmează acest curs, pot fi, la rândul lor, mândri și împăcați sufletește că, urmând învățătura Bisericii lor, urmează în același timp convingerile Patriei lor și ale adevărului.

Înalt Prea Sfințitul Justinian, Patriarhul României, și-a îndreptat apoi cuvântul său de înțeleaptă povătuire părintească, atât spre osteniții dela catedrele Institutului Teologic Universitar, cât și spre studenții și preoții cursiști, veniți să se adape dela acest izvor de învățătură ortodoxă, spunând următoarele:

Domnule Ministru,
Prea Sfințite Părinte Rector,
Prea Cucernici Părinți Profesori,
Iubiții mei fii întru Domnul,

Dumnezeu ne-a ajutat să ne aflăm la olaltă, în clipele acestea, în care Institutul nostru Teologic de grad Universitar pășește — sub directa îndrumare a Sf. Sinod — în cel de al treilea an de strădanie, pentru răspândirea luminoaselor învățături ale Bisericii Ortodoxe. Roadele bogate, care au încununat până acum activitatea vrednică de laudă a acestui Institut, cheazăse nădejdiile sporite pe care le punem în lucrarea sa de azi înainte. Pentru aceia, deci, am socotit fericit prilejul acesta ca să cântărim în cumpăna dreptății și cele împlinite, dar și cele ce-și așteaptă neîntârziată împlinire.

Cei doi ani de activitate de până acum au fost ani grei, în care de multe ori, strădanile ce s'au cerut corpului profesoral, preoților cursiști și studenților, au fost peste măsură de mari. Au fost doi ani în care tuturor li s'a cerut muncă fără preget și fără odihnă. Au fost doi ani de încondare, de jertfe; dar acești ani nici nu puteau să fie altfel, întrucât Institutul Teologic de grad Universitar din București era o școală nouă, o instituție tânără, care nu și-a însușit întreaga moștenire a fostei Facultăți de Teologie, ci a ales cu grije numai acele valori spirituale, cu care se încadrează în bunele tradiții ale Bisericii Ortodoxe, luând asupra-și misiunea de a le desvolta și înmulți. Acest Institut Teologic s'a ferit să moștenească acel duh laicizant, care-și făcuse locaș în fosta Facultate de

Teologie, în urma scoaterii ei de sub conducerea Bisericii. Institutul Teologic din București — ca și celelalte două Institute Teologice, dela Cluj și Sibiu — s'au născut sub aripa ocrotitoare a Bisericii și sub permanenta ei supraveghere își desfășoară activitatea. Odată cu înnoirea din temelii a Statului nostru, odată cu proclamarea Republicii Populare Române, libertățile pe care le-a dobândit poporul nostru s'au răsfrânt și asupra Bisericii sale. Vechea și arzătoarea dorință a sfintei noastre Biserici Ortodoxe, de a-și pregăti ea singură pe slujitorii altarelor, — dorință legitimă, căreia i s'au împotrivit din răspuneri cărmuitorii de ieri, abia acum doi ani a putut fi îndeplinită. Noul Institut Teologic s'a înfățișat dela început, ca o școală cu adevărat a Bisericii, care ființează în Biserică și pentru biserică. Corpul profesoral a înțeles că rădăcinile Institutului Teologic trebuie să-și tragă seva din tezaurul doctrinal al Bisericii și că roadele strădaniilor sale trebuie să aparțină toate bisericii. Am bucuria să constat că, timp de doi ani de zile, Institutul Teologic s'a ostenit să-și călăuzească pașii pe acest drum, până să ajungă la statornicirea învățământului său în noua programă definitivată de însuși profesorii celor trei institute teologice. Pentru entuziasmul cu care s'a muncit, pentru dragostea pe care profesorii și cursiștii au pus-o în împlinirea îndatoririlor statornicite de Sf. Sinod, eu binecuvintez pe toți cei care au ostenit și ostenesc între zidurile Institutelor Teologice, purtându-se — intru toate — ca adevărați slujitori ai lui Hristos și ai Sfintei Sale Biserici Ortodoxe.

Dar bucuria care îmi umple inima mea de părinte, acum, când văd îngrămădindu-se în cumpănă atâtea frumoase izbândiri, nu ar fi deplină, dacă n'ași fi avut prilejul să constat că, în cei doi ani de activitate, Institutul Teologic a isbutit, prin realizările sale, să spulbere din suflete neîncrederea cu care fusese primită înființarea sa și, mai ales, programul său de muncă. S'au auzit atunci câteva glasuri răzlete, cari denunțau spiritul cel nou, sub care-și inaugurasă strădanțiile Institutul Teologic, ca fiind o răsturnare a tradiției, o rupere de trecut. Alții au socotit că se săvârșește chiar o abatere dela rânduețile bisericii, Aceștia au avut prilejul să se încredințeze că tot ce era nou în activitatea Institutului Teologic, reprezenta — în realitate — întoarcerea de pe valea greșită, pe drumul cel drept, poruncit de Sfânta noastră Biserică. O abatere dela tradiția ortodoxă se produsese într'adevăr, dar ea fusese săvârșită de acei care scosese rădăcina învățământul religios de sub bolta bisericii; de aceia care transformaseră facultatea de teologie în simplă fabrică de licențiați în teologie. Noi am reinodat firul rupt — și, pătrunși de duhul Ortodoxiei noastre — am adus iarăși învățământul religios în tinda Bisericii. Sf. Sinod a readus Institutul Teologic, pe făgașul rosturilor sale firești, atunci când i-a cerut să-și închine toată activitatea pregătirii de slujitori ai altarelor lui Hristos. Tânărul care păsește pragul unui Institut Teologic nu mai vine să smulgă o licență în teologie, pentru deșertăciunea unui titlu. El vine din pornirea lăuntrică de a sluji pe Mântuitorul și Biserica Lui. El vine să se adape dela izvorul adevăratei învățături evanghelice, pentru ca să o poată, apoi, împărtăși celor ce i-o vor cere. Dar mai cu seamă el vine să deprindă trăirea în Hristos și în duhul sfinteniei, pentru că neclădirea să slujească lui Hristos, trebuie să trăiască pururea în Hristos.

Iată care au fost temelile «noui», pe care s'au înălțat acum doi ani

Institutele Teologice. Ele au părut noi, numai pentru că rătăcirile trecutului le îngropaseră în uitare, le lăseseră năpădite de buruieni.

Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a înlăturat aceste buruieni și a scos la iveală pietrele trainice ale credinței — această temelie veșnică pentru orice lucrare bisericească. Principiile care stau la baza activității acestor institute au fost noi numai pentru cei ce nu le cunoscuseră până acum, după cum nouă este lumina soarelui pentru orbul care dobândește vedere.

Aproape toate glasurile răzlețe, care cârteau acum doi ani au amuțit în fața frumoaselor realizări, obținute prin munca neșovăelnică a corpului profesoral dela Institute. Acelaș lucru s'a întâmplat și cu chemarea preoților noastre la cursurile misionare, pe care le-a rânduit Sfântul nostru Sinod. Câți preoți n'au văzut în ele, la început, povară inutilă? Câți oare, n'au încercat — prin neînchipuit de ingenioase metode — să fie scutiți de frecventarea lor, sau cel puțin să le urmeze mai târziu, cât mai târziu! Acum un an de zile, am primit cererea unui preot, care solicita să fie programat la «ultima serie»; în iarna acestui an, acelaș preot cere să fie chemat cât mai neîntârziat la cursuri. El aflase între timp dela alții, cât de bogate sunt roadele acestor cursuri, cât de înarmat se întoarce preotul lângă altarul său, în mijlocul credincioșilor săi, care așteaptă dela el lămuriri și îndemnuri.

În doi ani de zile s'a risipit neîncrederea, s'au înlăturat multe îndoeli, s'au luminat colțurile întunecoase ale unor suflete șovăelnice... Cucernicii preoți au înțeles pe deplin cuvântul Apostolului neamurilor: «A venit vremea și ceasul să ne deșteptăm din somn... noaptea a trecut și s'a apropiat ziua; să lepădăm dar lucrurile întunerecului și să ne îmbrăcăm în vestmântul luminei» (Romani, 13, 11-12). Intr'adevăr noaptea a trecut: cei mai mulți dintre preoții Bisericii Ortodoxe Române au lepădat hainele întunericului și — cu neprecupețitul sprijin al Sf. Sinod — se îmbracă în vestmântul luminii, întorcându-și sufletele spre lumina veșnică a Evangheliei.

Roadele acestei înoini în duhul credinței celei adevărate au început să se culeagă. Sămânța cea bună a rodit spic bogat și secerișul a început. Dragostea poporului nostru pentru păstorii lor sufletești a crescut; strădanile sfintei noastre biserici întru apărarea păcii pe care o doresc toți oamenii cinstiți de pe pământ — s'au bucurat de multă prețuire și în cuprinsul țării și peste hotarele ei; cuvântul Bisericii Ortodoxe Române este luat pildă și de multe biserici mai mici; dela izvorul instituțiilor noastre de învățământ vor veni să se adape tineri din alte țări; scrierile profesorilor noștri sunt cercetate cu sete în toate bisericile ortodoxe; dușmanii de veacuri ai Ortodoxiei întregi se tem astăzi de biserica noastră românească, mai mult de cât oricare alta; legăturile de frăție dintre noi și celelalte Biserici Ortodoxe, devin din zi în zi tot mai strânse, iar acum de curând Prea Fericitul Alexandru al III-lea, Patriarhul Scaunului apostolic al Antiohiei, și-a mărturisit multa sa prețuire pentru Biserica Ortodoxă Română, ciustind smerita mea persoană cu cel mai înalt ordin al Bisericii Antiohiene. Iar astăzi, cu toți am fost martori la o nouă dovadă de prețuire pe care tot Prea Fericitul Patriarh al Antiohiei, o poartă Institutelor noastre teologice. Căci distincția pe care P. S. Părinte Rector a

primit-o, este semnul dragostei părintești și al alesei cinstiri a activității corpului profesoral al acestor așezăminte de cultură ortodoxă.

Toate aceste roade nu ar fi îmbelșugat cămările sufletului nostru astăzi, dacă Sf. Sinod n'ar fi cărmuit cu înțelepciune Biserica noastră pe căile cele drepte, după porunca Mântuitorului, neabătându-se dela adevărata învățătură evanghelică. Și mai cu seamă, preoțimea noastră nu ar fi înțeles gândurile bune ale cărmuitorilor ei sufletești și n'ar fi răspuns cu dragoste și cu râvnă din ce în ce mai sporită. Toate, așa dar se datoresc înțelepciunii Sf. Sinod și entuziasmului cu care clerul nostru a știut să-și dovedească dragostea sa pentru Biserica lui Hristos.

Nezdruncinata unitate dintre cler și ierarhia superioară, ce domnește în Biserica Ortodoxă Română, isvorăște din aceeași râvnă a slujirii Bisericii, care încălzește și sufletul preotului de sat, dar și sufletul ierarhului său. Această unitate este cheia biruințelor dobândite de Biserica noastră în ultima vreme; această unitate trebuie păstrată și întărită tot mai mult. Și ea va putea fi păstrată câtă vreme în inimile noastre va arde fără încetare candela jertfei pentru Hristos Dumnezeu, iar căile noastre, ale tuturor vor fi luminate cu lumina adevăratei învățături creștine ortodoxe.

Preoțimea noastră a avut și are mereu prilejul de a găsi, în hotărârile Sf. Sinod, nenumărate dovezi ale dragostei părintești cu care Conducerea Supremă a Bisericii noastre poartă de grijă tuturor nevoilor care împovărează clerul. În cea mai recentă sesiune a sa, Sf. Sinod a luat hotărârea întregirii salariilor preoției, până la echivalarea lor cu salariile învățătorilor și profesorilor, după pregătirea pe care o are fiecare preot. Această hotărâre va fi pusă în aplicare fără întârziere, dându-se astfel posibilitatea tuturor clericilor de a-și consacra întreaga putere de muncă îndeplinirii misiunii lor pastorale. Deasemenea, în Institutetele noastre teologice s'au înființat burse pentru întreținerea gratuită a tuturor studenților, veniți aici cu recomandarea chiriarhilor.

Pentru dreapta răsplătire a strădaniilor fiecărui preot, Conducerea Supremă a Bisericii noastre a statornicit criterii drepte și precise în promovarea clerului. Regulamentul apărut de curând a arătat tuturor că pe viitor nu vor dobândi transferarea în parohii de categorii superioară, de cât acei preoți, care — prin pregătirea și activitatea lor vor fi îndreptățiți la aceasta. Vremea aprecierilor subiective și a favoritismelor a apus pentru totdeauna.

Asemenea înfăptuiri — și multe altele ca acestea — vădese, zi de zi, permanenta preocupare a Sf. Sinod de a cunoaște toate nevoile clerului nostru și de a le împlini fără întârziere. Se cuvine, deci, ca și preoțimea ortodoxă să răspundă cu râvnă mereu sporită la toate îndrumările și îndemnurile părintești, date de Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Române.

Să îplinească în totul îndatorirea pregătirii sale temeinice, a înarmării sale cu armele învățaturii creștine. Să se pătrundă de duhul apostolatului pentru Hristos și a smeritei slujiri a turmei pe care o păstoresc.

Aceasta este îndatorirea ce revine atât studenților — clerici de mâine — cât și preoților cursiști. Și unii și alții trebuie să soarbă aici în acest focar de cultură ortodoxă, hrana duhovnicească pentru sufletele lor și pentru sufletele de care vor avea să dea socoteală. Să trăiască aici, în Hristos, pentru a trăi apoi veșnic în El. Să se lumineze pentru a înțe-

lege că drumul pe care merge Sfânta noastră Biserică este drumul adevăratelor împliniri evanghelice și să-și sporească hotărîrea de a nu se abate niciodată de pe această cale.

Și mai cu seamă, să devină apostoli ai Domnului și ai tuturor poruncilor Sale; apostoli ai dragostei și ai păcii între oameni, apostoli ai libertății oamenilor, apostoli ai dreptății în lume. Să sprijine cu toate puterile lor pe toți cei ce ostensec întru înfăptuirea acestor năzuințe milenare, ale creștinilor și ale tuturor oamenilor. Să lupte, cu dârzenia cu care sfinții au luptat împotriva ispitirilor celui rău, împotriva celor ce zdrobesc libertatea noroadelor, împotriva celor ce nesocotesc dreptatea celor slabi.

Pe calea aceasta ne îndrumează însăși învățătura lui Hristos; pe această cale își îndrumează clerul și credincioșii majoritatea bisericilor creștine din Răsărit. Pe această cale merge Biserica noastră Ortodoxă Română, în frățesca unire cu Biserica Ortodoxă Rusă, — de care ne leagă veacuri întregi de prietenie și conlucrare — și în deplină armonie cu celelalte biserici.

Pe calea aceasta vă însoțește binecuvântarea Sf. Sinod al Bisericii Ortodoxe Române; pe calea aceasta vă urmăresc rugăciunile mele către Hristos, dela care cer pentru voi toți, iubiții mei fii, să reverse belșugul bunătaților sale asupra voastră.

Sunt fericit să constat că dl. Profesor Stanciu Stoian, Ministru Cultelor ne-a dovedit și de data aceasta interesul deosebit pe care îl poartă Institutului nostru Teologic, luând personal parte la deschiderea cursurilor. Salutând cu toată căldura prezența Domniei Sale în mijlocul nostru, îi mulțumesc din toată inima pentru tot concursul prețios ce-l dă Institutului nostru și îl rog să transmită Onoratului Guvern toată recunoștința Sf. Sinod pentru tot sprijinul acordat Institutelor Teologice, Seminarilor monahale și Școalelor de cântăreți bisericești, precum și asigurarea că Sf. Sinod, dimpreună cu corpul profesoral, preoții, studenții și elevii acestor instituții de învățământ, vor da sprijinul și colaborarea activă și loială în lupta pentru menținerea și apărarea păcii și pentru deplina reușită a tuturor măsurilor pe care Guvernul le ia spre dezvoltarea și înflorirea Patriei noastre scumpe, Republica Populară Română.

**Prea Sfințite Părinte Rector,
Domnilor Profesori,**

Începeți de azi semănatul. Sămânța este curată — căci ea este cuvântul Domnului. Vă urez să aveți parte de pământ roditor și munca să nu vă fie în zadar. Vă sfătuiesc însă îndelung cu Sf. Apostol Pavel: «Să fiți cu luare aminte asupra celor ce fac dezbinări și sminteli împotriva învățăturii pe care ați învățat-o. Depărtați-vă de ei, căci unii ca aceștia nu slujesc Domnului nostru Iisus Hristos» (Romani XVI, 17).

**Cucernici Părinți și
Iubiți Studenți,**

Știut este «că noi așteptăm potrivit făgăduințelor Domnului, ceruri noi și pământ nou, în care dreptatea locuiește» (II Petru III, 13).

Voi oferiți astăzi spre sămănat ogorul minții și inimilor voastre în nădejdea împlinirii acestor făgăduințe.

«Pentru aceia iubiților, așteptând acestea, — vă indemn cu Apostolul Petru — sărguiți-vă să fiți aflați de Domnul în pace, fără prihană și fără vină» (II Petru III, 14), ogoare alese în care să incolțească și să rodească sământa — cuvântul Domnului — semănată de vrednicii semănători — profesorii voștri.

La toate acestea mă rog să se adauge «Darul Domnului nostru Iisus Hristos, dragostea lui Dumnezeu Tatăl și împărțășirea Duhului Sfânt care să-fie cu voi în veci». Amin.

Solemnitatea deschiderii cursurilor Institutului Teologic de grad Universitar din București — desfășurată în această atmosferă de trăire duhovnicească, care a impresionat adânc pe participanți, a luat sfârșit la orele 13 d. a.

Vizite Canonice în Eparhia Buzăului.

Una din îndatoririle care apasă pe umerii chiriarhului sunt vizitele canonice. A vorbi despre însemnătatea lor, ni se pare de prisos. P. S. Episcop Antim nu-și pregetă a cerceta în cele duhovnicești pe preoții și credincioșii parohiilor din cuprinsul Eparhiei Buzăului. Astfel, șirul acestor vizite s'a continuat și în ultimul timp. **Mănăstirea Sfânta Treime** din Raionul R. Sărat a fost cea mai des cercetată fiind vorba de rânduirea vieții chinoviale de acolo. **Mănăstirea Barbu** — Raionul Buzău — a fost cercetată mai cu atenție, de oarece aci s'au cuibărit unele elemente certate cu disciplina călugărească. **Parohia Văvălugi**, din Raionul Cislău, a fost cercetată cu ocazia ducerii la fostul schit de călugări **Găvanele**, din partea locului. **Parohia Bozioru** din acelaș Raion a fost vizitată tot cu acelaș prilej. Aci păstorește pr. St. Marcu cu hărnicie și dragoste de biserică. Este student în anul ultim al Institutului de teologie dela București. **La Pârscovul de jos** unde este și sediul protoieriei respective, P. S. Episcop a remarcat curățenia bisericii în interior și mai ales curtea bisericii, cu flori și mormintele foarte frumos aranjate și îngrijite. **Parohia Suvorov** din Raionul Putna a fost cercetată și ea. Se remarcă buna stare a sfântului locaș. Aci păstorește Păr. Pătrașcu. **La Greabănu** — Raionul Râmnic — aceeași ruină a clopotniței și desordine în interior, precum și în exterior, care are un aspect jalnic. Să nădăjduim că acum când parohului i s'a tăiat vrerea de-a fi preot la mănăstirea Sf. Treime, unde a dus o activitate nu tocmai bună, se va așterne pe lucru.

În ziua de 22 Septembrie a. c., după terminarea solemnității tunderii în monahism al celor șase surori dela Mănăstirea nou înființată «Sf. Treime» din Raionul R. Sărat, P. S. Episcop însoțit de P. C. Vicar M. Bogoiu și PP. CC. Consilieri administrativi R. Ardeleanu, I. Manole și T. Rotaru, a vizitat următoarele biserici din orașul R. Sărat.

Sf. Voevozi (Kâță). Biserica este monument istoric și prezintă un deosebit interes din punct de vedere arhitectural. Se lucrează acum la restaurarea picturii, care se execută «în fresco». Sfânta Episcopie a dat un ajutor de 20.000 lei. Preotul paroh Nicolae Milca la datorie.

Nașterea Maicii Domnului. Biserica este întreținută într-o exemplară stare de curățenie și ordine, atât interior, cât și exterior. Preotul paroh Gh. Popescu, membru al Adunării Eparhiale, dă dovadă de bun gospodar.

Sf. Ioan Botezătorul. Această biserică a căzut pradă flăcărilor în ziua de Crăciun din anul 1945. S'a refăcut acoperișul și s'a tencuit și vărut interior și exterior, redându-se cultului. Am admirat pictura veche din Sf. Altar ce a scăpat dela incendiu, opera unui fost ucenic al marelui pictor Tătărăscu. Biserica curat întreținută. Personalul la datorie.

Cuv. Paraschiva, Catedrala orașului, ne oferă unul din cele mai frumoase monumente din cuprinsul Eparhiei. Am cetit pisană din care se desprinde că este zidită pe locul fostei biserici «Cuv. Paraschiva» înălțată de Ștefan cel Mare Voevodul Moldovei, singura ctitorie a Marelui Voevod moldovean în Muntenia. Dacă ar fi spălată și renovată în interior, ar înțepe multe biserici, catedrale, în frumusețe și artă. Tot personalul în frunte cu P. C. Protoiereu Iordache, parohul respectiv, a fost la datorie. În interior curățenie și ordine desăvârșită.

Astfel, s'a încheiat o zi de muncă în ogorul Sf. noastre Bisericii, păstrând fiecare în suflet, scumpe și duioase amintiri.

*

În ziua de 24 Septembrie a. c. P. S. Episcop Antim însoțit de către PP. CC. Consilieri administrativi I. Manole și T. Rotaru, a vizitat pe Valea Buzăului, Raionul Cislău, următoarele parohii: Pătârlagele, Siriu, Păltineni și Mărunțișu.

La Pătârlagele. Ajungem în timpul sf. Liturghii la Trisaghion. Lume puțină la biserică. Preotul paroh Brătucu face o scurtă dare de seamă asupra stării religios-morale a parohiei, exprimându-și bucuria de această neașteptată dar plăcută vizită.

Îa cuvântul P. S. Episcop spunând între altele: «Această biserică sub aspect arhitectural se prezintă în afara rânduelei noastre bisericesti. Se vede că acei meșteri, n'au consultat autoritățile bisericesti din acea vreme. Stilul este cu totul strein ortodoxiei. Pictura deasemenea este necorespunzătoare. Dau ca sarcină păr. paroh și organelor parohiale de a găsi posibilitățile materiale necesare și a purcede imediat la pictarea din nou a bisericii. Contrar voi închide această biserică».

În continuare P. S. Sa arată rolul bisericii în aceste vremuri de adânci prefaceri sociale, insistând că biserica astăzi se bucură de o adevărată libertate, că ea se conduce după legea numită Statutul de organizare, că preoții sunt salariați de stat, contribuind fiecare prin munca și priceperea lui la buna propășire a Patriei noastre. Apoi P. S. Sa amintește de îndatorirea ce o are fiecare credincios de a fi supus și devotat legilor țării și de a se încadra fiecare în lupta pentru apărarea Păcii. Încheie binecuvântând poporul cu binecuvântarea arhierească.

La Siriu. Aci am ajuns în momentul când enoriașii părăseau Sf. locaș, deoarece se terminase serviciul divin. Ca la un semn, la vederea P. S. Episcop se reîntorc toți spre biserică unde părintele paroh C. Popescu îl întâmpină cu sf. Evanghelie și sf. Cruce. C. Sa face o scurtă dare de seamă arătând că acea parohie așezată în munți, numără peste 400 capi familie și este întinsă pe o rază de 20 km. Starea religios-morală a parohiei este bună. Își exprimă dorința de a înălța o altă biserică de zid. P. S. Episcop

în cuvântul de răspuns, arată că a dorit să cunoască și această parohie îndepărtată, așezată la extremitatea Eparhiei în munții Buzăului. Și aci, P. S. Sa, cu glasul blând și părintesc, dă învățături creștine, arătând rolul preotului ca slujitor al Domnului, insistând mai ales asupra vieții morale a credincioșilor.

În continuare și aci, P. S. Sa a vorbit credincioșilor despre armonioasa colaborare între Stat și Biserică, îndemnând pe toți să lupte pentru apărarea Păcii, care este porunca ceasului de față. Mulțumește păr. paroh de frumoasa și rodnică activitate pastorală desfășurată aci, împărtaşind tuturor, arhieresti binecuvântări.

După ce, P. S. Sa cu însoțitorii vizitează stațiunea balneo-climaterică, admirând frumusețea acestor locuri, se reîntoarce spre reședință, vizitând alte două parohii.

La Păltineni. Aci, am aflat o situație neplăcută. Biserica lasă mult de dorit sub aspectul curățeniei. Biblioteca neepurată de publicațiunile interzise. Nu s'a executat ordinul cu privire la pisanii, și la înlăturarea din biserică a tablourilor necorespunzătoare. Curtea bisericii spartă. Preotul paroh va pune ordine în toate, contrar va suferi grave sancțiuni.

La Măruntșu. Biserica este așezată într'o frumoasă poziție ce domină Valea Buzăului. Peste tot ordine și curățenie exemplară. Păr. Paroh D. Ionescu dă dovadă că este un bun gospodar. Se va îngriji însă și în latura spirituală, pentru ca nu cumva secta «Martorii lui Iehova», care a reușit să-și facă doi prozeliti, să câștige noi aderenți.

Către orele 21, P. S. Sa a sosit la reședința episcopală, cu sentimentul datoriei îndeplinite.

Consilier

Redeschiderea Bisericii din Parohia Maxineni-Grădiște, (Ilfov).

Duminică 15 Octombrie 1950 a avut loc redeschiderea bisericii «Adormirea Maicii Domnului» — monument istoric — din satul Măxineni, în urma lucrărilor de reînnoire a zăgăvelii, efectuate prin osteneala pr. paroh Ioan St. Cazan și a Comitetului parohial local.

Slujba sfințirii apei și Sfânta Liturghie s'au săvârșit de P. C. Arhim. Dr. Atanasie Gladcovschi, Vicarul Sf. Arhiepiscopii a Bucureștilor — delegatul Înalt Prea Sfințitului Patriarh Justinian —, înconjurat fiind de un sobor de preoți și diaconi din parohiile vecine și dela Sf. Mănăstire Căldărușani. La această înălțătoare slujbă au participat mulți credincioși din parohiile și din satele apropiate. Predica zilei a fost rostită de preotul Gh. I. Popescu dela parohia Grecii de Jos. După terminarea Sfintei Liturghii s'a făcut parastas pentru ctitorii și donatorii decedați, slujind acelaș impunător sobor.

A urmat apoi darea de seamă a preotului paroh, care a arătat că lucrările de reparație au costat 400.000 lei. Din această sumă 375.000 reprezintă obolul păstorilor săi iar restul este dania onor. Minister de Culte. În încheiere C. Sa a adus mulțumiri d. Prof. Stanciu Stoian, Ministrul Cultelor pentru ajutorul aci amintit, Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian, care a dat binecuvântarea pentru redeschiderea acestui sfânt locaș,

P. C. Arhim. Dr. Atanasie Gladcovschi pentru dragostea cu care a primit a lua parte la această sărbătoare a parohiei sale, soborului slujitor, păstoriților săi pentru multa bunăvoință arătată în timpul reparațiilor și credincioșilor de față.

Luând apoi cuvântul P. C. Arhim. Dr. Atanasie Gladcovschi a zugrăvit chipul păstorului model așa cum îl cer împrejurările de azi și cum îl dorește Înalt Prea Sfințitul Patriarh Justinian. Mai apoi P. C. Sa a vorbit despre ceia ce este biserica vie, stăruind asupra legăturii strânse ce trebuie să existe între păstori și păstoriți și asupra luptei pentru pace la care Biserica Ortodoxă Română — credincioasă învățaturii divinului ei întemeietor — participă cu multă însuflețire.

În încheiere P. Cuv. Sa, mulțumind parohului pentru strădaniile sale, a îndemnat pe credincioși să vină regulat la biserică și le-a împărtășit înalta binecuvântare a I. P. S. Patriarh Justinian.

Inițiințarea Mănăstirii Sfânta Treime. (R.-Sărat).

Vineri 22 Septembrie a. c., P. S. Episcop, însoțit de P. C. Păr. Vicar și de cei trei Consilieri Administrativi Bisericești, s'a deplasat la punctul denumit «Podul Bulgarului», pe șoseaua dinspre Râmnic la Focșani, și a oficiat tundera în monahism a șase surori, care îndeplinesc condițiile statutare pentru intrarea în monahism. A fost o măreață și emoționantă slujbă și sărbătoare mănăstirească. Când s'a cântat troparul «Brațele părintești», paraclisul era un adevărat hohot de suspine. Fiind vorba de un al doilea botez întru aspra viață mănăstirească, fiind vorba de făgăduințele monahale, orice creștin se umple de duioșie și de cutremurare. Ne-am dat seama de ce va să zică **contagiunea lacrimilor**. Toți lăcrămau. A fost sublim momentul când, după terminarea ritualului tunderii, P. S. Episcop, cu grai dulce și părintesc a atras atențiunea noilor monahii asupra volurilor făcute și a răspunderii ce și-au luat. Monahismul nostru străbate, ce-i drept, o criză acum. Să sperăm că este trecătoare. **El trebuie, mai ales, să fie util societății**. Din acest punct de vedere, noua mănăstire corespunde, căci practică viața de obște. Este prima mănăstire eparhială cu viața chinovială. Războiul mecanic instalat aci, indică un atelier de țesut covoare. Un alt fapt remarcat de P. S. Episcop este și acela al nivelului cultural ridicat de aci. Surorile și maicile, în marea lor majoritate, sunt absolvente a 7 clase primare. Nu tot așa stau lucrurile cu celelalte Sf. mănăstiri de maici. Un lucru vrednic de observat este că actuala stareță, Maica Glicheria Dăteulescu, provine din rândul muncitorilor. A lucrat, cu cele mai frumoase calificări, la C. A. M. Tg.-Jiu și în ultimul timp, în R.-Sărat. Ea aduce calitățile și virtuțile muncitorești. Nădăjduim că va fi o bună stareță.

În chipul acesta s'a pus capăt unor frământări, desbinări și multor nedumeriri în legătură cu această Sf. mănăstire. Amestecul unor interese, fie ei chiar clerici, a luat sfârșit, iar mănăstirea și-a luat ființă legală.

Sfințirea Bisericii din Valea Puțului-Cernătești-Raionul Cărpiniștea-Buzău

În satul Valea Puțului, pendinte de parohia Cernătești, s'a ridicat din temelie, prin obolul și străduința enoriașilor, o frumoasă și monumentală biserică.

După cinci ani de muncă încordată, depusă de binecredincioșii creștini, în frunte cu preoții localnici, se înalță acum acea biserică, sveltă, cu turlele sclipind în soare, iar în ziua de 10 Septembrie 1950 a fost târnosită. În dimineața zilei de sfințire, P. S. Episcop Dr. Antim, însoțit de P. C. Vicar Ec. M. Bogoiu, P. C. Consilier Administrativ T. Rotaru și P. C. Diaconi dela catedrala episcopală, D. Stoica și St. Jianu, au sosit în localitate. Pe cale întâlneam pâlcuri-pâlcuri de credincioși din orașul Buzău și de prin satele vecine, cari cu mic și cu mare, îmbrăcați în straie de sărbătoare, mergeau spre locul unde se înalță noul Sf. locaș, care își aștepta haina cea sfântă a ungerii cu Sf. și Marele Mir. În fața noului locaș aștepta mulțime de credincioși, în frunte cu P. C. Protoiereu al Capitalei, Dr. Traian Costea, fiu al acestei comune, P. C. Protoiereu Nic. Diamandescu, preoții de prin satele vecine și un grup de maici, venite dela Sf. mănăstire Rătești, situată în apropiere. P. S. Sa este întâmpinat cu Sf. Evanghelie și cu Sf. Cruce, conform tipicului. Slujba sfințirii bisericii a decurs după rânduială și a fost impresionantă prin mărețul sobor al celor 20 de preoți ce înconjurau Ierarhul, iar credincioșii au urmărit cu toată evlavia măreața slujbă arhierască și s'au rugat pentru a lor mântuire și pentru vremi cu pace.

După săvârșirea Sf. Liturghii, a luat cuvântul C. Preot C. Șerpoianu, parohul respectiv, care a făcut darea de seamă asupra mersului lucrărilor, scoțând în evidență că acest frumos locaș de închinare s'a înălțat numai prin obolul și străduința locuitorilor din Valea Puțului, ajutați de cei din restul parohiei și de alți credincioși de aiurea. Cucernicia sa mulțumește ctitorilor, precum și tuturor binecredincioșilor creștini, care, prin dania și prin munca lor voluntară, au contribuit la terminarea Sf. biserici.

Deasemeni, mulțumește P. S. Episcop pentru îndrumările și cuvântul de încurajare dat în timpul lucrărilor, precum și pentru osteneala de a veni și a reda cultului noua biserică, ridicată cu atâta jertfă, muncă și abnegație.

A luat cuvântul P. C. Protoiereu al Raionului, Nic. Diamandescu, care în cuvinte alese, salută prezența P. S. Episcop în acel Protopopiat, făcând o succintă dare de seamă asupra stării religios-morale și scoțând în evidență că preoțimea s'a încadrat cu toată conștiinciozitatea în noua ordine socială.

Luând cuvântul, P. S. Episcop arată că a urmărit cu toată atențiunea mersul lucrărilor dela această biserică, care prin măreția și stilul cu adevărat ortodox, se impune atențiunii tuturor credincioșilor creștini.

În continuare, P. S. Sa arată că lucrarea harică se manifestă prin cele șapte Taine, dar mai ales prin Sf. Liturghie, când pâinea și vinul se prefac în Trupul și Sângele Domnului nostru Iisus Hristos. Lucrarea harică se întregeste cu alte două lucrări ale preoției, și anume lucrarea învățătoarească luată din Sf. Scriptură și Sf. Tradițiune, și lucrarea pastorală, adică preoții sunt rânduiți de Dumnezeu în slujba credincioșilor spre

a-i conduce pe cărările mântuirii. De aceea, sfințirea unei biserici trezește în suflet scumpe năzuinți spre mântuire. Credincioșii din Valea Puțului și-au construit biserica în formă de cruce, căci ea este semnul răscumpărării și al izbăvirii noastre din robia păcatului.

Apoi, P. S. Sa arată folosul frecventării bisericii și îndeamnă pe toți credincioșii să trăiască o viață curată și bine plăcută lui Dumnezeu. Îndeamnă credincioșii să fie supuși stăpânirii și să se încadreze în lupta pentru apărarea păcii. Amintește că în acest moment se ține la București un mare congres al oamenilor muncii din țara noastră, la care iau parte delegați din alte 20 de țări, cu scopul de a arăta ațățătorilor la un nou război că noi vrem pace și bună înțelegere între popoare.

În încheiere, P. S. Sa aduce mulțumiri și arhieresti binecuvântări tuturor celor ce s'au ostenit și au contribuit cu banul și cu munca lor la ridicarea acestei frumoase biserici, precum și pictorului S. Dima pentru frumoasa pictură în frescă, încadrată atât de meșteșugit în chenare cu motive naționale. Ia act cu mulțumiri și arhieresti binecuvântări pentru munca depusă de preoții parohiei, C. Șerpoianu și N. Sburlan, căruia îi fixează ca sector acest sat, cu noua lui biserică. Îndeamnă să se continue în vara viitoare pictarea restului bisericii, care acum, din lipsă de mijloace materiale, nu s'a putut efectua. Mulțumește P. C. Protoiereu N. Diamandescu, pentru cuvintele de bun sosir și pentru frumoasa activitate a preoților din acel Protopopiat. Tuturor, P. S. Sa transmite urări de sănătate și viață pașnică. Măreța solemnitate s'a terminat cu intonarea Imnului Chiriarhal.

Redeschiderea Bisericii din Parohia «Tisau de Sus».

În ziua de 17 Sept. 1950 a avut loc redeschiderea bisericii parohiale din parohia Tisău de Sus, Raionul Buzău, în urma lucrărilor de spălare și de restaurare generală a picturii.

Služba Privegherii cu Litie, a fost oficiată de P. C. Pr. Marin H. Dumitrescu, Protoiereul Regiunii și Raionului Buzău, împreună cu Pr. paroh Grigore Baniță, strana fiind susținută de cântărețul Petre Dobrescu, secretarul Protoieriei Buzău.

P. S. Episcop Dr. Antim Angelescu, însoțit de P. C. Pr. Marin Bogoiu, Vicarul Sf. Episcopii și de arhid. D. Stoica, a sosit în dimineața zilei de 17 Sept. 1950, fiind primit de P. C. Protoiereu, conform regulilor în uz.

Služba redeschiderii a fost oficiată de însuși P. S. Episcop, înconjurat de un sobor de preoți, asistând un mare număr de credincioși.

La sfârșitul Sf. Liturghii, Pr. Grigore Baniță, parohul local, printr-o frumoasă și documentată cuvântare ocazională, a făcut un cuprinzător raport al activității sale în cei trei ani de păstorire aci, și o explicită dare de seamă asupra lucrărilor ce s'au executat.

După C. Sa, P. C. Protoiereu Marin H. Dumitrescu, în numele preoților din această Regiune, a exprimat mulțumirea sufletească a tuturor, că P. S. Episcop se află în mijlocul lor, dându-i asigurare de nelimitat devotament și ființă supunere.

Totodată, P. C. Sa a adus la cunoștința P. S. Episcop deosebita con-

științiozitate cu care CC. preoți din Regiunea și din Raionul Buzău își fac datoria lor, în toate ramurile de activitate.

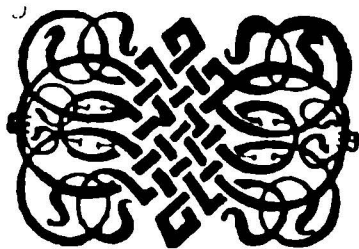
În încheiere, solicită arhierescă binecuvântare pentru toți cei de față și face P. S. Episcop urări de sănătate, cu îndelungă și rodnică arhipăstorie.

Luând cuvântul, P. S. Episcop își exprimă satisfacția sufletească pentru frumoasele realizări de ordin bisericesc, ale creștinilor din această parohie, în frunte cu preotul și cu autoritățile, aducând tuturor mulțumiri și îndemnul de a se găsi, Duminicile și sărbătorile, la rugăciune, în Casa Domnului.

Apoi, după ce succint arată rolul Bisericii în lume, P. S. Sa grăiește celor de față despre realitățile vieții sociale de azi, punând accentul pe marea acțiune internațională a luptei pentru pace, în cadrul căreia fiecare om conștient trebuie să activeze, spre a putea fi înlăturat un nou războiu, dorit și pregătit de imperialiști, cunoscând că Biserica Ortodoxă Română, prin Sf. Sinod, ierarhii și clerul său, s'a îndarat ca factor activ în această luptă.

Răspunzând P. C. Protoiereu Dumitrescu, P. S. Episcop ia act cu mulțumire de cuvintele și de urările ce i-au fost adresate, relevând faptul că este pe deplin edificat asupra modului conștiincios în care, atât P. C. Sa cât și Cucernicii preoți din Regiunea și Raionul Buzău își fac datoria, în cadrul misiunii lor.

În încheiere, P. S. Sa făcând tuturor urări de sănătate și spor la lucru, împărtășește arhieresti binecuvântări.

PARTEA OFICIALĂ

DECIZII, DISPOZIȚIUNI, CIRCULARI, COMUNICĂRI PENTRU CLE- RUL DIN ÎNTREAGA MITROPOLIE A UNGRO-VLAHIEI.

SERVICIUL CULTURAL

Nr. 12.947/950

HOTĂRĂRILE SF. SINOD PRIVITOARE LA PROBLEMA CATEHIZĂRII.

Către toți Cucernicii Preoți din Mitropolia Ungro-Vlahiei.

— Cu frățească dragoste și nețărmurită bucurie aducem la cunoștința tuturor Cucernicilor Preoți înțeleptele hotărâri luate de Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române, asupra uneia dintre problemele esențiale ale misiunii pastorale: problema catehizării. Din însăși hotărârea Sf. Sinod — pe care o reproducem mai jos — se poate vedea încăodată permanenta grijă, pe care supremul for de conducere duhovnicească al Sfintei noastre Biserici și I. P. S. nostru Patriarh o depun spre a soluționa toate problemele de care este legată împlinirea misiunii apostolice a preoțimii noastre.

Indepărtând orice lunecări spre metodele introduse de protestantismul laicizant, Sfântul Sinod împletește catehizarea credincioșilor, cu înouăși cultul Sfintei noastre Biserici, păstrând astfel întreg duhul nepieritor al Ortodoxiei.

Așezând în centrul acțiunii de catehizare, cunoașterea tezaurului de învățătură și trăire duhovnicească pe care îl cuprinde cultul nostru ortodox; înscriind în fruntea îndatoririlor preotului datoria de a învăța pe credincioși cântările sfintelor noastre slujbe; îndemnând clericii să se străduiască a semăna în mintea credincioșilor sămânța cea bună a Sfintelor scripturi și învățăturile de mare preț ale Cazaniei; făcând din cunoașterea vieților Sfinților o adevărată istorie a trecutului de jertfe și de eroism al Bisericii creștine, care a propovedit — dintru început — prăbușirea robilor și întronarea păcii în lume, Sfântul Sinod îndreaptă metodele catehetice spre calea îndelung bătătorită de slujitorii altarelor ortodoxe în trecutul îndepărtat.

Indrumările noastre nu vor lipsi în viitor Cucernicilor Preoți, spre a-i ajuta să ducă la îndeplinire aceste hotărâri de covârșitoare importanță luate de Sfântul Sinod. Indemn călduros le adresăm, de această dată, să pornească fără întârziere la punerea lor în aplicare. Și mai ales le atragem atenția că noua metodă de catehizare se poate desprinde mai puțin din studiul manualelor de pedagogie creștină și mai mult din intensă trăire

și pregătire duhovnicească a catehetului. Preotul are misiunea să desprindă din însăși ființa sa sufletească pilde vii și să reverse — prin toate faptele sale — o viețuire profund evanghelică.

Trăiți voi înșivă, cucernici frați, taina Sfintei Liturghii, dacă voiți să o trăiașcă și credincioșii voștri.

Cântați voi înșivă, cu căldură, cântările de slavă, în sfintele altare, dacă voiți ca și credincioșii voștri să se îndemne a le înălța spre ceruri.

Desprindeți voi, mai întâi, indemn de viață curată din Sf. Scripturi, dacă voiți să rodească în sufletele credincioșilor cuvântul adevărului.

Numai pe calea aceasta veți putea împlini hotărârile Sf. Sinod și vă veți putea duce la bun sfârșit misiunea voastră de apostoli ai lui Hristos, de slujitori ai Bisericii Ortodoxe Române și de păstori ai turmei drept-credincioase.

Din încredințarea I. P. S. Patriarh,

VICAR,

Arhim. Atanasie Gladcovschi

Consilier Adiminstrativ Cultural,

Pr. Dr. D. Cristescu

ADMINISTRAȚIA PATRIARHALĂ

Serviciul Studii și Învățământ

Nr. 22.638/950

Înalt Prea Sfințite,

Cu frățească dragoste vă comunicăm, spre a lua cuvenitele măsuri de punere imediată în aplicare, hotărârea luată de Sf. Sinod, în ședința sa dela 5 Octombrie a. c., cuprinzând programul de catehizare a credincioșilor și anume:

1. La orele 3, în zilele de toamnă, iarnă și primăvară, și la orele 4, în zilele de vară, în fiecare Sâmbătă și ajun de sărbătoare bisericească, toți preoții oficiază Vecernia — cu participarea activă a credincioșilor la cântările și citirile Vecerniei.

2. După fiecare Vecernie, preoții, diaconii și cântăreții bisericești, vor pregăti pe credincioșii de ambele sexe și de toate vârstele, pentru serviciul Vecerniei, Utreniei și Liturghiei, învățându-i citirile, rugăciunile și cântările respective din cărțile de cult, din cărțile de rugăciuni, din Psaltire, Cazanie, din cărțile de cântări bisericești autorizate de Sf. Sinod, pentru cântarea omofonică cu poporul, acolo, unde se poate, și cea polifonică.

3. După aceasta, preoții și diaconii își vor pregăti predica și cuvântul catehetic, pentru a doua zi, la Sfânta Liturghie, pregătindu-se sufletește pentru citirea rugăciunilor prevăzute în Pravilă, pentru cei ce săvârșesc a doua zi Sf. Liturghie, iar cântăreții vor face curățenia totală în biserică și în curtea bisericii.

4. A doua zi — Duminica sau sărbătoarea — la orele 8 toamna, iarna și primăvara, și la orele 7, vara — va începe serviciul Utreniei urmat de al Sf. Liturghii, cu participarea activă a poporului de ambele sexe și de toate vârstele, la cântările, rugăciunile și citirile din cult, sub conducerea cântărețului. După citirea Sf. Evanghelii, preotul sau diaconul de rând rostește imediat predica.

5. În timpul când preotul și diaconul se împărtășesc, un credincios va citi la strună Cazania, după care, poporul va cânta chinonicul, sub conducerea cântărețului.

6. După Sf. Liturghie, preotul va rosti cuvântarea catehetică, cuprinzând teme de catehism sau în legătură cu o cântare ce urmează să fie învățată, sau va citi din catehism, făcând un scurt comentariu.

7. Se vor executa câteva tropare și condace ale sfinților din cursul săptămânii — cântate de popor — apoi, un credincios va citi viața unui sfânt din cursul săptămânii.

8. Se vor învăța cântări omofonice din cultul Bisericii noastre — ~~fără a se trece cu programul catehetic peste orele 14~~ — a fiecărei Duminici sau sărbători religioase. Comitetul parohial va da tot sprijinul său în desfășurarea programului de mai sus.

9. Preotul va putea să țină ședințele Comitetului Parohial și după masă, în Duminici și sărbători, numai când în localitate nu are loc vreo adunare la Căminul Cultural.

10. Deniile ca și celelalte rândueli cultice (Vecernie, Utrenie, Liturghie, acatiste, etc.), în celelalte zile de peste săptămână, rămân la orele obișnuite locului.

† JUSTINIAN
Patriarh

Secretar † Theoctist Botoșăneanu

MASURI PREGĂTITOARE PENTRU TIPĂRIREA UNUI TIPIC BISERICESC.

SERVICIUL CULTURAL

Nr. 13.339/950

Către PP. CC. Protoierei din Mitropolia Ungro-Vlahiei

Dăm mai jos dispozițiunile Sf. Sinod, privitoare la strângerea de material, în vederea alcătuirii unui nou Tipic bisericesc, îndemnând pe PP. CC. Protoierei să se conformeze acestor dispozițiuni, trimițând de urgență sugestiile și propunerile făcute în cadrul conferințelor protopopești, de către preoți.

Vicar,

Arhim. Atanasie Gladcovschi

Consilier Adm. Cultural,
Preot Dr. D. Cristescu

ADMINISTRAȚIA PATRIARHALĂ

Serviciul Studii și Invățământ

Nr. 17. 813/950

Înalt Prea Sfințite,

Cu dragoste frățească vă facem cunoscut că Sf. Sinod, în ședința sa dela 4 Octombrie a. c., a constatat necesitatea tipăririi unui tipic bisericesc, în vederea unificării serviciilor divine și în primul rând a Sf. Liturghii, a celor 7 Laude, a Sf. Taine și a ierurgilor.

Acest tipic va trebui să îmbrățișeze cu deosebire nevoile bisericilor parohiale și în special lucrările rituale ale preoților de mir, cu toate explicațiile cuvenite.

Adunarea și prelucrarea materialului tipiconal, urmează a se face de profesorii de Liturgică dela Institutele Teologice de grad Universitar și specialiștii în chestiuni liturgice dela cursurile de îndrumare profesională ale preoților.

Deasemenea și Eparhiile au fost îndatorate să adune materialul respectiv dela conferințele preoțești și să-l înainteze Serviciului Studii și Învățământ din Administrația Patriarhală, spre a fi înmănat specialiștilor.

Lucrările elaborate de acești specialiști vor fi încredințate unei comisiuni compuse din 3 membri ai Sf. Sinod, cunoscători ai rânduelilor tipiconale, spre a da forma definitivă acestui tipic oficial.

Pe temeiul celor de mai sus, vă rugăm a dispune să se adune și să ni se înainteze cât mai urgent, materialul respectiv, dela conferințele preoțești din cuprinsul acelei Eparhii.

† JUSTINIAN
Patriarh

Secretar † Theoctist Botoșăneanu

SERVICIUL ADMINISTRATIV

Hotărârile Sf. Sinod, privitoare la întregirea salariilor preoților și diaconilor, din fondurile parohiilor.

ORDIN CIRCULAR CATRE PROTOIERII.

Potrivit adresei Administrației Patriarhale Nr. 22562/950, vi se face cunoscut că Sf. Sinod, prin hotărîrea dela 5 Octombrie a. c., și-a însușit cu unanimitate de voturi propunerea Înalt Prea Sfințitului Patriarh din adresa Nr. 22562/950, privind întregirea salariilor preoților și diaconilor, din veniturile parohiilor, până la echivalarea cu salariile corpului didactic, și a dispus a fi comunicate tuturor Chiriarhiilor pentru a le pune în aplicare.

Pe temeiul acestei hotărîri, vă trimitem, în copie, numita adresă, spre a fi adusă la cunoștința Cucernicilor preoți și diaconi, cum și Epitropiilor și Consiliilor Parohiale, urmând ca — după normele date — să vi se transmită ulterior, tabelele cu noile încadrări, pentru ca preoțimea să-și poată primi, din fondurile parohiale, cu începere dela 1 Octombrie a. c., diferențele de salarii cuvenite.

Din încredințarea I. P. S. Patriarh.

Arhim. Atanasie Gludcorschi

Consilier Administrativ
Pr. Dr. Gh. Soare

Copie de pe Decizia Sf. Sinod Nr. 22562/950, privitoare la reîntregirea salariilor preoților și diaconilor.

Cu ocazia aplicării normelor noii legi a salarizării, Onor. Guvern al R. P. R. a arătat cea mai mare bunăvoință și cel mai larg sprijin salarizării membrilor Sf. Sinod, Vicarilor, Consilierilor Administrativi, Secretarilor Eparhiali și tuturor salariaților dela Centrele Eparhiale.

Comisia de Stat de pe lângă Ministerul de Finanțe, prezidată de Dl. Vasile Luca, Vice Președinte al Consiliului de Miniștri și Ministru al Finanțelor, a încadrat pe membrii Sf. Sinod în rândul demnitarilor Statului nostru, acordându-le o salarizare echivalentă cu a Miniștrilor. Pe Vicarii Eparhiali, Consilierii Administrativi Patriarhali și Eparhiali și Secretarii Patriarhali și Eparhiali i-a asimilat cu membrii Corpului Didactic Universitar. Pentru prima dată, doleanțele Bisericii Ortodoxe Române și-a găsit ecoul așteptat de atâta vreme.

Pentru aceasta datorăm toată recunoștința Guvernului R. P. R., care a arătat această largă înțelegere în consolidarea prestigiului Bisericii noastre.

În aplicarea principiului său de a servi tuturor salariaților Statului o remunerație în raport cu munca depusă, Guvernul R. P. R. a acordat suma necesară salariilor preoților, printr-o încadrare echivalentă Corpului Didactic, pentru numărul cerut

1940

de dispozițiunile art. 44 din Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române.

După această normă legală, numărul preoților cultului ortodox s'a ridicat la maximum 7.000 pentru cei 13.670.000 credincioși.

Patriarhia Română are în prezent un număr de peste 11.000 preoți, datorită organizării învățământului teologic și sistemului de recrutare a slujitorilor altarului și nerespectării normelor de înființare a parohiilor din trecut, toate lipsite de spiritul de pătrundere și prevedere a realităților vieții clerului.

Dacă n'ar fi fost acest plus de circa 4.000 de preoți, suma acordată de Stat ar fi îngăduit o încadrare a clerului ortodox în aceleași categorii de salarizare ca ale corpului didactic elementar și mediu.

Cumpănind cu multă grijă situația și în fața alternativei de a avea 7.000 de preoți mai bine plătiți și 4.000 fără salariu, sau de a-i avea pe toți cei 11.000 de preoți plătiți, dar încadrați cu un salariu mai mic, Patriarhia s'a oprit la aceasta din urmă soluție și a cerut Ministerului Cultelor coborârea categoriilor de salarizare la cele actuale.

Hotărârea aceasta s'a dovedit a fi cea mai înțeleaptă și a adus o imensă mângâiere și liniște în rândurile preoților.

Până când numărul preoților va scădea, astfel ca să ajungă la normele stabilite prin Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, adică să fie rânduit un preot la un număr de minimum 2.000 de suflete sau circa 500 familii, va trebui să treacă un timp destul de îndelungat, 7—10 ani.

Până atunci este delă sine înțeles că nu se va putea solicita Statului o salarizare echivalentă cu a corpului didactic, căci s'ar opune principiului stabilit de Statut: un preot să presteze muncă la un număr de cel puțin 2.000 de suflete.

Pe de altă parte, este o realitate ce nu se poate nesocoti, că salariile actuale ale preoților sunt insuficiente și că ei, având, în general, familii numeroase și alte greutăți materiale, care se pot ușor enumera, nu poate face față nevoilor lor de trai.

Reducerea numărului preoților prin comprimarea posturilor sau a parohiilor, după normele legale prevăzute pentru celelalte funcțiuni de Stat nu se poate face, întrucât preoții, prin harul ce au de a sluji cele dumnezeiești, nu pot fi angajați în alte câmpuri de activitate. Este deci necesar ca, în conformitate cu art. 42 din Statut, credincioșii să se îngrijească de posibilitatea completării salariului plătit de Stat, până la lichidarea acelei situații în care se află clerul ortodox, cu un plus de circa 4.000 preoți peste numărul cerut de Stat.

Complectarea acestei retribuții este impusă și de pregătirea intelectuală a clerului și de justa încadrare în rândurile salariaților cu aceeași pregătire.

Această complectare se va achita din veniturile proprii ale bisericilor și va trebui să fie calculată astfel ca retribuția totală să fie la fel cu cea primită de salariații corpului didactic, adică:

	Maxim	Mediu	Minim.
1. Preoții absolvenți ai seminarilor, dela parohiile de categoria III, vor primi salariul categoria VII de salarizare	8.210	7.589	6.963
2. Preoții absolvenți ai seminarilor, dela parohiile de categoria II, vor primi salariile categoria VIII de salarizare	9.776	8.993	8.210
3. Preoții licențiați în teologie, dela parohiile de categoria III, vor primi salariul categoria VIII de salarizare	9.776	8.993	8.210
4. Preoții licențiați în teologie, dela parohiile de categoria II, vor primi salariul categoria IX de salarizare	11.400	10.600	9.800
5. Preoții licențiați în teologie, dela parohiile de categoria I, vor primi salariul categoria X de salarizare	13.400	12.500	11.600
6. Preoții dela parohiile din categoria «exceptional», din Capitală și Doctorii în Teologie, dela parohiile de categoria I, vor primi salariul categoriei XI de salarizare	15.800	14.750	13.700

Diferența de salariu în complectare, se calculează în modul următor:

Se ia ca bază salariul brut primit dela Stat, după ce a fost scăzută suma lunară impusă ca venit al epitrahilului. De exemplu: suma lunară impusă ca venit al epitrahilului, este de lei 1.000. Ea se scade din totalul brut prevăzut de categoria salariului cuvenit conform normelor de mai sus (categ. VII/2 = 7.589—1.000 = 6.589). Din ceea ce rămâne, se scade salariul brut primit dela Stat: 6.589 — 4.160 = 2.429). Ceea ce rămâne constituie suma de plată din partea parohiei, în complectarea dreptu-

rilor de salariu al preotului. La această sumă se calculează impozitele legale ce se achită la oficiile de încasare ale Comitetelor Provizorii sau Sfaturile Populare, preotul primind restul în numerar.

Pentru aducerea la îndeplinire a acestei hotărâri sinodale, Consiliile Parohiale sunt îndatorate să procedeze la stabilirea normelor pentru adunarea mijloacelor bănești necesare achitării diferenței de salariu ce i se cuvine preotului, conform categoriilor de mai sus. În acest scop se vor folosi fondurile proprii, din pangar, donații, cotizațiunile credincioșilor majori, sau pe familii, taxe benevole de cult, etc., conform art. 53, al. f și g din Statut.

Consiliile parohiale vor lămurii pe credincioșii parohiilor asupra îndatoririlor prevăzute în art. 42 din Statut, cum și asupra consecințelor ce urmează pentru parohiile ce nu se pot susține din mijloace proprii, și cărora urmează să li se aplice dispozițiunile art. 43 din Statut, *adică desființarea și alăturarea la o altă parohie*, sub denumirea de filială, urmând să albe aceleași îndatoriri ca și credincioșii din parohia la care s'au alăturat.

Din economiile realizate la salarii în bugetul Ministerului Cultelor, prin desființarea posturilor bugetare din parohiile alipite, fiecare Eparhie va solicita Ministerului Cultelor mărirea salariilor preoților, conform categoriei de salarizare la care au drept, din parohiile ce nu se pot alipi, ele fiind ca niște insule în mijlocul eterodocșilor, din care cauză au și număr mic de credincioși și deci fără mijloace bănești proprii.

Toate sumele de bani stabilite de Consiliul Parohial, se încasează numai de episcopul casier, care va întocmi statele de plată lunar, conform normelor stabilite, iar oficiul parohial le va înainta oficiului protopopesc, pentru verificarea și încuviințarea plății. Fără aprobarea Protopopului, plata impozitelor legale și semnătura primitorului, ~~statal de plată nu are nicio valoare; el nu poate fi un act justificativ.~~

Preotului nu-i este îngăduit a primi dela credincioși sume de bani în contul salariului pentru episcopie, și nici să refuze cuiva serviciile religioase pentru neplata cotizațiilor, taxelor de cult, etc., fixate de Consiliul Parohial, în folosul parohiei.

Pentru lipsă de activitate, neglijență sau lipsă de interes a Consiliului Parohial sau a episcopului casier, după 3 luni consecutive, parohul va cere Consiliului Eparhial revocarea celor vinovați, făcând propuneri de înlocuire cu alte persoane socotite mai vrednice.

Îndatoririle prevăzute de art. 42 din Statut, sunt obligatorii pentru membrii comunității parohiale, de a susține cu mijloace proprii biserica și pe slujitorii ei, *în parohiile cu mai mulți preoți, sunt obligatorii numai față de preoții ce ocupă posturile cu numărul corespunzător credincioșilor prevăzut de art. 44 și 49 din Statut, afară de cazul când parohia are alte surse de venituri.*

Preoții disponibili din rândurile foștilor refugiați, cât și dela bisericile care n'au numărul de credincioși prevăzut la art. 44 și 49 din Statut, și nici alte surse de venituri —, trec în cadrul disponibil, primind numai salariul dela Stat, până la încadrarea lor din oficiu în posturi vacante.

În caz de refuz, se socotesc demisionați. Până la încadrare vor continua să se îmbisericească la bisericile unde se găsesc. Aceleași drepturi la plata completării de salariu au și preoții pensionari, până la *împlinirea vârstei de șaptezeci de ani*, socotindu-le pensia și suma impusă ca venit al episcopului, ca și preoților salariați de Stat.

Preoții nesalariați de Stat, cât și cei care nu primesc pensie până la șaptezeci de ani, au dreptul la salarizare integrală din veniturile parohiilor, conform categoriilor de salarizare respective.

Din veniturile fiecărei parohii se achită în primul rând salariile și apoi celelalte cheltuieli de întreținere, etc.

Hotărârile Sf. Sinod privitoare la viața de obște în mănăstiri.*Exarhatul nr. 12.927/950.*

Vi se trimite mai jos, în copie, adresa Administrației Patriarhale Nr.22637/950, spre știință și întocmai conformare.

Vicar, Arhim. *Atanasie*Secretar Eparhial
Pr.Const. *Hașcău*

Copie de pe adresa Administrației Patriarhale, Serviciul Studii și Invățământ, Nr. 22637/950.

Înalt Prea Sfințite,

În vederea punerii în aplicare a dispozițiilor canonice și a articolelor Nr. 83 și 196 din Statutul pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, privind viața de obște în mănăstiri, Sf. Sinod, în ședința sa dela 5 Octombrie a. c., a luat următoarea hotărâre:

1. Pe temeiul dispozițiilor canonice și ale Statutului pentru organizarea și funcționarea Bisericii Ortodoxe Române, în aplicarea articolelor 83 și 196, se instituie în toate mănăstirile din cuprinsul Patriarhiei Române, sistemul vieții chinovitice -- de obște.

2. Toată averea mobilă și imobilă, aflată în chiliile mănăstirești, ca proprietate privată (personală) a monahilor și monahiilor, se trece în proprietatea comună a mănăstirii respective, conform art. 196 din Statut, ca persoană juridică și de drept public, în conformitate cu art. 186 din Statut.

3. Odată cu inventarierea acestor bunuri, care se va face de către o comisiune instituită de Chiriarhul respectiv, se va stabili spațiul locativ, potrivit normelor generale în vigoare, atribuindu-se chiliile respective vicăitorilor din mănăstire, în raport cu necesitățile și numărul persoanelor, iar chiliile disponibile vor rămâne la dispoziția Eparhiei respective, care le va destina, dimpreună cu mobilierul lor, drept case de odihnă pentru clerul și funcționarii Eparhiei.

4. Pentru respectarea dispozițiilor canonice și a bunei rândueți a vieții monahale, se interzice cu desăvârșire tuturor monahilor și monahiilor, primirea în chiliile lor a persoanelor străine de mănăstire, cât și crice fel de angajamente de lucru, convenții, transacții, etc., cu persoane sau instituții din afara mănăstirii.

Convorbirile cu rudele sau cunoscuții din afara mănăstirii, vor avea loc la Cancelaria stăreției, cu aprobarea prealabilă a starețului sau stareței, iar găzduirea lor, la arhondaricul mănăstirii.

Cine va călca această rânduială, să fie exclus din mănăstire».

Vă rugăm deci, a lua cuvenitele măsuri pentru punerea în aplicare a acestei hotărâri a Sf. Sinod.

Cu frățească întru Hristos salutare.

(ss) † JUSTINIAN

Patriarh

Secretar,

(ss) **Theotist Botoșăneanu**

ADMINISTRAȚIA PATRIARHALĂ
Serviciul Comisiunea de Pictură
Bisericească.

ÎNȘTIINȚARE

Comisiunea de pictură bisericească de pe lângă Sfânta Patriarhie face cunoscut pictorilor și zugravilor bisericești fără autorizații vechi, precum și elevilor școlilor de pictură, cari doresc să se specializeze în arta religioasă, că pentru a obține autorizația de pictură bisericească sunt obligați să urmeze cursurile de 6 luni ale școalei, ce se va deschide pe lângă Sfânta Patriarhie.

Informațiuni pentru înscrieri se pot lua dela Administrația Patriarhală, din Str. Antim Nr. 29, până la data de 15 Noembrie a. c.

TEMEI Nr. 12055/950.

**DECIZII, DISPOZIȚIUNI, CIRCULARI, COMUNICĂRI PENTRU CLE-
 RUL DIN CUPRINSUL SF. ARHIEPISCOPII A BUCUREȘTILOR.**

I. — SANCTIUNI DISCIPLINARE, DEFINITIVE ȘI EXECUTORII.

1) P. C. Protopop V. Bădescu, dela Plasa Siliștea-Vlașca, pedepsit cu «avertisment și dojană duhovnicească», pentru propunerii nepotrivite, în rapoarte. Tem. 7435/950.

2). Preot C. Tomescu, dela biserica Sf. Nicolae-Găești, pedepsit de Consistoriul Central, prin sentința Nr. 7/950, cu canon 30 zile la mănăstire. Tem. 8000/950.

3). Preotul Nae Ștefan, dela parohia Bolintinul din Deal I, Ilfov, a fost pedepsit de Consistoriul Central cu depunerea din treaptă, prin sentința Nr. 5/950. Tem. 7999/950.

4). Preot Paul Florea, fost la parohia Popa Nan, București, a fost pedepsit de către Consistoriul Central, cu transferarea. Tem. 7998/950.

5). Preot I. M. Popescu, pensionar, dela biserica Sf. Vineri Nouă, București, a fost pedepsit, cu sentința Nr. 295/950 a Consistoriului Eparhial, fără drept de recurs, cu: «Oprirea totală dela săvârșirea celor sfinte, pe timp de șase luni». Tem. 8143/950.

6). Protosinghelul Ilarie Stănescu, dela schitul Crasna-Prahova, și preotul Gheorghe Nedelcu, dela parohia Izvoarele, același județ, au fost pedepsiți cu: «Avertisment și dojană arhierescă», pentru călcarea art. 46 din Regulamentul de procedură. Tem. 5082/950.

7). Cântărețul Leonida Bordeianu, dela biserica Sf. Ioan Botezătorul, Roșiori de Vede-Teleorman, se pune în disponibilitate pe 1 Mai 1950, pentru părăsirea serviciului. Tem. 9256/950.

8). Preotul Gheorghe Ionescu, dela parohia Târnava de Sus, Vlașca, se pedesește cu «avertisment și dojană arhierescă». Tem. 7296/950.

9). Preotul Gheorghe Timie, dela parohia Letca Veche-Vlașca, sancționat cu «sfat și dojană arhierescă», fiind pedepsit corecțional de Tribunalul Vlașca Tem. 8810/950.

10). Cântărețul Alexe M. I. Caloianu, dela parohia Trenu, comuna Chiojdeanca-Prahova, canonisit 50 zile la mănăstirea Căldărușani, cu sentința Nr. 1/950. a Consistoriului Disciplinar Protopopes, Prahova. Tem. 8531/950.

11). Cântărețul Marin Stoicescu, dela parohia Andronache I, București, pedepsit cu sentința Consistoriului Disciplinar Protopopes la «oprirea totală dela săvârșirea celor sfinte, pe timp de două luni». Tem. 8856/950.

12). Cântărețul Nicolae Vrânceanu, dela parohia Vintilă Vodă, București, sancționat prin sentința Nr. 4/950 a Consistoriului Disciplinar Protopopes, cu transferarea. Tem. 8857/950.

13). Cântărețul Ștefan Stoenescu, dela biserica Sf. Dumitru-Colentina, București, sancționat prin sentința Nr. 5/950 a Consistoriului Disciplinar Protopopes, cu transferarea. Tem. 8857/950.

14). Cântărețul Teodor Ulinici, dela biserica Bucur, București, pedepsit prin sentința Nr. 3/950 a Consistoriului Disciplinar Protopopes, cu «avertisment și dojană duhovnicească». Tem. 8857/950.

15). Cântărețul Gheorghe Scăunaș, dela biserica Zlătari, actualmente demisionat, se pedepsește prin sentința Nr. 6/950 a Consistoriului Disciplinar Protopopesc, cu transferarea. Tem. 9369/950.

16. Preotul Petre Săndulescu, dela parohia Adunați-Copăcenii. Vlașca, se pedepsește cu canon zece zile, la mănăstire. Tem. 10774/950.

17). P. C. Protopop Andrei Georgescu, Plasa Drăgănești-Vâlcea, se pedepsește cu «avertisment și dojană». Tem. 10995/950.

18). Cântărețul I. Mărgărit, dela parohia Ghizdaru-Vlașca, sancționat prin sentința Nr. 1/950 a Consistoriului Disciplinar Protopopesc cu «suspendarea din serviciu pe timp de 30 zile». Tem. 10897/950.

19). Cântărețul I. N. Breazu David, dela parohia Putineiu I, Vlașca, sancționat prin sentința Nr. 4/950 a Consistoriului Disciplinar Protopopesc, cu «suspendarea din serviciu pe timp de 30 zile». Tem. 10900/950.

20). Preoții Dumitru Șerban, dela parohia Domnița Balașa și Iorgu Ionescu, dela parohia Crovu, jud. Dâmbovița, sancționați cu «avertisment și dojană arhierască». Tem. 10465/950.

21). Preotul Alex. Dencescu, dela parohia Atârnați-Teleorman. pedepsit, prin sentința Consistoriului Central Nr. 13/950, cu transferarea.

În executarea pedepsei a fost transferat disciplinar la parohia Aninoasa-Cârțocleasca, Teleorman. Tem. 11387/950.

22). Cântărețul Vasile Moisescu, dela biserica Manea Brutaru din București, a fost pus în disponibilitate pe 1 August 1950, pentru lipsă dela serviciu. Tem. 11425/950.

II. — MIȘCARE DE PERSONAL.

a) Numiri, transferări și angajări.

1). Preotul Const. Munteanu, transferat dela parohia Tătărăi. Dâmbovița, la parohia Livedea, Ilfov, cu postul său. Tem. 8064/950.

2. P. C. Arhimandrit Ilarion Marin, transferat pe 1 Iunie 1950 din postul de Exarh al mănăstirilor din Eparhia Olteniei, în postul de preot și stareț al mănăstirii Căldărușani-Ilfov. Tem. 8420/950.

3). Protosinghelul Iosif Borcea, demis din postul de stareț al mănăstirii Ghișiu, pe 1 Iunie 1950 și transferat în locul său, pe aceeași dată. P. C. Protosinghel Ipolit Ciubotaru, starețul mănăstirii Căldărușani. Tem. 8594/950.

3). Cântărețul Ștefan I. Albu, transferat dela parohia Costești-Deal la parohia Dâmbovicioara, pe 1 Iulie 1950 și numit în locul său, la parohia Costești-Deal, Dl. Vișan I. Gheorghe. Tem. 9159/950.

5). Cântărețul asimilat Gheorghe Negru, numit pe 1 Iulie a. c. în post I cântăreț, la parohia Gănești-Muscel. Tem. 9307/950.

6). P. C. Arhimandrit Valeriu Nicolăeasa, transferat dela Catedrala Sf. Patriarhii, ca stareț al Sfințelor Mănăstiri Sinaia și Predeal, Prahova, pe 1 Iulie 1950. Tem. 10282/950.

7). Preot Nicolescu Tănase, dela parohia Ulmeni-Teleorman, transferat la parohia Icoana-Ilfov.

Preot Sterghiu Aurel, dela parohia Urleta, Prahova, transferat în post II preot la parohia Dițești, același județ.

Preot Toma Ioniță, dela parohia Șoimu-Teleorman, la parohia Conduratu, Prahova.

Preot Traian Gogoncea, dela parohia Bughea de Sus, Muscel, la biserica Domnească din Câmpulung-Muscel.

Preot Naumescu Nicolae, dela parohia Rădmănești. jud. Severin, la parohia Zădăriciu-Vlașca.

Preot Pascalu Vasile, dela parohia Lămotești, Ilfov, la parohia Popești-Gâlbinași, același județ, cu postul său.

Preot Malciu Ion, dela parohia Letca Veche-Vlașca, în post preot ajutător la parohia Sf. Treime. Giurgiu, cu postul său.

Preot Ionescu Mihai, suplinitor la parohia Popești-Gâlbinași, trecut, în aceeași calitate, ca ajutător la parohia Lămotești, Ilfov. Tem. 10120/950.

8). Dl. Chiriță Vasile, numit pe 1 Iulie 1950, în post cântăreț la parohia Roata de Jos, Vlașca. Tem. 9522/950.

9). Dl. Cristache I. Nicolae, numit pe 1 August 1950, în post cântăreț, parohia Cetățuia-Vlașca. Tem. 9521/950.

- 10). Preot Leonte Frangu, transferat pe 1 August 1950, dela parohia Sinaia, la parohia reînființată Predeal. Tem. 9229/950.
- 11). Diaconul N. Angelescu, dela biserica Sf. Ilie-Rahova, București, numit preot III, la parohia Bumbăcari, București, pe 1 August 1950. Tem. 9499/950.
- 12). Cântărețului Stelian Botin, dela parohia Bariera Rahovei, București, transferat la biserica Sf. Gheorghe-Plevna, București, pe 1 Iulie 1950. Tem. 9936/950.
- 13). Cântărețul Dumitru Georgescu, dela parohia Furnicoși-Muscel, transferat la parohia Mihăești, același județ, iar cântărețul I. I. Ungureanu numit în locul său la Furnicoși, pe 1 Iulie 1950. Tem. 9880/950.
- 14). Dl. Valeriu N. Nițescu, numit cântăreț la parohia Ludești-Dâmbovița, pe 1 Iulie 1950. Tem. 9779/950.
- 15). Dl. Dumitru D. Constantin, numit cântăreț la parohia Mănești-Dâmbovița, pe data de 1 August 1950. Tem. 9762/950.
- 16). Dl. Nicolae St. Negoescu, numit pe 1 August 1950, în post cântăreț la parohia Oinac, Vlașca. Tem. 9763/950.
- 17). Cântărețul Gheorghe Purcărea, trecut în postul I de cântăreț la parohia Brănești, Ilfov, și în locul său a fost numit cântăreț II la parohia Brănești, dl. Ioan Petcu, pe data de 1 August 1950. Tem. 9773/950.
- 18). Cântărețul Ilie Gh. Gheorghe, dela parohia Glâmbocata, Dâmbovița, trecut în postul I la aceeași parohie, iar în locul său a fost numit în postul II, pe data de 1 August 1950, dl. Ioniță Nicolae. Tem. 9937/950.
- 19). Sora Ștefania Veselinoiu, angajată în post îngrijitoare, la Sf. Arhiepiscopie, Centrul Eparhial, în locul Maicii Eliconida Răzuș, pe data de 1 August 1950. Tem. 9760/950.
- 20). Preotul Dumitru Gh. Stănescu, dela parohia Slobozia-Mândra II, jud. Teleorman, delegat cu suplinirea provizorie a parohiei Tătărăi, Dâmbovița. Tem. 10621/950.
- 21). P. C. Arhimandrit Justinian Florea, transferat pe 1 Sept. 1950, dela Episcopii Romanului și Hușilor, în postul de Exarh la Arhiepiscopia Bucureștilor. Tem. 10572/950.
- 22). Preot Anton Poșircă, fost funcționar în Ministerul Cultelor, numit în post de preot paroh la parohia Suhala II, Teleorman, pe data de 15 August 1950. Tem. 10115/950.
- 23). D-ra Eugenia Rădulescu, transferată pe data de 1 Sept. 1950, ca dactilografă, dela Institutul Teologic Universitar la Centrul Eparhial al Arhiepiscopiei Bucureștilor. Tem. 11086/950.
- 24). P. C. Protosinghel Baranca Severian, transferat pe data de 1 Septembrie 1950, dela mănăstirea Turnu-Argeș, la Centrul Eparhial al Arhiepiscopiei Bucureștilor, în post de referent administrativ I, categoria 5/3. Tem. 11339/950.
- 25). Cântărețul Oprea Dumitru, recunoscut în postul II de cântăreț la parohia Piatra II, Teleorman, pe data de 13 Noembrie 1948, de când funcționează. Tem. 11388/950.
- 26). Preotul Grigore Rădoi, dela parohia Purcăreni-Teleorman, detașat pe 1 Sept. 1950, la Administrația Patriarhală, conform adresei Nr. 19664/950. Tem. 11112/950.
- 27). Cântărețul Marin Stoenescu, dela parohia Andronache I, București, angajat cu buget, pe 1 Aprilie 1950. Decizia Onor. Minister al Cultelor Nr. 12158/950. Tem. 9167/950.
- 28). Preot Constantin Rotaru, dela parohia Gura Vițloarei, Prahova, angajat cu buget pe 1 Iulie 1950, prin Decizia Ministerului Cultelor Nr. 24835/950. Tem. 9187/950.
- 29). Preot Ilarie Goleșteanu, dela parohia Bordea, Teleorman, luat în buget pe 1 Iulie 1950, prin Decizia Ministerului Cultelor Nr. 24869/950. Tem. 9321/950.
- 30). Preot Spiru Apostol, reangajat la parohia Cățelu-Ilfov, pe 1 Iunie 1950, cu Decizia Ministerului Cultelor Nr. 21971/950. Tem. 8352/950.
- 31). Preot Octavian Mateescu, dela filiala Cojești, parohia Belciugatele-Ilfov, a fost angajat cu buget pe 1 August 1950, cu Decizia Ministerului Cultelor Nr. 25749/950. Tem. 9756/950.
- 32). Dl. Grigore Bădescu, numit pe 1 Iunie 1950, în post cântăreț I la parohia Peret III, Teleorman. Tem. 8414/950.
- 33). Preotul A. Cernea, numit paroh la parohia Sf. Nicolae-Nou, Plocești, pe 1 Iulie 1950, în locul preotului Petre Popescu, demisionat pe aceeași dată, din oficiu parohial. Tem. 8421/950.

34). P. C. Preot Costin Sebe, numit pe data de 2 Septembrie 1950, Protopop al Plășii Bolintin-Ilfov, în locul preotului N. Sârbu, căruia i s'a retras delegația. Tem. 10411/950.

35). P. C. Protopop V. Fussu a fost delegat să suplinească Protopopiatul Plășii Budești-Ilfov, cu începere dela 7 Sept. 1950. retrângându-se pe aceeași dată delegația de Protoiereu P. C. Preot I. Părăianu, dela parohia Radovanul, Ilfov. Tem. 9748/950.

III. — DEMISII, DECESE.

1) Preot Gheorghe A. Popescu, dela parohia Călugăreni-Vlașca, se consideră demisionat. pe data de 16 Mai a. c., pentru părăsirea postului. Tem. 9524/950.

2). Preot P. Chirea, demisionat din postul de Protopop al județului Teleorman și plășii Turnu Măgurele, cum și din postul de preot al parohiei Sf. Arhanghell, Zimnicea, pe data de 21 Iulie 1950.

Cu girarea Protoieriei respective a fost delegat preotul Vanghele Mihăilescu, dela parohia Măgurele I, Teleorman. Tem. 9096/950.

3). S'a retras, pe data de 9 Sept. 1950, delegația Preotului Dem. Drăghicescu, de a suplini parohia Otleni. jud. Teleorman. Tem. 1211/1950.

4). Preotul Octavian Cazangiu, dela parohia Aninoasa-Cârțocleasca, Teleorman, decedat la 28 Iulie 1950. Tem. 10307/950.

ARHIEPISCOPIA BUCUREȘTIILOR

Secția Cadre
Nr. 11576/950.

CIRCULARA CATRE PROTOIERII DIN SF. MITROPOLIE A UNGRO-VLAHIEI.

Prea Cucernice Părinte,

Vă invităm a lua cunoștință și a aduce și la cunoștință celorlalte Protoierii de plasă din județul respectiv următoarele dispozițiuni necesare bunului mers în administrația bisericească:

I. Prin ordinul circular Nr. 9389/950, vi s'a adus la cunoștință că Înalt Prea Sfințitul Patriarh a aprobat ținerea unui nou concurs pentru ocuparea locurilor de apărători pe lângă Consistoriile Eparhiale și Protopopești, în ziua de 16 Octombrie 1950.

Intrucât cererile depuse, însoțite de acte, expiră la 1 Oct. a. c., vă invităm ca în conferința protopopească din această lună să repetați cuprinsul ordinului circular menționat, îndrumând pe cei ce îndeplinesc condițiunile cerute, să se înscrie pentru concurs.

II. În dorința de a se evita căderea unora dintre c. preoți sub culpele prevăzute în Regulamentul de procedură al instanțelor disciplinare și de judecată bisericească. PP. CC. Protoieriei sunt îndatorați a da citire și a înfățișa în conferințele protopopești cuprinsul noului regulament și în special articolele: 1-48, în care sunt arătate normele generale de comportare cum și abaterile și delictele sancționate de prescripțiunile canonice și regulamentare.

III. Pentru a nu da loc la întârzieri și neplăceri în legătură cu acordarea dispenselor de rudenie cerute la Sf. Arhiepiscopie, se pune în vedere tuturor c. preoți să încunoștințeze pe credincioși asupra necesității de a anunța din timp pe preotul respectiv, arătând gradul de rudenie în care se află cei care cer dispense de cununie, iar cererea cu arătarea felului de rudenie, prin schiță și explicație amănunțită să fie înaintată din vreme Sf. Arhiepiscopiei, cu referatul parohului, prin oficiul protopopesec.

Deasemenea cererile pentru desfacerea cununiei religioase să se înainteze, prin oficiul protopopesec, însoțite de actul doveditor al divorțului civil și cu referatul preotului paroh, arătând situația petiționarilor și a căta căsătorie este cea care se cere a fi desfăcută, la ce dată și unde a fost oficiată.

IV. Totodată se reînnoesc următoarele dispozițiuni cuprinse în ordinul circular Nr. 8880/949:

1. Nimeni nu are voie să părăsească parohia fără învoirea prealabilă dela P. C. Protoiereu respectiv, sau să vină la Sf. Arhiepiscopie fără a fi chemat în interes de serviciu.

2. Orice corespondență cu Sf. Arhiepiscopie se va adresa în mod ierarhic. prin protoieria respectivă, iar PP. CC. Protoierei vor înainta rapoartele și petițiunile pri-

mite, cu avizul necesar, dându-și neapărat părerea și făcând propunerile ce vor crede de cuviință. Orice raport dela parohie sau petiție din partea preoților sau cântăreților, înaintate direct Sf. Arhiepiscopii, vor fi puse la dosar, fără a fi luate în seamă.

3. Nici un cleric nu are voie să înainteze cereri în interes personal sau reclamațiuni cu număr de înregistrare dela parohie, rezervându-se acest fel de corespondență numai pentru chestiunile care privesc interesul parohiei.

4. Orele de primire la Cancelaria Sf. Arhiepiscopii sunt între 12-15, în afară de PP. CC. Protoierei, care pot fi primiți la orele 10 a. m., în zilele de cancelarie.

5. Se atrage din nou atențiunea tuturor CC. Preoți și diaconi să poarte costumul preoțesc reglementar, cunoscând că cei ce vor fi aflați în neorânduială vor fi sancționați imediat de organele disciplinare.

6. Nici un cleric nu are voie să intenteze acțiune în justiția penală sau civilă sau să introducă cereri de divorț, fără prealabila încuviințare a Sf. Arhiepiscopii. Cei cari vor contraveni acestei dispozițiuni, vor fi imediat deferiți Consistoriului Spiritual, cu suspendarea din oficiu și beneficii până la darea sentinței definitive.

7. Se interzice cu desăvârșire obiceiul strecurat pe aiocurea de a se pretinde taxe fixe dela credincioși, pentru serviciile religioase și mai ales pentru cele trei momente din viața creștinească: botez, cununie și înmormântare, pe care slujitorii bisericești sunt obligați a le ofica gratuit celor lipsiți de mijloace, iar celorlalți în mod cu totul benevol.

8. Toți preoții parohi sunt obligați să țină în cea mai desăvârșită curățenie cancelaria parohială, cu registrele de intrare-ieșire, botezați, cununați, înmormântați, condică de procese verbale, registrele de contabilitate lucrate la zi.

9. Preoții parohi sunt datori a aduce la cunoștință celorlalți slujitori toate circularile și ordinele autorităților superioare, pentruca nimeni să nu aibă motiv a spune că nu cunoaște dispozițiunile date.

10. Toți clericii sunt datori să citească cu atenție revistele oficiale ale Patriarhiei Ortodoxe Române și ale Sf. Arhiepiscopii, în care se cuprind — deasemenea — circulari și dispozițiuni cu caracter normativ pentru ordinea și disciplina bisericească.

11. PP. CC. Protoierei, având obligațiunea de a inspecta în mod regulat parohiile, potrivit art. 72 din Statut, vor consemna cu toată obiectivitatea cele constatate în procesele verbale de inspecție verificând registrele, arhiva și biblioteca parohială, starea bisericii, a clădirilor bisericești, observând în același timp starea religioasă, morală și socială a parohienilor, după care se cunoaște activitatea preotului.

12. PP. CC. Protoierei, sunt îndatorați să aducă la cunoștință c. preoți cele de mai sus, raportând de îndată pe cei care nu înțeleg să respecte dispozițiunile și îndrumările date.

Din încredințarea I. P. S. Patriarh,
Vicar, Arhim. *Atanasie*

Consilier Administrativ,
Pr. Dr. *Gh. Soare*

BINECUVANTARI PENTRU MUNCA RODNICĂ.

Pentru munca depusă în activitatea de culturalizare a personalului monahal din cuprinsul Arhiepiscopiei, înalt Prea Sfințitul Patriarh aduce mulțumiri și binecuvântări patriarhicești, următoarelor persoane:

- 1) P. C. Protos. Urpasian Popa, Mănăstirea Zamfira.
- 2) P. C. Protos. Nifon Bărbieru, Mănăstirea Pasărea.
- 3) P. C. Preot Constantin Toma, Mănăstirea Țigănești.
- 4) P. C. Preot Dumitru Manolache, Mănăstirea Țigănești.
- 5) P. C. Preot Radu Popescu, Mănăstirea Țigănești.
- 6) P. C. Stareță Teodora Teodorescu, Mănăstirea Țigănești.
- 7) P. C. Stareță Glicheria Oprescu, Mănăstirea Susana.
- 8) P. C. Monahia Filareta Verzea, Mănăstirea Susana.

SF. ARHIEPISCOPIE A BUCUREȘTILOR
SECTORUL ECONOMIC
Biroul VERIFICĂRII
 Nr. 13.046

Norme pentru alcătuirea bugetelor parohiilor și protoierilor.

CATRE TOATE PROTOIERILE ȘI PAROHIIILE DIN CUPRINSUL
ARHIEPISCOPIEI BUCUREȘTILOR.

În vederea alcătuirii bugetelor parohiale și protoierești pe anul 1951, vă trimitem alăturat un indicator de încadrarea Veniturilor și Cheltuielilor după natura lor pe articole bugetare.

BUGETUL PAROHIAL

V E N I T U R I

Art. 1. — Se va trece excedentul anului expirat, acolo unde e cazul. Având în vedere însă că, până la sfârșitul anului nu se cunoaște exact soldul, rubrica va rămâne liberă, iar la închiderea gestiunii se va tăia cu prima chitanță suma rămasă ca excedent a anului expirat.

Art. 2. — La acest articol se vor trece sumele ce se primesc sub formă de subvenție dela Stat, Arhiepiscopie sau alte Instituții și care au o destinație specială, cum ar fi: construcții sau reparații mari de biserică.

Art. 3. — Se vor trece sumele ce se primesc prin donații și ofrande benevole dela persoane particulare.

Art. 4. — Se vor trece sumele ce se vor realiza din vânzarea de materiale vechi, cu îndeplinirea tuturor formelor legale.

Art. 5. — La acest articol se vor trece sumele nete ce se vor încasa din chirii. Toți chiriașii obligator vor fi trecuți în situația dela pag. 4 a bugetului cu sumele datorate, iar totalul situației să corespundă cu cel prevăzut în buget.

Art. 6. — Se vor trece sumele rezultate din veniturile terenurilor, fermelor, pădurilor, din vânzarea ierbei din cimitire și curtea bisericii. (Acolo unde este cazul).

Art. 7. — Se vor trece sumele rezultate din vânzarea lumânărilor cu prețul de cost. (De exemplu: 100 kgr. \times 650 = 65.000 lei).

Parohiile sunt obligate a specifica în buget totalul lumânărilor în kilograme propuse a se vinde în cursul anului. Soldul lumânărilor rămase la sfârșitul anului, se va trece în Registrul de pangar.

Art. 8. — La acest articol se vor trece sumele ce se înscruie în biserică dela credincioși, în cutia milelor și disc.

Art. 9. — Se vor trece sumele ce se strâng sub formă de donații dela credincioși pentru diferite slujbe cum ar fi: cununii, botezuri, aprinsul policandruului, înmormântări, clopote, decorații funerare, etc.

Art. 10. — La acest articol se vor trece sumele ce se vor încasa din vânzarea gropilor la cimitire, acolo unde este cazul.

Art. 11. — Se vor trece sumele ce provin din venitul dricului, acolo unde este cazul.

Art. 12. — Se vor trece sumele ce se vor realiza din contribuția benevolă a enoriașilor cu ocazia procurării lumânărilor la pangar.

Art. 13-14. — Se vor trece sumele ce nu se pot încadra la nici un articol de mai sus și care au o destinație specială cum ar fi: construcții și reparații mari de biserică, plata corului și cântăreților, acolo unde este cazul. Cunoscând că sumele trecute în aceste articole sunt provenite dela enoriași prin obligațiile luate de ei.

Art. 15. — La acest articol se vor trece diverse sume ce se încasează în cursul exercițiului și care nu pot fi încadrate la nici un articol bugetar.

C H E L T U E L I

Art. 1. — La acest articol se vor trece salariile prevăzute și propuse pentru plata personalului bisericesc, din fonduri proprii, precum și a corului. Cunoscând că la acest articol se va trece numai salariul curat fără 10% și 1%, care vor fi trecute la alte articole mai jos.

Art. 2. — La acest articol se vor trece numai sumele datorate de parohie drept impozite pentru clădiri și agricol.

Art. 3. — Se vor trece sumele datorate pentru ratele de asigurarea bisericii și imobilelor parohiale.

Art. 4. — Se vor trece sumele de care are nevoie pentru reparații la biserică, imobile parohiale, mobilier, vestimente, etc.

Art. 5. La acest articol se vor trece sumele necesare pentru cumpărarea lumânărilor dela Sf. Arhiepiscopie, pentru biserică.

Art. 6. — Se vor trece sumele ce se crede a se da ca ajutor la cei săraci și infirmi. Tot la acest articol se vor trece și ajutoarele de boală a personalului bisericesc.

Art. 7. — Se vor trece sumele necesare pentru cumpărarea de obiecte de inventar și care urmează a le trece în Registrul Jurnal Inventar.

Art. 8. — La acest articol se vor trece sumele de care are nevoie parohia pentru: iluminatul bisericii și a cancelariei parohiale, taxele de apă și gunoi, curățenia bisericii, grădinii și curții parohiale în cazul când biserica nu are paracliser, combustibil pentru biserică și cancelaria parohială, imprimate și furnituri de cancelarie, procurarea vinului bisericesc și telefonului, când este pe numele parohiei.

Art. 9. — Se vor trece sumele necesare pentru hramul bisericii.

Art. 10. — La acest articol se vor trece sumele de care are nevoie pentru cumpărarea de cărți la biblioteca parohială, abonamente la Revistele oficiale dela Sf. Arhiepiscopie și Administrația Patriarhală.

Art. 11. — Se vor trece sumele necesare pentru deplasări în interesul parohiei și numai în cazul când se va mări lucrări de reparații sau construcții de biserică.

Art. 12. — Se va trece suma ce se va plăti drept 10%. Asigurări Sociale la salariile personalului bisericesc din fonduri proprii.

Art. 13. — Se va trece cota de 1% pentru Fondul Cultural-Sportiv, la salariile personalului bisericesc din fonduri proprii.

Art. 14-15. — Se vor înființa articole ce au un caracter de continuitate și n'au fost prevăzute în buget. De exemplu: construcția bisericii sau a casei parohiale.

Art. 16. — Se vor trece cheltuieli diverse și neprevăzute și care nu pot fi încadrate la alte articole bugetare.

Art. 17. — Se va trece cota de 10% cuvenită Sf. Arhiepiscopiei. Această cotă se va calcula după ce se vor scădea din totalul bugetului dela Venituri, sumele pentru procurarea lumânărilor, salariile personalului, reparații mari de biserică, construcții de biserică sau casă parohială și la ce rămâne se calculează cota de 10%.

Art. 18. — Se va trece cota de 5% cuvenită protoieriei.

Art. 19. — Se va trece diferența între totalul Veniturilor și Cheltuielilor astfel ca să se poată echilibra bugetul și totodată să aibă de unde să se alimenteze articolele deficitare.

BUGETUL PROTOPOESC.

V E N I T U R I

SUME TRANZITORII

Art. 1. — SALARII.

La acest articol se vor trece salariile cuvenite personalului clerical din cuprinsul acelei protoierii.

Art. 2. — SUME INCASATE PENTRU: SF. ARHIEPISCOPIE DIN:

a) Lumânări

b) Diverse contribuții

c) Calendare

d) Diverse contribuții

e) Abonamente «Glasul Bisericii»

f) Diverse contribuții

g) Cota de 10 % pentru Sf. Arhiepiscopie

h) Cărți dela Sf. Arhiepiscopie și Ad-ția Patriarhală.

i) Asigurări

j) Imprimate și Registre

k) Ratele de împrumut pentru Fondul de Credit.

SUME PROPRII.

Art. 3. — COTA CUVENITA PROTOPOPIATULUI DIN VANZAREA DE LUMINARI, CALENDARE, REVISTE, CARȚI, ETC.

La acest articol se vor trece sumele ce provin sub formă de contribuții din vânzarea lumânărilor, calendarelor, cărților, revistelor, etc.

Art. 4. — CONTRIBUȚIA PENTRU FUNCȚIONAREA PROTOPOPIATULUI.

La acest articol se vor trece sumele plătite de parohii, cota de 5% cuvenită Protoieriei pentru întreținerea ei.

Art. 5. — VENITURI INTAMPLATOARE ȘI NEPREVAZUTE.

Sumele ce se vor încasa, dela diferiți, și care nu pot fi încadrate la alte articole bugetare, se vor trece la acest articol.

Art. 6. — EXCEDENTUL ANULUI PRECEDENT.

Se va trece diferența între totalul Veniturilor și al Cheltuelilor pentru echilibrarea bugetului și să poată alimenta unele articole bugetare deficitare.

C H E L T U E L I DIN SUME TRANZITORII

Art. 1. — SALARII.

a) La acest articol se vor trece salariile plătite personalului bugttar clerical din bugetul Statului.

Art. 2. — SUME TRANZITORII.

La acest articol se vor trece sumele ce se plătesc pentru:

- a) Lumânări
- b) Diverse contribuții
- c) Calendare
- d) Diverse contribuții
- e) Abonamente «Glasul Bisericii»
- f) Diverse contribuții
- g) Cota de 10 % pentru Sf. Arhiepiscopie
- h) Cărți dela Sf. Arhiepiscopie și Ad-ția Patriarhală.
- i) Asigurări
- j) Imprimare și Registre
- k) Ratele de împrumut pentru Fondul de Credit.

Art. 3. CONTRIBUȚII PENTRU ASIGURARI SOCIALE DE STAT.

La acest articol se va trece cota de 10% la salariile ce se plătesc personalului Protoieriei din fonduri proprii.

Art. 4. — CONTRIBUȚIA DE 1% FOND CULTURAL-SPORTIV.

La acest articol se va trece cota de 1% la salariile plătite personalului Protoieriei din fonduri proprii.

Art. 5. — REMUNERAȚII PESTE SALARIUL TRIFAR.

La acest articol se va trece suma cuvenită Protoiereului drept indemnizație de Protopop.

Art. 6. — CHELTUELI DE DEPLASARE IN INTERESUL SERVICIULUI.

La acest articol se vor trece cheltueile făcute cu deplasările din cuprinsul Protoieriei și în alte părți și numai în interesul Protoieriei și a parohiilor, precum și diurnele de deplasare.

Art. 7. — CHELTUELI DE BIROU.

La acest articol se vor trece sumele cheltuite cu procurarea: a) Rachizitelor de birou; b) Imprimare și registre; c) Poștă, telefon, telegraf; d) Ziare, reviste, Buletine, cărți, publicațiuni și tipărituri.

Art. 8. — CHELTUELI DE ÎNTREȚINERE ȘI GOSPODARIE.

La acest articol se vor trece sumele cheltuite pentru: a) Chirii, încălzit, iluminat, apă canal, curățitul coșurilor, salubritate, asigurare; b) Materiale de curățenla și igienă localurilor; c) Mutarea serviciilor, pavoazarea localurilor și alte cheltuieli de gospodărie

Art. 9. — ÎNTREȚINEREA, FUNCȚIONAREA ȘI REPARAREA MIJLOACELOR DE TRANSPORT.

La acest articol se vor trece sumele necesare pentru întreținerea mijloacelor de transport cu tracțiune mecanică sau animală, sau alte mijloace de transport, acolo unde este cazul.

Art. 10. — REPARAȚII ȘI AMENAJARI CURENTE.

Aci se vor trece sumele necesare pentru mici reparații, amenajări curente și orice reparații necesare la imobile.

Art. 11. — ACHIZIȚIONARI DE OBIECTE DE INVENTAR.

Se vor trece sumele necesare pentru procurarea diferitelor obiecte de inventar și care sunt absolut necesare Protoieriei.

Art. 12. — COMPLETAREA BIBLIOTECILOR.

La acest articol se vor trece sumele necesare pentru cumpărarea de cărți la bibliotecă Protoieriei.

Art. 13. — AJUTOARE.

La acest articol se vor trece sumele cheltuite cu ajutoarele date la diferiți oameni săraci și infirmi, precum și ajutorarea personalului protoieriei în caz de boală.

Art. 14. — DIVERSE CHELTUELI.

La acest articol se vor trece sumele cheltuite pentru diferiți și nu pot fi încadrate la niciun articol bugetar.

Art. 15. — CREANTE DE PLATA, RESTITUIRI DE SUME GREȘIT ÎNCASATE.

La acest articol se vor trece sumele încasate grșit și sumele care au fost stabilite certe de plată din exerciții înclae.

Art. 16. — FOND DE REZERVA BUGETARA.

La acest articol se va trece suma rezultată ca diferență între totalul Veniturilor și Cheltuelilor pentru echilibrarea bugetului și dela care se vor suplimenta articolele care au fost insuficiente pentru acoperirea cheltuelilor necesare.

Pentru buna întocmire a proiectelor de bugete, atât cele parohiale cât și cel protopopes, la Venituri veți ține seama de realitățile de pe teren, căutând a nu face evaluări exagerate la unele articole, astfel ca prevederile pe articole bugetare să fie bine studiate, luând ca exemplu experiența anilor precedenți, pentru ca bugetul să fie realizabil.

La cheltueli veți observa ca, încadrarea tuturor cheltuelilor să se facă în conformitate cu indicatorul anexat, prevăzându-se sumele necesare într'un spirit de bună gospodărie și economisirea banului.

Pentru fiecare articol bugetar se va întocmi fișe justificative cheltueli, calculate pe unități, cantități și valori. Aceasta numai la bugetele protoierești.

Bugetul se va întocmi în două exemplare, cele parohiale și în trei exemplare cele protoierești, care vor fi înaintate Sf. Arhiepiscopii pentru verificare și aprobare.

Bugetele protopopești vor fi însoțite de o amănunțită expunere de motive din care să rezulte întreaga concepție ce a dus la întocmirea lui.

Se va ține seama ca, parohiile să completeze pe coperta bugetului, toate datele cerute, după cum urmează:

«Protoieria Piașii, județului, Hramul Bisericii, Denumirea parohiei, Comana de care aparține și dacă Denumirea parohiei și a Comunei au fost schimbate între timp se va menționa și vechea denumire».

Atragem atenția Prea Cucernicilor P rotoieriei și Cucernicilor Preoți parohi,

că nu se admite nici o întârziere pentru întocmirea bugetelor, cunoscând că termenul când bugetele trebuie să fie la Sf. Arhiepiscopie este cel mai târziu data de 31 Decembrie 1950.

În cazul când unele Protoierii sau parohii nu se vor conforma ordinului de mai sus, vor fi sancționate și nu se vor lua în considerație niciun fel de justificare a întârzierii.

În parohiile vacante sau a căror titulari lipsesc, sau sunt bolnavi, bugetele se vor întocmi de organele parohiale sub președinția P. C. Protopop respectiv.

P.F. Prea Cucernicii Protoierei sunt răspunzători de orice întârziere și neconformare a instrucțiunilor de mai sus.

Din încredințarea I. P. S. Patriarh,

p. VICAR,

Pr. Dr. D. Cristescu

Consilier Administrativ Economic,

Pr. Simion Neaga

Șeful Biroului Verificărilor,

L. Papadopol

SF. ARHIEPISCOPIE A BUCUREȘTIILOR

SECTORUL ECONOMIC

Biroul VERIFICĂRIILOR

Nr. 13.047

Norme pentru bugetele mănăstirești.

CATRE TOATE MĂNASTIRILE DIN CUPRINSUL ARHIEPISCOPIEI BUCUREȘTIILOR.

În vederea alcătuirii bugetului mănăstiresc pe anul 1951, vă trimitem alăturat un indicator de încadrarea veniturilor și cheltuielilor, după natura lor pe articole bugetare.

În alcătuirea proiectului de buget pe anul 1951, pe care urmează a-l înainta Sf. Arhiepiscopiei până la data de 31 Decembrie 1950 veți ține seamă de următoarele recomandări:

V E N I T U R I

SUME TRANZITORII

Art. 1. — SALARII.

La acest articol se vor trece numai salariile primite dela Stat pentru personalul bugetar monahal și clerical, din cuprinsul acelei Mănăstiri.

Art. 2. — NUTRIMENT.

La acest articol se vor trece sumele primite dela Stat, sub formă de nutriment pentru personalul monahal al Mănăstirii.

Art. 3. — CHELTUELI MATERIALE.

La acest articol se vor trece sumele ce se primesc dela Stat, pentru cheltueli materiale de care are nevoie Mănăstirea.

SUME PROPRII.

Art. 4. — INCASARI DIN VANZAREA LUMANARILOR LA PANGAR.

La acest articol se vor trece sumele ce provin din vânzarea lumânărilor la pangar pe preț de cost, de exemplu (100 kgr. × 600 = 60.000 lei).

Totodată veți arăta și cantitatea de lumânări ce propuneți a consuma în timpul anului.

Art. 5. — VENITUL DELA BISERICA.

La acest articol se vor trece sumele ce se vor încasa sub formă de donații dela diferiți credincioși, pentru diferite slujbe cum ar fi: pentru botezuri, aprinsul polican-drului, înmormântări, clopote, decorații funerare, precum și prescuri etc.

Art. 6. — CONTRIBUȚIUNI BENEVOLE DELA ENORIAȘI, LA PANGAR.

La acest articol se vor trece sumele ce provin dela credincioși sub formă de contribuție benevolă la vânzarea lumânărilor dela pangar.

Art. 7. — VENITUL ARHONDARIEI.

La acest articol se vor trece veniturile ce eventual s'ar ivi prin donații dela diferiți credincioși.

Art. 8. — VENITURI DIN CHIRIILE IMOBILELOR MĂNĂSTIREȘTI.

La acest articol se vor trece chiriile nete primite dela chiriași din imobilele mănăstirești.

Art. 9. — VENITURILE REALIZATE DIN VALORIFICAREA PRODUSELOR AGRICOLE.

La acest articol se vor trece veniturile ce se vor realiza din vânzarea grâului, ovăzului, orzului, porumbului, floarea soarelui, cănepei, cartofilor, paielor, etc.

Art. 10. — VENITURILE REALIZATE DIN VALORIFICAREA PRODUSELOR VIILOR ȘI A LIVEZILOR, ETC.

La acest articol se vor trece sumele ce se vor încasa din vânzarea strugurilor, vinului, rachiului, fructelor, etc.

Art. 11. — VENITUL GRADINILOR DE ZARZAVAT.

La acest articol se vor trece sumele ce provin din vânzarea zarzavatului de tot felul.

Art. 12. — VENITUL BALȚILOR.

La acest articol se vor trece sumele realizate din vânzarea trestiei, papurei și a peștelui, unde este cazul.

Art. 13. — VENITUL DIN VANZAREA ANIMALELOR.

La acest articol se vor trece sumele ce se vor realiza, eventual, din vânzarea animalelor de tot felul și a păsărilor, precum și produsele lor, cum ar fi: lâna, laptele, brânza, untul, ouălele, etc.

Art. 14. — UNELTE ȘI MAȘINI AGRICOLE.

La acest articol se vor trece sumele ce se crede a fi realizate din închirierea uneltelor și a mașinilor agricole, dacă e cazul.

Art. 15. — VENITUL ATELIERELOR.

La acest articol se vor trece sumele ce s'ar realiza din vânzarea articolelor lucrate în ateliere.

Art. — CONTRIBUȚIA PERSONALULUI MONAHAL LA MASA DE OBȘTE.

La acest articol se vor trece sumele plătite de personalul monahal, salariat de Stat și care iau masa la masa de obște.

Art. 17. — DIVERSE ȘI NEPREVAZUTE.

La acest articol se vor trece sumele ce se încasează dela diverși și nu se pot încadra la niciun articol bugetar.

Art. 18. — EXCEDENTUL ANULUI EXPIRAT.

La acest articol se va trece suma rămasă ca excedent la sfârșitul anului expirat. Având însă în vedere că până la 31 Decembrie 1950, nu se va putea cunoaște excedentul, rubrica va rămâne liberă, iar la sfârșitul anului, suma rămasă excedent, va fi reportată pe anul ce urmează și se va tăia prima chitanță de încasarea ei la Venituri.

C H E L T U E L I DIN SUME TRANZITORII

Art. 1. — SALARII.

La acest articol se vor trece salariile achitate la personalul monahal și clerical, salariat de Stat, din cuprinsul Mănăstirii.

Art. 2. — NUTRIMENTUL.

La acest articol se vor trece sumele plătite personalului permanent monahal și care are dreptul.

Art. 3. — CHELTUELI CU PROCURAREA LUMANARILOR LA PANGAR.

La acest articol se vor trece sumele cheltuite cu cumpărarea lumânărilor dela Sf. Arhiepiscopie. De exemplu (100 kgr. \times 600 = 60.000).

Art. 4. — INTREȚINEREA ȘI REPARAȚIA BISERICILOR, IMOBILELOR ȘI MOBILIERULUI DE TOT FELUL.

La acest articol se vor trece sumele cheltuite cu reparațiile bisericilor și imobilelor mănăstirești și tot felul de cheltuieli ce privește mobilierul și întreținerea lui. Tot la acest articol se va trece și reparațiile și întreținerea Arhondăriei, instalații electrice și sanitare, etc.

Art. 5. — ATELIERE.

La acest articol se vor trece toate cheltuelile făcute cu procurarea materialelor necesare atelierului, precum și cu procurarea de scule și unelte și reparația lor.

Art. 6. — CULTURA TERENURILOR ARABILE.

La acest articol se vor trece toate cheltuelile făcute cu procurarea semințelor de tot felul, aratul terenurilor, prășitul, cosit, secerat, culesul bucatelor, treerat, cârăul lor, cositul și adunatul nutrețului.

Art. 7. — CULTURA VIILOR ȘI A LIVEZILOR.

La acest articol se vor trece cheltuelile făcute cu: desgropatul, săpatul și legatul viei, stropit, procurarea sulfatului de cupru și varului, culesul viilor și livezilor, transportul produselor, reparația și procurarea butoaielor și a uneltelor necesare viilor și livezilor, îngropatul viei, îngrijirea pomilor fructiferi, procurarea și plantarea puștilor, etc.

Art. 8. — GRADINA DE ZARZAVAT.

La acest articol se vor trece cheltuelile făcute cu procurarea semințelor de tot felul și a răsadului, lucrul la grădină, udare, etc.

Art. 9. — CHELTUELI CU INTREȚINEREA GOSPODARIEI.

La acest articol se vor trece cheltuelile făcute cu întreținerea și îngrijirea animalelor de tot felul, precum și a păsărilor. Reparația și cumpărarea vehiculelor și a uneltelor agricole, viticole și pomicole, reparația și întreținerea de autocamioane, plata lucrătorilor cu ziua, reparația și întreținerea mașinilor agricole.

Art. 10. — INTREȚINEREA PERSONALULUI MONAHAL ȘI CIVIL DIN MĂNĂSTIRE.

La acest articol se vor trece sumele cheltuite cu hrana personalului monahal, cu îmbrăcămintea și încălțăminte personalului, plata personalului mănăstiresc și a oamenilor de serviciu.

Art. 11. — IMPOZITE CATRE STAT ȘI COMUNA.

La acest articol se vor trece numai sumele datorate pentru impozite agricole și pe clădiri.

Art. 12. — COTA DE 10% CUVENITA SF. ARHIEPISCOPII.

La acest articol se va trece suma cuvenită Sf. Arhiepiscopiei, ca contribuție de întreținere. Cota de 10% se calculează după ce în totalul bugetului la Venituri, se

vor scădea sumele: pentru procurarea lumânărilor, salariile, nutrimentul, cheltueli materiale, reparații mari de biserici și imobile, întreținerea personalului mănăstiresc și ceea ce rămâne se calculează cota de 10%.

Art. 13. — DIFERITE AJUTOARE.

La acest articol se vor trece sumele ce se crede a se da sub formă de ajutoare la diferiți săraci și infirmi, precum și la personalul bolnav, care are nevoie de tratament.

Art. 14. — CHELTUELI DE DEPLASARE ȘI TRANSPORT ÎN INTERESUL MANASTIRIL.

La acest articol se vor trece sumele ce s'ar cheltui într'un an de zile de personalul mănăstiresc și care a fost delegat în interesul Mănăstirii a se deplasa la București sau în altă parte.

Art. 15. — ABONAMENTE LA REVISTELE OFICIALE EPARHIALE ȘI DE STAT.

La acest articol se vor trece sumele necesare pentru abonamentele la Revistele «Glasul Bisericii», «Biserica Ortodoxă Română» precum și la alte reviste și ziare.

Art. 16. — ASIGURAREA BISERICILOR ȘI IMOBILELOR MĂNĂSTIREȘTI.

La acest articol se vor trece sumele necesare pentru asigurarea imobilelor și bisericilor Mănăstirești.

Art. 17. — CHELTUELI GENERALE.

La acest articol se vor trece sumele necesare pentru procurarea de registre și imprimate, rechizite de cancelarie, telefon, telegraf, întreținerea stăreției, taxe școlare, cheltueli poștale, taxe apă, lumină, combustibil, procurarea de medicamente, pavazații, etc.

Art. 18. — DIVERSE ȘI NEPREVAZUTE.

La acest articol se vor trece sumele ce nu sunt prevăzute și nu se pot încadra la niciun articol bugetar.

Art. 19. — FOND DE REZERVA BUGETARA.

La acest articol se va trece diferența dintre totalul dela Venituri și cel dela Cheltueli. Tot dela acest articol se va alimenta articolele care au fost insuficiente pentru acoperirea cheltuelilor necesare.

Pentru buna întocmire a proiectului de buget, la Venituri veți ține seama de realitățile de pe teren, căutând a nu face valori exagerate la unele articole, astfel ca prevederile de articole bugetare să fie bine studiate, luând ca exemplu experiența din anii trecuți, pentru ca bugetul să fie realizabil.

La Cheltueli veți observa ca, încadrarea tuturor cheltuelilor să se facă în conformitate cu indicatorul anexat, prevăzându-se sumele necesare într'un spirit de bună gospodărie și economisire a banului.

Pentru fiecare articol bugetar se vor întocmi fișe justificative de cheltueli, calculate pe unități, cantități și valori.

Bugetul se va întocmi în două exemplare și se va înainta Sf. Arhiepiscopiei pentru verificare și aprobare, până cel mai târziu la 31 Decembrie 1950.

Deasemenea bugetul va fi însoțit și de o amănunțită expunere de motive, din care să rezulte întreaga concepție ce a dus la întocmirea lui.

Vi se atrage atenția că, nu se admite nici o întârziere, sau amânare pentru întocmirea lui, cunoscând că termenul când bugetul trebuie să fie la Sf. Arhiepiscopie, este cel specificat mai sus. În cazul când Prea Cuvioșia Voastră nu veți înțelege să executați ordinul nostru, vom fi nevoiți a lua măsuri disciplinare contra Prea Cuvioșiei Voastre și nu se va lua în considerație niciun fel de justificare a întârzierii.

Din încredințarea I. P. S. Patriarh,

p. VICAR.

Pr. Dr. D. Cristescu

Consilier Administrativ Economic,
Pr. Simion Neaga

Șeful Biroului Verificărilor,
L. Papadopol

Copie de pe adresa Ministerului Cultelor. Direcțiunea Contabilității, Nr. 31.495 din 27 Sept. 1950, înregistrată la noi sub Nr. 11.961/950:

ARHIEPISCOPIA BUCUREȘTILOR.

Alăturat vă înaintăm în copie, adresa Ministerului Finanțelor — Direcția Impozitelor pe Veniturile Populației, Nr. 98.578/950, spre strictă conformare, urmând a fi adusă la cunoștință și unităților Dvs. în subordine.

MINISTRU,
(ss) Nic. Albulescu

DIRECTOR,
(ss) E. Fuloagă

În Buletinul Oficial Nr. 59, din 13 Iulie 1950, s'a publicat Decretul Nr. 179/950, cu rectificarea publicată în Buletinul Oficial Nr. 61, din 20 Iulie 1950, privind înregistrarea întreprinderilor comerciale sau industriale, a meseriașilor și cărăușilor din sectorul particular, precum și a comercianților ambulănți.

Potrivit prevederilor acestui Decret și instrucțiunilor Nr. 95.329 din 4 August 1950, publicate în Buletinul Oficial Nr. 68, din 12 August 1950, dela data de 1 Oct. 1950, nicio activitate din sectorul particular, producătoare de venit, nu poate fi exercitată decât în baza unei *autorizații de funcționare*, eliberată de Secțiunea Financiară Județeană sau a orașului asimilat cu județul, în raza căreia se găsește.

Plătitorii din sectorul socialist (instituții, întreprinderi și organizații economice de Stat, cooperative și organizații cooperatiste, gospodării agricole colective, sovromuri și întreprinderi sovietice), orice persoane juridice, precum și plătitorii din sectorul particular care activează pe bază de autorizații de funcționare, *nu pot plăti nicio sumă cuprinzând în ea un venit, decât dacă cel căruia i se face plata posedă autorizația de funcționare* (sunt exceptați salariații, acei profesioniști care nu au nevoie de autorizație, medicii, tehnicienii, dentiștii, agenții sanitari, moașele, avocații, preoții și proprietarii de cazane de fabricat rachiu și cărăușii domiciliați în comunele rurale).

Pe documentul de plată trebuie înscris numărul autorizației de funcționare, precum și unitatea care a eliberat-o. Pentru a nu se crea greutăți, se va verifica existența autorizației de funcționare, chiar dela angajare.

Față de dispozițiunile Decretului și de instrucțiunile menționate, vă rugăm să puneți în vedere Direcțiunile și Serviciile de contabilitate din acel Minister și unităților în subordine, precum și întreprinderilor și organizațiilor economice pendinte de Dv., ca dela 1 Oct. 1950, să nu facă nici o plată acestor categorii de contribuabili decât dacă prezintă autorizația de funcționare și cu respectarea normelor indicate.

Plata prin derogare dela dispozițiunile Decretului și ale instrucțiunilor Ministerului de Finanțe, atrage răspunderea celui care a făcut angajamentul și a plătitorului.

DIRECTOR,
(ss) A. Andriescu

Șeful Sectorului,
(ss) N. Bădescu

Copie de pe adresa Ministerului de Finanțe Nr. 190.742/21 Octombrie 1950, înregistrată la Minister sub Nr. 34.941/25 Octombrie 1950.

Ca urmare la circulara noastră Nr. 95.721 din 1 August 1950, vă facem cunoscut următoarele:

Salariații chemați în alte localități decât acelea unde își îndeplinesc în mod permanent serviciul, pentru instrucție sau cursuri de scurtă durată, până la maximum o lună de zile, vor primi următoarele drepturi:

- a) Salariul tarifar;
 - b) Transportul dus și întors, după normele generale stabilite pentru deplasările efectuate în interesul serviciului;
 - c) Masa la cantină și cazarea, care va fi asigurată de unitatea care i-a chemat.
- Cheltuielile de masă vor fi suportate de această unitate din fondul afectat pentru cheltuielile de deplasare.

Dacă unitatea va asigura salariatului numai masa de prânz, atunci pentru restul cheltuielilor de masă, li se va plăti 50% din diurna legală de deplasare.

În cazuri cu totul excepționale, când unitatea se află în imposibilitate de a asigura salariatului masa la cantină și cazarea, li se va plăti diurna și cheltuielile de cazare, conform normelor generale stabilite pentru deplasări.

Ministru Adjunct

(ss) V. MODORAN

Ministru Adjunct

DECIZII, DISPOZIȚIUNI, CIRCULARI, COMUNICĂRI PENTRU CLE- RUL DIN CUPRINSUL EPARHIEI BUZĂULUI

CIRCULARA

ÎN ATENȚIUNEA DEPOZITARILOR NOȘTRI DE LUMANARI.

Tem. nr. 8323/950. Sub nici un motiv, nu se mai vând lumanări la particulari. Preoții parohi vor da delegație scrisă persoanelor care vor cumpăra lumanări pentru parohia respectivă, în cazul când ei personal nu fac aceasta. Depozitarii vor ține o evidență de partizi, pentru control. Deasemenea, se vor ține în evidență și resturile de lumanări predate de fiecare parohie. Preoții parohi și administratorii pangarelor, sunt făcuți atenți, că se vor lua măsuri contra celor ce vor preface sau înstreina resturile.

Corpul de inspecție și control dela centrul eparhial și P. P. C. C. Păr. Protolerel vor veghea ca aceste dispozițiuni să fie observate întocmai de cei în cauză.

Episcop (ss) † ANTIM.

Consilier Administrativ. (ss) *Ec. I. I. Manole.*

MIȘCAREA PERSONALULUI.

Numiri.

1. Ministerul Cultelor, cu adresa Nr. 30.427/950, a luat act de numirea cântărețului extrabugetar *Ion R. Popescu*, la parohia Marginea Pădurii, Jud. Buzău, pe data de 1 Septembrie 1950.

2. Ministerul Cultelor, cu adresa Nr. 30.415/950, a luat act de numirea cântărețului extrabugetar *Stroe V. Constantin*, în postul II de cântăreț, la parohia Poșta din orașul Buzău, pe data de 1 Iulie 1950, plătit din fonduri proprii.

Transferări.

1. Ministerul Cultelor, cu adresa Nr. 22653/950, a recunoscut transferarea reciprocă a Pr. *Ștefan Geavlete*, dela parohia Florica, jud. Buzău, și *Ilie Dancu*, dela parohia Vlad Tepeș, jud. Ialomița, pe data de 1 Iulie 1950.

2. Ministerul Cultelor, cu adresa Nr. 24.661/950, a luat act de transferarea cântărețului extrabugetar *Tudor N. Vasile*, dela parohia Eliza Stoenești, jud. Ialomița, la parohia Ulești, același județ, pe data de 1 August 1950.

3. Ministerul Cultelor, cu adresa Nr. 24378/950, a recunoscut transferarea reciprocă a preoților *Ioan Stănescu*, dela parohia Trestia, jud. Buzău, și *Teodor I. Stănescu*, dela parohia Câmpulungeanca, jud. R. Sărat, pe data de 1 August 1950.

4. Ministerul Cultelor, cu adresa Nr. 24660/950, a recunoscut transferarea Pr. *Alex. Neagu*, cu postul său bugetar, dela parohia Ștefan Vodă, jud. Ialomița, la parohia Dragoș Vodă, același județ, pe data de 1 Aug. 1950.

5. Ministerul Cultelor, cu adresa Nr. 24377/950, a recunoscut transferarea Pr. *Dumitru Bârsan*, dela parohia Banița, jud. Buzău, la parohia Beilic, același județ, pe data de 1 August 1950.

6. Ministerul Cultelor, cu adresa Nr. 24.381/950, a luat act de transferarea cântărețului extrabugetar *Ioan Stănescu*, dela parohia Drăghiești, jud. R. Sărat, la parohia Băbeni, același județ, pe data de 7 Iulie 1950.

7. Ministerul Cultelor, cu adresa Nr. 27.104/950, a luat act de transferarea cântărețului extrabugetar *Sohirca Constantin*, dela parohia Fetești, jud. Ialomița, la parohia Perișoru, același județ, pe data de 1 August 1950.

8. Ministerul Cultelor, cu adresa Nr. 26.986/950, a recunoscut transferarea Pr. Pavel C. Petrescu, dela parohia Ziduri, jud. R. Sărat, la parohia Amara, jud. Ialomița, pe data de 1 Septembrie 1950.

9. Ministerul Cultelor, cu adresa Nr. 28.653/950, a recunoscut transferarea Pr. Alceu Popa, dela parohia Filii, jud. Brăila, la parohia Mihălceni, jud. R. Sărat, pe data de 1 Octombrie 1950.

10. Ministerul Cultelor, cu adresa Nr. 30.424/950, a recunoscut transferarea cântărețului extrabugetar Nae G. Ioan, dela parohia Stăncuța, jud. Brăila, la parohia Țihănești, același județ, pe data de 1 Septembrie 1950, plătit din bugetul parohiei.

11. Ministerul Cultelor, cu adresa Nr. 30.540/950, a recunoscut transferarea cântărețului extrabugetar Vasile Zălatușcă, dela parohia Alexeni, jud. Ialomița, la parohia Sf. Treime-Urzicenii, același județ, pe data de 1 Septembrie 1950, plătit din bugetul parohiei.

12. Ministerul Cultelor, cu adresa Nr. 30.421/950, a recunoscut transferarea cântărețului extrabugetar Gheorghe I. Goidescu, dela parohia Tuturor Sfinților-Buzău, la parohia Mihai Viteazul-Buzău, pe data de 1 Septembrie 1950, plătit din bugetul parohiei.

13. Ministerul Cultelor, cu adresa Nr. 29.876/950, a recunoscut transferarea Pr. Aurel Niculescu, dela parohia Sihlea, jud. R. Sărat, la parohia Obrejița, același județ, pe data de 1 Octombrie 1950.

14. Ministerul Cultelor, cu adresa Nr. 29.874/950, a recunoscut transferarea Pr. Apostol Condruș, dela parohia Robeasca, jud. R. Sărat, la parohia Tăbărăști I. jud. Buzău, pe data de 1 Octombrie 1950.

(15) Ministerul Cultelor, cu adresa Nr. 30.422/950, a recunoscut transferarea Pr. extrabugetar Ioan Mihai, dela parohia Petreanu, jud. R. Sărat, la parohia Urlători, jud. Buzău, pe data de 1 Septembrie 1950.

Angajări cu salariu.

1. Ministerul Cultelor, cu adresa Nr. 25.042/950, a recunoscut angajarea d-lui Ion St. Jordache, în postul de paraclisier la Catedrala Sf. Episcopii Buzău, pe data de 1 August 1950, plătit din fonduri proprii.

2. Ministerul Cultelor, cu adresa Nr. 24.449/950, a recunoscut angajarea d-lui Ion Cismaru, în postul de șofer la Centrul Eparhial Buzău, pe data de 1 Iulie 1950, cu salariul categ. V, gr. II, cu lei 6.136.

(3) Ministerul Cultelor, cu Decizia Nr. 5668/950, a recunoscut salarizarea Pr. Ioan Mihai, dela parohia Păcele, jud. Buzău, pe data de 1 Septembrie 1950.

4. Ministerul Cultelor, cu Decizia Nr. 30.769/950, a recunoscut angajarea în postul de diacon la mănăstirea Ciolanu, jud. Buzău, a ierodiaconului Macarie Bucur, pe data de 1 Septembrie 1950, post devenit vacant prin demisia ierod. Ioasaf Popa, pe aceeași dată.

5. Ministerul Cultelor, cu Decizia Nr. 31.388/950, a recunoscut angajarea Pr. Ștefan Peiu, în postul de preot la parohia Văcăreasca, jud. Buzău, cu salariu pe data de 1 Septembrie 1950, categ. 3/3, cu salariul de lei 4160.

6. Ministerul Cultelor, cu Decizia Nr. 31.181/950, a recunoscut angajarea Pr. Niță N. Pencu, în postul de preot slujitor la parohia Romanu, jud. Brăila, pe data de Septembrie 1950, cu salariul de lei 4160, categ. 3/3, prin desființarea postului dela Bădeni-Greceanca, jud. Buzău.

(7) Ministerul Cultelor, cu Decizia Nr. 31.390/950, a recunoscut angajarea Pr. Dumitru Vișceanu, în postul de preot la parohia Ciresii, jud. Brăila, pe data de 1 Septembrie 1950, cu salariul de lei 4160, categ. 3/3, prin desființarea postului dela parohia Ploștina, jud. Buzău.

(8) Ministerul Cultelor, cu Decizia Nr. 31.389/950, a recunoscut angajarea Pr. Stan Icomaru, dela parohia Traianu, jud. Brăila, în postul de preot bugetar la parohia Banița, jud. Buzău, pe data de 1 Septembrie 1950, cu salariul de lei 4160, categ. 3/3.

9. Ministerul Cultelor, cu adresa Nr. 30.420/950, a luat act de salarizarea Pr. Costică Popa, dela parohia Beceni, jud. Buzău, plătit din bugetul parohiei, cu suma de lei 3000 lunar.

10. Ministerul Cultelor, cu adresa Nr. 30.416/950, a luat act de salarizarea Pr. Constantin Necula, dela parohia Gherăseni, jud. Buzău, plătit cu salariul de lei 1200 lunar, din bugetul parohiei.

11. Ministerul Cultelor, cu adresa Nr. 30.423/950, a luat act de salarizarea preotului Petre Lăzărescu, dela parohia Sarânga III, jud. Buzău, plătit din bugetul parohiei, cu salariul de lei 2500 lunar.

Scoateri de la salarizare.

1. Ministerul Cultelor, prin Decizia Nr. 24.847/950, a scos din buget pe data de 1 Martie 1949, pe preotul Constantin Stoicascu, dela parohia Ploștina, jud. Buzău, fiind condamnat la 7 ani închisoare.

2. Ministerul Cultelor, prin Decizia Nr. 25.745/950, a scos din buget pe data de 1 Aprilie 1949, pe preotul Vasile Gheorghe, dela parohia Băbeni, jud. R. Sărat, fiind condamnat la 1 an închisoare corecțională.

Demisii.

1. Ministerul Cultelor, cu adresa Nr. 27.975/950, a luat act de demisia preotului extrabugetar Constantin I. Radu, pe data de 11 August 1950, din postul II de preot extrabugetar.

2. Ministerul Cultelor, cu adresa Nr. 24.961/950, a luat act de demisia cântărețului extrabugetar Constantin Preda, dela parohia Sf. Ilie din Brăila, pe data de 1 Iulie 1950.

3. Ministerul Cultelor, cu adresa Nr. 27.102/950, a luat act de demisia cântărețului extrabugetar Răducan Mirică, dela parohia Mihai Viteazu-Buzău, pe data de 1 August 1950.

Decese.

1. Preotul Dumitru Ursu, dela parohia Tăbărăști I, jud. Buzău, decedând pe data de 9 Iulie 1950, parohia s'a declarat vacantă.

2. Cântărețul Vasile Duduruz, dela parohia Glodeanu Sărat, jud. Buzău, decedând pe data de 17 Iunie 1950, postul s'a declarat vacant.

Desărcinări din funcția de paroh.

1. Pr. Ilie Onca, dela parohia Ciocile, jud. Brăila, a fost desărcinat din funcția de paroh, încredințându-se acest oficiu preotului Gh. Lăzărescu, dela aceea parohie, și Ministerul Cultelor a luat act, cu adresa Nr. 25.205/950.

2. Preotul Dumitru Mustăța, dela parohia Clora-Radu Vodă, jud. Brăila, a fost desărcinat de funcția de paroh, încredințându-se acest oficiu preotului Radian Pricop, dela parohia vecină Clora-Doicești, același județ, și Ministerul Cultelor a luat act cu adresa Nr. 27.200/950.

Desființări de parohii și posturi de ajutători.

1. Ministerul Cultelor, cu Decizia Nr. 24.958/950, a luat act de desființarea parohiei Sătuc, jud. Buzău, și alipirea ei ca filială la parohia Păcelele, jud. Buzău, și trecerea Pr. Ioan Mihai în postul III, la Păcelele.

2. Prin Decizia Sf. Episcopiei Nr. 26/950, postul II de preot extrabugetar dela parohia Maxenu, jud. Buzău, s'a desființat pe data de 1 Septembrie 1950, și Ministerul Cultelor, cu adresa Nr. 30.802/950, a luat act.

3. Prin Decizia Sf. Episcopiei Nr. 27/950, satul Juguri, dela parohia Padina I, jud. Buzău, a trecut la parohia Ciocile, jud. Brăila, pe data de 1 Septembrie 1950, și Ministerul Cultelor a luat act cu adresa Nr. 30.801/950.

4. Ministerul Cultelor, cu adresa Nr. 30.927/950, a recunoscut trecerea preotului M. Done, din postul de ajutător în postul de paroh al parohiei Gâlța, jud. Ialomița, pe dat de 1 Iulie 1950, în locul Pr. D. Moisescu, plecat în concediu de studii.

Parohii vacante.

1. Mihăilești, județul Buzău.

2. Ziduri, județul R. Sărat.

3. Robeasca, județul R. Sărat.

4. Petreanu, județul R. Sărat.

Tem. 8531. — Se revine asupra vacantării parohiilor Meteleu, Smârdan și Oasot, Regiunea Buzău.

DELA CONTROLUL FINANCIAR INTERN.

În cursul lunii Iulie a. c., controlul financiar intern al Eparhiei Buzău, prin dl. Revizor contabil St. Haralambie, a verificat unitățile următoare:

1. Parohia Slobozia-Oraș. Se ia act și se vor aduce la îndeplinire recomandările.
2. Parohia Slobozia-Capelă. Se ia act. Se vor aduce la îndeplinire cele indicate.
3. Parohia Sf. Nicolae Slobozia Nouă. N'are registrul de casă, de procese verbale lunare, de materiale consumabile și de evidența marcajului la inventar. Se vor lua măsuri pentru repararea bisericii.

4. Parohia Amara, jud. Ialomița. Lipsă registrele de evidență gestionare. Inventarul în regulă. Biserica are nevoie de reparații. Se vor aduce la îndeplinire cele semnalate, contrar se vor aplica sancțiuni.

5. Parohia Miloșești, jud. Ialomița. Contul pe 1949, neîncheiat. Lucrările de inventar nepuse la punct. Biserica nereparată. Pentru lipsă de activitate, parohul se pedepsește cu ordin observator.

6. Parohia Nicolesți, jud. Ialomița. Lucrările de inventar neîntocmite, cont de virament și registrul jurnal de casă n'are. Se vor aduce la îndeplinire recomandările plate.

7. Parohia Grivița, jud. Ialomița. Gestionare corectă, însă se va restitui suma parohiei luată pentru cursurile de îndrumare și se va pune la curent cu lucrările de inventar.

8. Parohia Traianu jud. Ialomița. Realizări bugetare frumoase, dar lucrările de inventar nu sunt puse la curent. Sf. Biserică are nevoie de reparațiuni. Cont de virament n'a deschis. Se pedepsește cu «ordin observator».

9. Parohia Smirna, jud. Ialomița. Se vor aduce la îndeplinire lipsurile constatate și consemnate în procesul verbal de inspecție.

10. Parohia Iazu, jud. Ialomița. Execuție bugetară sută la sută. Gestiune corectă. Lucrările de inventar la zi. Se ia act.

11. Parohia Constantin Brâncoveanu, jud. Ialomița. Gestiunea pe 1949, neaprobată de organele parohiale. N'are jurnal de casă, de materiale consumabile, de procese verbale lunare cu situația financiară. Lucrările de inventar neîntocmite și cont de virament nedeschis. Parohul este indemnă la multă muncă în oficiul său.

12. Parohia Ivănești, jud. Ialomița. Se vor aduce la îndeplinire cele indicate, raportând de executare.

13. Parohia Poiana, jud. Ialomița. Se vor completa lucrările de inventar și se vor lua măsuri de reparațiuni la biserică. La fel, la filială Poiana se vor aduce la îndeplinire cele semnalate.

14. Parohia Perieți, jud. Ialomița. Lucrările de inventar neîntocmite, cont de virament nu s'a deschis, registrul pangar neținut la curent. cheltuieli peste prevederile bugetare și nu s'au luat măsuri pentru repararea tencuiei dela turlă. Se pedepsește cu «ordin observator».

15. Parohia Cosâmbești, jud. Ialomița. Realizări bugetare slabe. Se impută 300 lei achitați pentru transport la conferințele preoțești și 74 lei pentru magazionaj la revistele primite. Lucrările de inventar neîntocmite. Se va procura registrul jurnal de casă, de materiale consumabile și de contabilitate.

16. Parohia Ghimbășani, jud. Ialomița. Preotul paroh arată neglijență în administrarea bunurilor bisericesti, se pedepsește cu «dojană arhierască».

17. Parohia Mărculești jud. Ialomița. Se vor aduce la îndeplinire cele semnalate, raportând de executare.

18. Parohia Gheorghe Doja, jud. Ialomița. Preoții depun multă râvnă pentru terminarea bisericii în construcție. Gestionare corectă și cu multă grijă de inventarul parohiei. Se vor aduce la îndeplinire recomandările făcute.

19. Parohia Misleanu, jud. Ialomița. Se constată neglijență în chivernisirea bunurilor bisericesti. Se pedepsește cu «ordin observator». Inscrind-se la cazier.

20. Parohia Bora, jud. Ialomița. Gestionare corectă și cu toată grija cuvenită. Se vor aduce la îndeplinire recomandările făcute, raportând de executare.

21. Parohia Prîbegi, jud. Ialomița. Slabă activitate pentru realizarea bugetului. Lucrările de inventar nu s'au întocmit. N'are cont de virament. Se vor aduce la îndeplinire recomandările făcute.

22. Parohia Ciulnița, jud. Ialomița. Se vor aduce la îndeplinire lipsurile ge-

țiunei 1949. Parohul girant Gh. Ionescu va aduce la îndeplinire recomandările făcute, raportând de executare.

23. Parohia Dimieni, jud. Ialomița. Conturile de gestiune pe anii 1945—1949 sunt neîntocmite. Multă delăsare din partea parohului Neagu Badea, care se pedepsește cu «Dojană arhierescă».

24. Parohia Bucu, jud. Ialomița. Gestiune mulțumitoare; se va aduce la îndeplinire cele recomandate.

25. Parohia Gheorghe Lazăr, jud. Ialomița. Va executa cele recomandate și în termenul fixat. Așteptăm dela pr. paroh și slujitor mai multă grijă pentru ținerea registrelor.

26. Parohia Scorțaru Vechiu, jud. Brăila. Ne așteptăm la mai multă corectitudine și atențiune din partea preotului paroh, pentru care fapt se pedepsește cu «Ordin observator». Se vor aduce la îndeplinire cele indicate.

27. Filiala Comăneasca-Scorțaru Vechiu, jud. Brăila. Se vor aduce la îndeplinire cele recomandate.

28. Parohia Tudor Vladimirescu, jud. Brăila. Pentru neglijență în lucrările gestionare, preotul paroh se pedepsește cu «Ordin observator». Se vor aduce la îndeplinire cele indicate.

29. Parohia Romanu, jud. Brăila. Pr. Penru, parohul parohiei, se pedepsește cu «Dojană arhierescă». Pr. Pintilie va depune sumele imputate. Se vor aduce la îndeplinire cele recomandate.

30. Parohia Cotu Lung, jud. Brăila. Gestiunile pe 1946—1949, după ce vor fi încheiate, se vor prezenta controlului financiar când va veni la fața locului, spre verificare. Pr. Cheleş va pune ordine, contrariu va fi suspendat.

31. Parohia Latinu, jud. Brăila. Se ia act. Se vor executa cele recomandate.

32. Parohia Gurgueți, jud. Brăila. Va aduce la îndeplinire cele recomandate, raportând la timp de executare.

33. Parohia Scorțaru Nou, jud. Brăila. Pentru nepricepere și neglijență în gestiunea parohiei, se pedepsește parohul cu «Ordin observator». Va executa întocmai cele recomandate.

34. Parohia Gemenele, jud. Brăila. Se pedepsește parohul pentru nepricepere și neglijență în gestionare, cu «Ordin observator».

35. Parohia Râmniceu, jud. Brăila. Nu suntem mulțumiți. Se vor aduce la îndeplinire lipsurile constatate.

36. Parohia Movila Miresii, jud. Brăila. Va aduce la îndeplinire cele recomandate, raportând despre aceasta.

37. Parohia Esna, jud. Brăila. Pentru nerespectarea ordinelor și dispozițiilor legale, preotul paroh se pedepsește cu «Suspendarea din serviciu, cu reținerea salariului pe timp de 5 zile».

38. Parohia Șutești, jud. Brăila. Va aduce la îndeplinire recomandările făcute.

CANTAREȚII SALARIAȚI DIN BUGETELE PAROHILOR.

Tem. Nr. 83/7/1950.

Sf. Episcopie a Buzăului face cunoscut tabloul de cântăreții plătiți din bugetele parohiilor respective, cu sumele specificate în dreptul fiecăruia, aprobat de Consiliul Eparhial în ședința dela 29 August 1950 și recunoscut de Ministerul Cultelor, cu adresa Nr. 30.537/1950.

1. Ion V. Moldoveanu, parohia Piersinari, jud. Buzău, dela 1 Aprilie 1950, salariu lunar lei 1000.

2. Stelian N. Popa, parohia Bărăști, jud. Buzău, dela 1 Iulie 1950, salariu lunar lei 1000.

3. Dumitru I. Dănilă, parohia Bărăști, jud. Buzău, dela 1 Iulie 1950, salariu lunar lei 1000.

4. Ion M. Stoicescu, parohia Băbeni, jud. R. Sărat, dela 1 Iulie 1950, salariu lunar lei 1500.

5. Alexandru Bocănei, parohia Niculești-Jianu, jud. Brăila, dela 1 Iulie 1950, salariu lunar lei 600.

6. Vasile Tudor, parohia Niculești-Jianu, jud. Brăila, dela 1 Iulie 1950, salariu lunar lei 400.

7. Vasile Canciu, parohia Viziru de Jos, jud. Brăila, dela 1 Ianuarie 1950, salariu lunar lei 2000.
 8. Podaru Ion, parohia Batogu, jud. Brăila, dela 1 Ianuarie 1950, salariu lunar lei 500.
 9. Lupșa Ion, parohia Batogu, jud. Brăila, dela 1 Ianuarie 1950, salariu lunar lei 500.
 10. Ilie Ștefănescu, parohia Ianca, jud. Brăila, dela 1 Ianuarie 1950, salariu lunar lei 1800.
 11. Anghel I. Țigănuș, parohia Osmanu, jud. Brăila, dela 1 Octombrie 1946, salariu lunar lei 500.

Această publicare ține locul oricărei alte comunicări.

Secretar Eparhial, (ss) Pr. V. *Frânculescu*

MULȚUMIRI

Tem. nr. 6678/950. Parohia Putreda, jud. R. Sărat, aduce mulțumiri respectuoase Sf. Episcopiei pentru suma de lei 5000 dată spre renovarea picturii dela acea parohie.
Tem. nr. 6688/950. Sfânta Episcopie aduce mulțumiri familiei Radu T. Colgiu dela parohia Berțești de Sus județul Brăila, pentru una cădelniță cizelată nr. 2, dăruită acelei parohii.

PUBLICAȚIUNI

Tem. nr. 8107/950. Parohia Tudor Vladimirescu, județul Brăila, aduce la cunoștința celor amatori că în ziua de 1 Octombrie 1950, ora 2 d. a., se va ține licitație publică cu oferte închise, pentru tencueli exterioare, spoieli, zidărie de cărămidă, bucerdarea soclului, bucerdarea solbancurilor, restitul placajelor, cositorirea și demontarea jghiaburilor și cositorirea și montarea burlanelor, cu sau fără materialele parohiei.

Devizul estimativ, antemăsurătoarea și analiza de cost, precum și alte detalii se pot cerceta și lua dela cancelaria parohiei în orice zi și orice oră.

În caz de neprezentare, licitația se va ține în ziua de 6 Octombrie a. c., la aceeași oră, când se va putea da lucrarea și prin bună învoială.

Tem. nr. 8387/950. Parohia M. Kogălniceanu jud. R. Sărat, aduce la cunoștința amatorilor că în ziua de 1 Octombrie 1950, orele 10 a. m., se va ține licitație publică cu oferte închise, pentru repararea bisericii, lucrare de zidărie.

În cazul când nu se va putea ține licitație în același zi, se amână pentru ziua de 8 Octombrie a. c.

•

În ziua de 28 August 1950, după o grea suferință, a încetat din viață preotul Iconom Stavrofor Grigore Popescu, dela parohia Banu din orașul Buzău, în vârstă de 69 ani.

Fost preot la catedrala episcopală, profesor la seminarul «Chesarie Episcopul» din Buzău, protoiereu al județului Buzău și multă vreme Revizor Bisericesc, preotul Grigore Popescu a lucrat cu tot devotamentul în ogorul Sf. noastre Biserici.

Prin moartea lui, dispăre una dintre figurile de seamă ale preoției buzoiene. Dumnezeu să-l odihnească în pace.

BUCUREȘTI
TIPOGRAFIA INSTITUTULUI BIBLIC ȘI DE MISIUNE ORTODOXĂ
1950